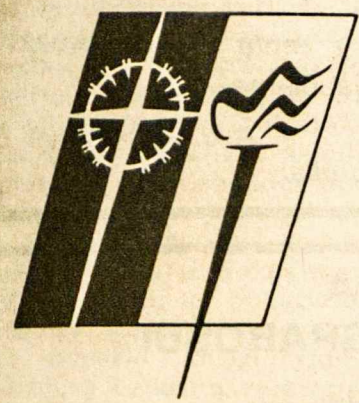

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 20 (1995) 1988 GEGUŽĖ-MAY 17

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS METAI

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

50 ct.

Nesutarimai ar pasyvumas?

Kiekvienas, kuris stebi išeivijos veiklą arba ir pats joje vienokiu ar kitokiu būdu dalyvauja, pergryvena veiksmų nesutarimus, įvairiai juos komentuoja ir susidaro savo nuomonę. Taip vieni jieško reformų VLIKE, iškelia PLB vaidmenį Lietuvos laisvės byloje, kiti pritaria ALTOs užimtai pozicijai, dėl VLIKO mandato jokių abejonių nekelia, treči bando bent jau spaudoje laikytis opozicijoje, jieškodami kritikuotinių faktų ar sumanymų. Pagal tas šiuo kartu pagrindines nuomonių šakas yra pasidalinusi išeivija. Apie susiskaldymus ir skaldytojus per eilę metų daug rašyta ir kalbėta. Staigiu požiūriu tasai skaldymasis visada būdavo laikomas kaip vienybės ardymas, silpninantis veiklos jėgas. Naujų minčių ar sumanymų skelbėjai dažnai apšaukiami vienybės ardytojais. Bet tai juk kraštutinė galvosena, atsiėmusi į kažkokį sustingusį tašką, kai tuo tarpu pats gyvenimas ir politinė veikla verčia judėti, keisti priemones ir taktikas. Galgi geriausias tam šių dienų pavyzdys – tai gorbaciovinis atoslūgis, kur tam pačiam tikslui siekti bandomi nauji būdai.

MŪSŲ išeiviškojo gyvenimo darbuotės savo siekiais taipgi nėra kokios kasdieninės smulkmenos, mažai reikalaujančios planavimo, peržiūrėjimo, pritaikymo. Tikslai yra dideli ir labai svarbūs, kai kada reikalingi kitokio, net ir stipresnio padvelkimo, kad gyvybė klestėtų. Užtat ne visada gali būti naudingas naujų siūlymų atmetimas. Tiesa, galima prileisti, kad kas nors sąmoningai bando stabdyti lietuvišką veiklą išeivijoje. Bet visa tai juk greitai išsyrškėja, kai prieinama prie tikslų klausimo. Nėra abejonės, kad mūsų veiksniai savo tikslais yra vieningi. Visiems rūpi Lietuvos valstybės atstatymas ir lietuvių išlaikymas, dabar jau nebe vien išeivijoje, bet ir ok. Lietuvoje, kur rusinimas nesulaikomas, nors ir kažin kaip pareigūnai besigirtų respublikos "savarankiškumu". Atvirumo prošvaiste naudodamiesi, jau ir rašytojai taria savo žodį rusų kalbos reikalu.

JAU čia pat Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas Toronte. Suvažiavimas atstovai iš viso laisvojo pasaulio PLB apylinkių. Įvykis ne kasdieninis, pareikalaujantis nemažai ruošos ir lėšų. Žinoma, kad į jį krypta plačiosios išeivijos dėmesys, kad laukiama gilesnių įžvalgų į rūpimus klausimus, kurie nagrinėti mūsų tikrovės ribose. Laukiama, kad užmojai derintųsi su dabarties reikalavimais, kad ir tamsesnės dėmės būtų matomos, nes nėra gera eiti nei prisimerkus, nei per aukštai galvą iškelus. Nesutarimai, jei jie dėl tų pačių tikslų atsiranda, nėra jau tokia blogybė, kaip dažnai manoma. Didžiausia blogybė – tai pasyvumas ir nebesidomėjimas niekuo, kas vyksta, ko siekiama ar laukiama. Pasyvumo šalininkai dažnai atvejais bando aiškinti, kad veiksmų nesutarimai išsiskaido nebesidomėjimu. Iš tikrųjų tai netiesa. Tai tik noras išsisukinėti, pateisinti savo nerangumą, kuris tautiečius lengvai išsklaido eiti nebe lietuviškais keliais. Taigi, tuo atveju nesutarimai geriau, negu pasyvumas. ČS.

KANADOS ĮVYKIAI

NDP socialistų problemos

Kanados darbo kongreso atstovų suvažiavime Vankuveryje entuziastiškai buvo sutiktas NDP socialistų vadas E. Broadbentas, šį kartą netgi išdrįsęs pareikšti, kad po sekančio parlamento rinkimų jis sudarys naują vyriausybę Otavoje. Jis taipgi pažadėjo sumažinti pajamų mokesčių kanadiečiams, kurių metinės šeimos pajamos neperžengia \$50.000. Nenuostabu, kad šis pažadas buvo sutiktas karštu plojimu, nes Kanados darbo kongresas kaip tik ir jungia unijų narius, kurių pajamos kasmet artėja prie tos lentingosios sumos. Didžiųjų unijų nariai jau yra peržengę \$30.000. Jie dabar nesitenkina vien tik atlyginimų didinimu darbvietėse, bet ir nori apsaugos nuo pajamų mokesčio. Kongreso pirmininkė Shirley Carr nedelsdama E. Broadbentui pažadėjo tvirtą savo organizacijos paramą sekančiuose Kanados parlamento rinkimuose. E. Broadbentui net nereikėjo paaiškinti, kur jis suras papildomų lėšų valdžios išdui, sumažinęs pajamų mokesčių. Padidinimo uždibrantiems daugiau kaip \$50.000 nepakaks, nes tokių yra gerokai mažiau negu tų, kurių pajamos neperžengia minėtosios sumos. O lėšų Kanados išdui reikės, kai net \$30 milijonų metiniame biudžete tenka vien tik valdžios skolų palūkanoms padengti.

Kanados socialistų vadui E. Broadbentui yra būdingas ben-

drybinio pobūdžio pažadų ir net planų žarstymas, neatskleidžiant jiems būtinų detalių. Vadovaujamas tik socialistinėmis idėjomis ir jomis bando ma vilioti rinkėjus, nors jos dažnai būna neapraktiškos, sunkiai beįgyvendinamos. Tokių pavyzdžių E. Broadbentas gali rasti ne tik užsienyje, bet ir pačioje Kanadoje. Jis turėtų prisiminti socialistinės premjero H. Pawley valdžios kritimą socialistų tvirtovėje laikyto Manitobos provincijoje. Premjerą H. Pawlį ten pakirto visiems privaloma valstybinė drauda automobilių savininkams ir vairuotojams, seniai peršama NDP socialistų visoje Kanadoje. Esą tokia drauda bus pigesnė, padengs visas nealaimės išlaidas, nereikės įieškoti kaltininko, gaisri laiko teismuose. Deja, ši socialistinė idėja metiniam premjero H. Pawley biudžetui atnešė \$121 milijono nuostolių. Valstybinės draudos įmokas teko padidinti net 24%. Premjeras H. Pawley dėl šio pakaitimo pralaimėjo pasitikėjimo naujuoju biudžetu klausimą, kai prieš jį balsavo net ir socialistas J. Walldingas. Paskelbtus provincinio parlamento rinkimus laimėjo konservatoriai su savo vadu G. Filmonu, o naujo vado G. Doerio socialistai atsidūrė paskutinėje vietoje, pralenkėti net ir liberalai.

Dar didesnę problemą Kanados socialistams ir jų vadui E.

Tradicionis baltiečių vakaras parlamento rūmuose 1988 m. gegužės 11 d. Otavoje. Viršuje iš kairės: parlamento narys ANDREW WITER, dr. MARIJA ARŠTIKAITYTĖ-ULECKIENĖ, ministras pirmininkas BRIAN MULRONEY, Baltiečių federacijos pirm. JOANA KURAITE-LASIEŅE. Apačioje pronuncijus arkiv. ANGELO PALMAS, kun. JONAS STAŠKUS ir toliau dešinėje tiekimo ir paslaugų ministras OTTO JELINEK

Baltiečių vakaras parlamento rūmuose

Šiais metais baltiečių vakaras Kanados parlamento rūmuose įvyko gegužės 11 d. Jis buvo ypatingas tuo, kad jame dalyvavo ir Kanados ministras pirmininkas Brian Mulroney. Taipgi dalyvavo ir eilė jo kabineto ministrų. Kaip ir visada, buvo daug parlamentarų, senatorių ir kitų valstybių atstovai: Vatikano pronuncijus Kanadai ir diplomatinio korpuso dekanas arkiv. Angelo Palmas, Turkijos ambasadorius Kaya Toperi, aukštasis Australijos įgaliotinis Kanadai Robert Steven Laurie, V. Vokietijos ambasados tarėjas Norbert Klinger, Švedijos ambasados atėse Johann Lilliehook, D. Britanijos aukštojo įgaliotinio pirmasis sekretorius Grieg, Šveicarijos ambasados atėse Kurt Kunz ir JAV ambasados atstovas Moran. Jau eilę metų kaip šia proga dalyvauja ir Kanados užsienio reikalų ministerijos pagrindiniai darbuotojai Rytų Europos reikalams. Šiais metais dalyvavo du – Robert Poetschke ir Graham Green.

Vakaro iškilmes pradėjo senatorius dr. Stanley Haidzas, vienas iš dviejų Baltiečių vakarą remiančio parlamentarų komiteto pirmininkų. Estui sol. Avo Kittask, sugiedojus Kanados himną, invokacijai buvo pakviestas pronuncijus arkiv. Angelo Palmas, o tada pakelta taurė už Kanados karalienę.

Vakaro programai vadovavo Baltiečių federacijos pirm.

Broadbentui sudaro nuo 1969 m. suvažiavimo pradėtas garsinti reikalavimas, kad Kanada pasitrauktų iš Atlanto sąjungos. Jo iniciatoriai – kairysis NDP socialistų sparnas, kurio politinės idėjos dažnai būna palankios Maskvai. E. Broadbentas jautė, kad Kanados išungimas iš Atlanto sąjungos yra labai nepopuliarus rinkėjų eilėse. Tai patvirtina ir paskutiniai viešosios nuomonės tyrimai, kuriuose beveik 80% kanadiečių atmata Kanados jungimą iš Atlanto sąjungos. E. Broadbentui ilgą laiką nepavyko nutildyti karingai nuses pažeidžiantiems kraštams,

Joana Lasienė. Po vakarienes žodį tarė Kanados finansų ministras Michael Wilson, antrasis Baltiečių vakarą remiančio parlamentarų komiteto pirmininkas. Jis nurodė, kad pastebima eilė pasikeitimų už geležinės uždangos, tačiau reikia nepamiršti praeities ir į visa žiūrėti labai kritiškai bei apdairiai. Pabrėžė reikalą stumtis pirmyn laisvės klausimu visais frontais. Jau yra buvę ir vėl bus naujų demonstracijų už geležinės uždangos prieš nelegalią pavergtų kraštų okupaciją. Mūsų pareiga visa tai sekti ir į tai reaguoti, kad ir toliau rusetų tų kraštų laisvės viltis. Šie baltiečių vakarai parlamento rūmuose jau šešiolika metų kaip tik tą pavergtų kraštų laisvės viltį primena ir skatina.

Po šių žodžių buvo atlikta lietuviškoji meninės programos dalis. Solo dainavo Nijolė Karosaitė-Korris, o jai akomponavo Jonas Govėdas. Buvo padainuota lietuviškų dainų pynė ir Irving Berlin bei George Gershwin dainų.

Tada pirmąją pagrindinę vakaro kalbą sakė prof. Romas Vastokas, peržvelgdamas dabartinę politinę būklę sovietų "garsinimosi" bei "persitvarkymo" politikos akivaizdoje. Jis peržvelgė kaitos bei nerimo motyvus ir nurodė kas mums darytina. (Jo paskaita bus paskelbta "T. Žiburiuose").

Latvių meninės programos dalį labai puikiai atliko saksofonistas Janis Steprans su akomponiatoriumi Eugene Plawutsky. Jon buvo įjungtas Hector Villa-Lobos kūriny "Fantazija sopraniniam saksofonui ir fortepilonui". Antrasis pagrindinis kalbėtojas vakaro, buvo Kanados krašto apsaugos ministras Perrin Beatty. Jis nurodė, kad taikos įieškotina atsakingai, nuolatos jaučiant atsakomybę už kiekvieno žmogaus teises bei laisvę. Todėl ir Kanada vykdanči savo įsipareigojimus įvairiuose tautų junginiuose, siekdama tarptautinio saugumo pasaulyje. Taipgi ji daranti ir atitinkamus spaudimus žmogaus teises pažeidžiantiems kraštams,

kad jie gerbtų savo žmones. Baigdamas kalbą, jis pranešė, jog Kanados vyriausybė davusi nurodymą atitaisyti klaidą žemėlapiuose, kuriuose Baltijos kraštai priskirti Sov. Sąjungai. Jis pabrėžė, jog Kanada niekada nėra pripažinusi Baltijos kraštų įjungimo Sov. Sąjungon, ir tai turi būti aiškiai nurodoma žemėlapiuose. Kadangi "Canada Air" esanti valstybinė orinio susisiekimo bendrovė, tai ir jos skrydžių žemėlapiuose Estija, Latvija bei Lietuva būsiandienos žymimos kaip atskiros valstybės. Estų meninės programos dalį atliko baritonas Avo Kittask, o jam akomponavo Jonas Govėdas. Buvo atlikti du estų kūriniai: – Tuudur Nettik "Noktiurnas" ir Arthur Kapp "Surakintoji širdis". Pabaigai solistas padainavo Mitch Leigh kūriny "The Impossible Dream". Kiekvienais metais Baltiečių federacija garbės nariais paskelbia ir į savo bendruomenę priima vieną kitą parlamentarų ar senatorių. Šiais metais garbės baltiečiais buvo paskelbti Aiden Nicholson ir Andrew Witer, abu Toronto rajonams atstovaujantys parlamento nariai. Atkreiptinas ypatingas dėmesys į Andrew Witer, kuris jau eilę kartų lietuvių, latvių ir estų reikalus yra iškėlęs Kanados parlamente, o paskutiniuoju metu smarkiai darbovosi, kad būtų pataisyta klaida ir "Canada Air" leidžiamuose žurnaluose bei žemėlapiuose ir kad Lietuva, Latvija ir Estija ten būtų žymimos kaip atskiros valstybės, o ne kaip Sov. Sąjungos dalis. Baigminį vakaro žodį tarė Estijos konsulas Kanadoje Ilmar Heinsoo. Jis padėkojo parlamentarų komitetui, ypač senatoriui dr. S. Haidzas ir ministerei M. Wilson už nenuilstamą darbą ir pagalbą Baltijos kraštams, vakaro kalbėtojams prof. R. Vastokui ir min. P. Beatty, bei ilgamečiams to vakaro rengėjams latviui Andersons, estui Pent ir lietuviui J. V. Daniui.

Vakaras buvo užbaigtas visiems vaišinantis lietuviškuoju raguoliu ir gardžiuojantis estiškuoju likeriu "Muraka".

Kun. J. Staškus

Pasaulio įvykiai

PRANCŪZIJO PREZIDENTO RINKIMUS ANTRĄ KARTĄ IŠ eilės laimėjo socialistas prez. F. Mitterrandas, pirmą kartą išrinktas 1981 m. Socialistinę vyriausybę 1986 m. sugriovė tautiniu ansambliu vadinamo parlamento rinkimai, laimėti J. Chiraco vadovaujamos respublikininkų grupės, išaugusios ant buvusių gaullistų politinių griuvėsių. Prancūzijos parlamente, turinčiame 577 vietas, tada liko tik 211 socialistų. Prez. F. Mitterrandas, praradęs socialistų daugumą parlamente, buvo priverstas įieškoti kompromisinės išeities. Premjeru jis pasirinko J. Chiracą, pradėdamas bendradarbiavimą su jo respublikininkais. Tačiau praktiškai valdžios kontrolė buvo prarasta. F. Mitterrandui liko tik prezidentūra. Paskutiniuosiuose prezidento

rinkimuose jos siekė ir respublikininkų premjeras J. Chiracas, tapęs pagrindiniu F. Mitterrando varžovu. Jiems teko baigminė kova antroje prezidentinių rinkimų dalyje. Ją su 54% balsų laimėjo prez. F. Mitterrandas, 8% įveikęs J. Chiracą. Rinkimai užbaigė prez. G. Mitterrando pradėtą bendradarbiavimą su J. Chiracu ir jo respublikininkais. Premjeru šį kartą jis pasirinko M. Rocardą, ilgus metus vadovavusį socialdemokratų sparnui socialistų partijoje. Buvo tikėtasi, kad premjeras M. Rocardas, siekdamas paramos socialistų mažumai parlamente, sudarys koalicinę vyriausybę su centrinio sparno parlamentarais. Tačiau iš tos grupės jam pavyko gauti tik du ministrus ir vieną ministerio pavaduotoją. Parama yra per menka atstovų daugumai užtikrinti. Mažumą turinti socialistų vyriausybė ilgiau negalės išsilaikyti. Premjeras M. Rocardas siūlo skelbti naujus parlamento rinkimus. Normaliai tie rinkimai turėjo būti tik 1991 m. kov mėnesį.

Nauja partija?

Maskvoje praėjusią savaitę buvo paskelbta nauja Demokratinės sąjungos partija, siekianti panaikinti politinį kompartijos monopolį. Sakoma, kad į Demokratinės sąjungos steigimą įsijungė apie 100 iniciatorių, atvažiavusių Maskvon iš keturiolikos miestų. Posėdžiai buvo pradėti Maskvoje ir užbaigti prie jos esančiuose vasarnamiuose, kai įsikišo milicininkai ir KGB agentai, pradėję trukdymus ir suėmimus. Savo gyvenvietę už Maskvos susirinkimams buvo pasiūlęs ir nelegaliai leidžiamas žurnalo "Galsnost" red. S. Grigorijantas. Jo leidinys seka M. Gorbaciovą išpareigojimo atvirumo politikos vykdymą. Vėliau paaiškėjo, kad buvo suimta apie 70 Demokratinės sąjungos steigėjų. Didžioji dalis buvo paleista, bet 14 buvo nubausta savaitė kalėjimo. Panašios bausmės susilaukė ir "Galsnost" red. S. Grigorijantas su dviem redakcijos nariais. Aiškiai matyti, kad M. Gorbaciovą atvirumo ir persitvarkymo politika neleis jo kitos kitos partijos. Liūdniau-

Šiame numeryje:

Nesutarimai ar pasyvumas?

Nereikia bijoti naujų minčių ir sumanymų

Baltiečių vakaras parlamento rūmuose

Kanados ministras pirmininkas dalyvavo baltiečių vakare

Sekminės – Šv. Dvasios šventė

Lietuvos vyskupas ragino atgaivinti Gyvosios dvasios sąjūdį

Romos krikščionybė Lietuvoje

Senovinė Lietuva – istorinis fenomenas

Ne viskas bloga

Susirūpinimą kelia vidurinioji karta

VLIKas nėra išeivių organizacija

Partijų tęstinumas yra būtinybė

Lietuviais esame mes gimę...

Jono R. Simanavičiaus penkerių metų mirties sukaktis

Sukaktuvinis "Aro" vakaras

Vyrų choras "Aras" atšventė savo veiklos dešimtmetį

Idėjų išraiškos beįieškant

Kylantis lietuvių kilmės dailininkas

Kaip ažuols drūts prie Nemunėlio...

Vydūnas ir jo 120 metų gimimo sukaktis

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 00509
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
Redaguoja: kun. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis. Metinė prenumerata – \$22, pusmetinė – \$12, rėmėjo – \$25, garbės – \$30 (Amerikoje – JAV doleriais).
Pavieniai numeriai – 50 ct.

Adresų keitimo reikalui kreiptis tiesiai į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092.

Subscriptions: ordinary \$22.00, supporter \$25.00, honorary \$30.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY.

US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092.

CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

Sekminės - Šv. Dvasios šventė

*Dvasia, Viešpatie, atei!
spindulių dangaus mums teik,
žemės klystkelius nušviešk!
(Sekminių sekvencija)*

Beveik prieš 50 metų prof. St. Šalkauskis rašė: "Sekminės yra Šv. Dvasios šventė. Tuo pačiu jos yra taip pat meilės ir vienybės šventė. Per Sekmines Šv. Dvasia apsieivšioji apaštalam, kaip dieviškoji galybė, kuri pripildė jų širdis tikėjimo liepsna, sustiprino jų valios ryžtingumą ir susiejo juos ir visus tikinčiuosius dvasiniais vienybės ryšiais. Iš tikrųjų tai buvo Kristaus regimosios Bendrijos įsteigimo momentas. Kristaus, jos siela, įgavo žemėje sutelktinį kūną". ("XX Amžius", 1939, V. 27).

Lietuvos vyskupai praėjusius 1987 metus buvo paskelbę Gyvos krikščioniškos dvasios metais. Tai buvo Lietuvos 600 m. krikšto sukaktėiai ruošti trimečio paskutinieji metai. Kaip žinome 1985 m. buvo skelbti kaip Gerosios naujienos metai, 1986 – Saminingo tikėjimo metai ir 1987 – Gyvos krikščioniškos dvasios metai. Nors sukaktis ir visos iškilmės jau praėjo, tačiau būtų klaidinga pamiršti visa tai, ką Lietuvos vyskupai skelbė ir į ką prašė atkreipti dėmesį.

Sekminių šventės proga verčiau atkreipti dėmesį į tai, kas gi yra ta gyva krikščioniškoji dvasia, apie kurią prof. St. Šalkauskis prieš 50 metų tiek daug kalbėjo ir rašė, ir Lietuvos vyskupai ragino visus tikinčiuosius atkreipti dėmesį. Ta gyva krikščioniška dvasia tai niekas kitas, bet Šv. Dvasia, apie kurią Jėzus, gyvendamas šioje žemėje, tiek daug kalbėjo. "Aš paprašysiu Tėvą, ir Jis jums duos kitą Globėją, kuris liktų su jumis per amžius. Tiesos Dvasią" (Jn 14:16-17). Toliau Jėzus paaiškina, kaip Šv. Dvasia mums padės: "O Globėjas – Šv. Dvasia, kurį mano vardu Tėvas atsiųs – jis išmokys jus visko ir viską primins, ką esu jums pasakęs" (Jn 14:26).

Prof. St. Šalkauskis buvo iškelęs mintį ir daug rašė apie Gyvosios dvasios sąjūdį. Jis rašė: "Religinė dvasia negali būti gaivinama vienomis tik žmogishomis organizacinio pobūdžio priemonėmis: jinai tegali būti sužadinta, stiprinama ir išsivystoma vien tik tada, kai su šiomis priemonėmis telkiasi religinės intensyvaus dvasinio gyvenimo priemonės, kurios šaukiasi visų pirma Šv. Dvasios pagalbos. Religinis Lietuvos atgimimas priklauso visų pirma nuo atgimtinės dvasios atnaujinimo: reikia atsiverti Šv. Dvasios veikimui. Reikia persisunkti evangelizacija dvasia ir šauktis Šv. Dvasios, kuri atnaujina žemės veidą. Reikia su ypatingu pamaldumu platinti Šv. Dvasios kultūrą ir laikyti pirmąją Sekminių dieną savo specialia švente, švenčiama su ypatingu nuoširdumu ir dvasios pakilimu". ("XX Amžius" 1938 m. birželio 4 d.).

Šitaip prof. St. Šalkauskis rašė prieš 50 metų, tačiau per tą laikotarpį padėtis nėra pasikeitusi. Lietuvos vyskupai 1987 m. Sekminių proga išleido ganytojinį laišką, raginantį visus tikinčiuosius atkreipti dėmesį į Šv. Dvasios reikšmę ir jos veikimą. Štai kelios ištraukos:

"Krikštas – gimimas Dievui, o paskui turi eiti dieviško gyvenimo išsiskleidimas. Tai tik krikščionybės pradžiamokslis, jos prieangis, kai žinome, kuo Bendrijoje gali mus apdovano- ti Šventoji Dvasia, kokia slė-

pinigai žavi yra krikščioniškojo gyvenimo pilnatvė. Šventosios Dvasios dovanos mums ugdo gvą krikščionišką dvasią, ugdo krikščionis 'pagal Dievo širdį'".

Toliau Lietuvos vyskupai priduria: "Šventoji Dvasia kaip ugnis. Ji gali būti laisva liepsnojanti, plazdanti – šildanti, šviečianti, uždeganti. Gali būti ir prigėsus, pašlepta, nelyginant pelenis užpilta žarija. Tai šitai nebeprisklaido nuo Šventosios Dvasios: savimi ji visada – kaitrusis žaizdras. Šitai priklauso nuo mūsų imlumo jai nuo mūsų bendradarbiavimo su ja. Kokiu laipsniu mes bendradarbiausime su Šventąja Dvasia, tokio laipsnio krikščionys esame".

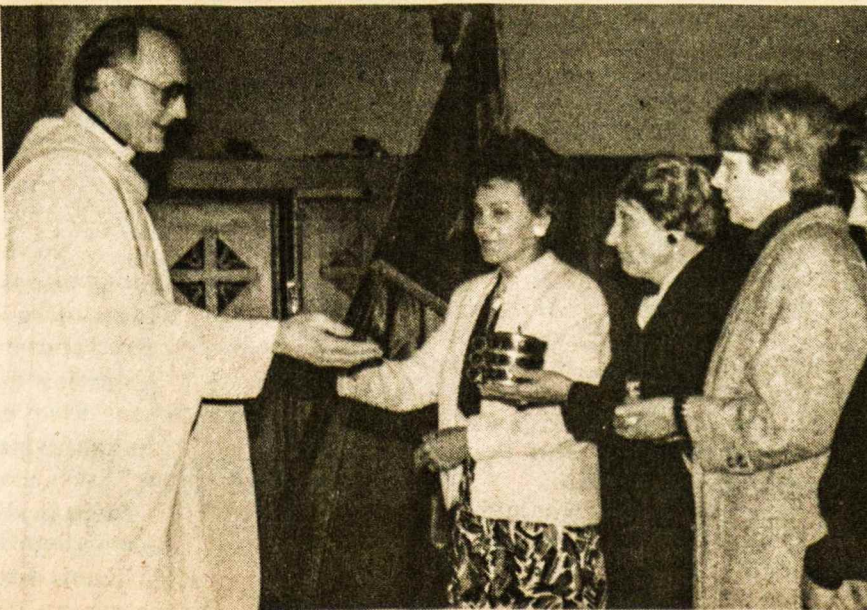
Ką tad mums daryti, kad pajustumė Šv. Dvasios veikimą? Kai minia išgirdo Petrą kalbant primąją Sekminių dieną, visi susigraudino ir taip pat ėmė klausinėti: "Ką mums daryti broliai?" Apaštalas Petras atsakė: "Atsiverskite, galėkitės, tada gausite Šv. Dvasios dovaną". Esame katalikai, krikščionys, gavome Šv. Dvasią per krikštą, tačiau dažnai ji, kaip vyskupai savo laiške rašo, yra "paslepta, nelyginant pelėhais užpiltą žariją".

Popiežius Paulius VI savo enciklikoje apie evangelizaciją yra pasakęs: "Šiandien yra gana didelis skaičius krikštytų katalikų, kurie formaliai nėra krikšto paneigę, bet yra visiškai jam indiferentiški ir pagal jį negyvena" (Evangelii Nuntiandi). Taigi *atsivertimas ir atsiverimas Šv. Dvasiai* yra reikalingas mums visiems. Prisiminkime popiežiaus Jono XXIII maldą prieš Vatikano II susirinkimą: "O dieviškoji Dvasia... atnaujink mūsų laikais savo stebuklus, kad įvyktų lyg antrosios Sekminės".

Popiežius Paulius VI labai dažnai pabrėždavo, kad visiems tikintiesiems ir visai Bendrijai labiausiai reikia Šv. Dvasios veikimo: "Mums reikia Šv. Dvasios, jos šviesos, jos jėgos, reikia Šv. Dvasios dovanų, ramybės ir jos džiaugsmo. Bendrijai reikia amžinų Sekminių, jai reikia ugnies širdyje, žodžių lūpose, reikia vizijos. Šv. Dvasia gali pakeisti šio moderniško pasaulio tuštumą. Kreipiuosi į visus, jaunos ir senus, kreipiuosi ir į savo brolius kunigus ir prašau klausyti manęs. Mums visiems reikia Šv. Dvasios! Tad visi kartu melskimės: "Ateik!" (L'Osservatore Romano, 1972 m. lapkričio 29 d.).

Atsiliepkime ir mes tam popiežių ir vyskupų šauksmui. Ateik Šv. Dvasia, atnaujink mūsų širdis, mūsų šeimas, parapijas ir visą lietuvių tautą!

Vincas Kolyčius

Ateitininkų metinėje šventėje 1988 m. balandžio 17 d. Klivlande šv. Mišių aukas priima kun. G. KIJASKAS, SJ

Romos krikščionybė Lietuvoje

Tautinė sąmonė, liaudies kalba, Bendrija, dvasininkija

Straipsnį Lietuvos krikšto tema paskelbė "Frankfurter Allgemeine Zeitung" 1987. XII. 17. Jį parašė prof. dr. Gotthold Rhode, Mainzo universiteto profesorius, Rytų Europos istorijos žinovas. Paruošė L.A. RED.

1988 metais galima švesti tūkstantmetį nuo krikščionybės įvedimo Rusijoje. Ar konkuruos tarpusavy rusų ortodoksų Bendrija su ateistine valstybe? Neturėtume laukti, kad valstybė ir partija šį žymų įvykį tylomis praleistų ir tik vienai Bendrijai šią sritį paliktų. Kitaip yra su kita, žymiai mažiau dėmesio sukeliančia sukaktimi: krikšto pagonių lietuvių prieš 600 metų. Čia paliečiama tik maža dalis Sov. Sąjungos gyventojų, kuriems ši sukaktis yra reikšminga.

Pagal 1970 m. gyventojų surašymą Sov. Sąjungoje buvo 2.665.000 lietuvių, kurių 94% gyveno Sovietų Lietuvoje. Savo respublikoje jie sudarė 80% visų gyventojų. Pagony lietuviav gavo krikščionybę ne iš Bizantijos, bet iš Romos, taigi, tapo dukromis ir sūnumis tos Bendrijos, kuri jau caro imperijos laikais buvo laikoma kaip "vakarietiška", svetima, heretiška ir pavojinga, ir kuri šiandieną sukelia Sov. Sąjungoje žymiai daugiau sunkumų ir kliūčių negu kitos Bendrijos ir konfesijos, įskaitant uždraustą ir persekiojamą unitų arba graikų-katalikų Bendriją.

Kijevo Rusijos apsikrikštijimą (ankstyva Rusia ir vėlesnė Rusia nėra ta pati) oficialiu sovietų istorijos supratimu galima vertinti pozityviu įvykiu, tarnaujančiu pažangai ir išsivystymui, gi lietuvių perėjimą į Romos, atseit, vakarų pasaulį, reikia žiūrėti kaip į žingsnį atgal, stabdį istoriniam išsivystymui.

Lietuviai pasirenka Romą

Prie to prisideda, kad lietuvių pakrypimas prie Romos krikščionybės buvo tiesioginė pasekmė lietuvių-lenkų 1385 m. Krėvos unijos ir vedybos didž. Lietuvos kunigaikščio Jogailos su Lenkijos karalaitė Jadvyga. Šioji unija, kuri per keturis šimtmečius iki Lenkijos padalinimų egzistavo, nors ir ne be križių, su savo laisva struktūra, buvo viena iš lemiamiausių kliūčių "sutelkimui rusiškų žemių" ir išplėtimui vienalyčiai rusų valstybei. Šis krikštas pagal sovietų istorijos supratimą negalėjo ir negali būti vertas bet kokio garbingo arba pozityvaus minėjimo.

Krikšto sukakties iškilmės

Todėl bet kokių varžybų dėl sukakties iškilmių tarp valdžios ir Romos Katalikų Bendrijos Lietuvoje netenka ir galvoti. R.K. Bendrija Lietuvoje, kuri ir taip yra sunkioje padėtyje – nė vienas iš šių vyskupijos postų nėra užimtas – mielai susilaiko, kad neišsuktų naujų kontraversijų. Todėl birželio mėnesį buvo tik minėjimo pamaldos atlaikytos, neįšiekta jokios viešumos. Svečiai iš Vatikano negalėjo dalyvauti, apie popiežiaus iškvietimą nebuvo ko galvoti. Tie keletas svečių iš Lenkijos "privaciai" dalyvavo; jie su pasitenkinimu konstatavo, kad iš šių minėjimo pamaldų Vilniuje dvejos atlaikytos lenkų kalba, tolerancijos ženklas, kuris rodomas lenkų mažumai Lietuvoje. Tačiau Lenkijoje pasirodė eilė straipsnių savitaisiais, bet didelių iškilmių arba draugystės demonstracijų toje galingoje

R.K. Bendrijoje Lenkijoje nebuvo.

Už sovietinio pasaulio ribų yra kas kita. Birželio 24-25 d.d. Vatikane, dalyvaujant popiežiui, įvyko didelės minėjimo iškilmės, surištos su moksliniu kongresu. Spalio 3 d. įvyko lietuvių-lenkų-vokiečių iškilmės lenkų muziejuje Rapperswilej, Šveicarijoje, iškilmių globėju buvo lietuvių emigrantų vyskupas Europai Antanas Deksnys. Spalio 25 d. Mainzo vyskupas Lehmann atliko iškilmingas pamaldas, po kurių sekė šventė su paskaitomis.

Lietuvos krikšto politinė reikšmė

Tačiau visa tai neprasiveržia į platesnę viešumą. Betgi Lietuvos unija ir krikštas yra taip svarbūs ir reikšmingi įvykiai Europos istorijoje, kad jie ir už mažo lietuvių emigrantų ratelio turėtų sukelti Bendrijos istorikų dėmesį. Istorikas Hans Koch išsireiškė "Naujoje Propylaen – pasaulio istorijoje": "Krėvos sutartis (kuri davė pagrindą susijungimui ir pastatė sąlygą apkrikštyti didžiuosius kunigaikščius ir visus nekrikštytus gyventojus) per naktį pakeitė visos Lenkijos ir Rytų Europos padėtį".

Senovinė Lietuva – sunkiai suprantamas istorinis fenomenas

Šitos vertinimas, žvelgiant šiandieną į mažą sovietų respubliką Lietuvą, tik su 65.000 kv. km ir 3.2 mil. gyventojų, atrodo yra išpūstas. Kaip galėtų krikštas, tokios šiandien mažos tautos ir jos unija su 400 metų krikščioniška Lenkijos karalyste, išsauti tokį pasikeitimą?

1918 m. atsistačiusi ir 1940 m. jėga į sovietinę respubliką pavesta Lietuva yra visai kitokia, kaip Didžioji Lietuvos kunigaikštija 14 amžiuje, kuri dešimt kartų didesnį plotą turėjo, kurios ribos tikiai 150 km nuo Maskvos titolo ir Kijevas "motina rusiškų miestų" ir jos ribas įėjo. Susiformavimas šios išsiplėtusios didžiosios valstybės pusantro šimto metų laikotarpyje priskiriamas prie įdomiausių ir sunkiai paaiškinamų pasaulio istorijos fenomenų.

Pagoniška karių gentis, kilusi iš žemdirbių, iš abiejų kamieno sričių Aukštaitijos (Oberland) apie Trakus ir Vilnių ir Žemaitijos (Niederland – Samogitien) apie Kauną, pirmiausia sugebėjo šias abi sritis iš mažų genčių junginių sudaryti į vieną valstybinį vienetą, su vienu bendru valdovu Mindaugu (Mendog), kuris apsikrikštijęs, popiežiaus pritarimu 1253 m. leidosi karūnuotis.

Tačiau toji pirmoji krikščioniškoji karalystė tik trumpą dešimtmetį teisilaikė, nes kilo pagoniška reakcija. Mindaugas jau buvo "Juodąją Rusiją" (Schwarzrussen) įsigijęs. Įstatė lietuvių kunigaikščius Vitbeške, Polocke. Tai sritis, kurios jau beveik prieš 300 metų krikščioniškos buvo, žymiai aukštesnės civilizacijos ir etnografiškai baltarusiškos.

Lietuvos valstybės ištirtinimas

Iš varžybinių kovų po Mindaugo nužudymo iškilo naujoji dinastija, kurios iškiliausias atstovas buvo Gediminas (1341), pasiremdamas savo galybės padidėjimu prisidėjo sau titulą "didysis kunigaikštis", vėl atgavo laikinai prarastas sritis ir išplėtė savo padidėjusią

galybę daug daugiau į pietus – Volyniją (Luck), į rytus (Minsk) ir pietų vakarus (Podlachija). Kaip tas palaipsniui vyko, neįmanoma išaiškinti, nes pagonių lietuviav tuo metu jokios kronikos nevedė, vokiečių ordino kronininkai pranešdavo tik tai, kas vyko kovose tarp ordino ir lietuvių, o vietinė rusų kronika "lietopis", labai mažai žinių iš to laikotarpio pateikia.

Kai Gediminas 1341 m. mirė, jis galėjo savo sūnams palikti smarkiai išsiakojusią didelę valstybę, daugiausia rytų slavų – ortodoksų, kuri, nežiūrint jos daugiariopos sudėties ir nuolatinių kovų su vokiečių ordinu, kuris vykdė reguliariai savo žygius į pagonių kraštą, pasirodė stebėtinai stipri. Iš septynių Gedimino sūnų po trumpo laiko du sutelkė visą valdžią į savo rankas. Algirdas turėjo didžiojo kunigaikščio titulą ir iš savo rezidencijos Vilniuje valdė visus rytus, buvo vedęs rusę Tvero Joana, Kęstutis (ordino šaltiniuose Kynstutė), kuriam atiteko vakarinių sienų apsauga prieš vokiečių ordiną, buvo pagonybės atstovu, Algirdo laikais sekė tolimesnis išsiplėtimas iki Okos upės rytuose, iki Lovatį šiaurėje ir nuo Kijevo į pietus. Ten paskyrė Algirdas vieną iš savo sūnų valdytoju, kurio krikščioniškas vardas Wladimir rodė, kad jis jau buvo ortodoksų krikščioniu.

Algirdas tačiau, kaip ir lietuvių gyventojai, pasiliko pagonimi. Matyt, išsiplėtusioj karalystėj viešpatavo tolerancija. Ortodoksinė dauguma nebuvo traukdoma ar verčiama atsisakyti savo tikėjimo, ir Vilniuje svari vokiečių pirklių grupė galėjo spiestis prie Nikolojaus šventovės, kurios Vogtas Hanulo iš Rygos kartu buvo patarėju ir vertėju didžiajam kunigaikščiui.

Bandymas krikštytis

Tuo metu, kai iš vienos pusės "Lithuani" popiežiaus bulėse buvo piešiami kaip krikščionybės priešai, pagonių kunigaikščiai pasirodė kaip sutarčių bendrininkai. Kadangi vokiečių ordinas savo žygiams į lietuvių sritis jokio misijinio pasisekimo neturėjo, net to nesiekė, atrodė artimiausias būdas laimėti lietuvių Romos krikščionybę, buvo diplomatinis kelias per kunigaikščių šeimas, gi iš ortodoksų pusės vargu ar tokie mėginimai buvo daromi. Tokių derybų buvo daug. Žinomiausi yra didžiojo kunigaikščio Gedimino laišakai 1323-24 metų, kurie, kaip ir vėlesni pasitarimai lenkų karaliaus Kazimiero ir Vengrijos bei Lenkijos karaliaus Liudviko, jokių laimėjimų neatnešė. Lietuvių kunigaikščiai 1358 m. net pasiuntinius siuntė į Nurnbergą pas karalių Karolį IV su pasiūlymu apsikrikštyti, jeigu tam tikros sąlygos bus išpildytos.

Po to kaizerio pasiuntiniais sekančios sąlygos apsikrikštyjimui buvo patatytos: Pusė ordino srities Prūsijoje, visa Kurlandija ir Žemgalija privalo būti atiduota lietuviams, be to, vokiečių ordinas turėtų būti perkeltas į negyvenamas stepes tarp rutėnų ir totorių. Vokiečių ordinas neturi reikšti jokių pretenzijų į rutėnų sritį, nes patikinančiai paaiškinta: "Omnes Russia ad Letwinos deberet simpliciter pertinere: – Visa Rusia privalo labai paprastai lietuviams priklausyti". Šitos sąlygos, savaime aišku, negalėjo būti išpildytos, tad taip ir pasiliko didžioji kunigaikštija toliau prie savotiškos būklės – ortodoksinė, kamieno sritis pagoniška. (Bus daugiau)

Knygų riškykla
"SAMOGITIA"
meniškai ir iša
knygas bei žurnalus
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8 Tel. (416)625-2412

Lietuviška baldų

dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir apraukiami seni PIGIA KAINA.
P. Lubys. Tel. 498-5823 arba 755-3174.

A+ ANDRIUI VYŠNIAUSKUI

mirus,

duką su vyru, vaikaičius ir žentą ČESIŲ JAVA
nuoširdžiai užjaučiame –

J. P. Pakalkos

A. J. Vaškevičiai

S. J. Andriuliai

A+ ARTURUI GRABOŠUI

mirus,

dukrai, mūsų mokytojai, IRENAI ROSS ir jos šeimai
reiškiame gilią užuojautą –

Toronto Maironio mokykla ir
Aukštesnieji lituanistiniai kursai

A+ IRENAI IVANAUSKIENEI

Lietuvoje mirus,

jos brolių dr. HENRIKĄ LUKOŠEVIČIŲ su žmona
ALEKSANDRA, gyvenančius Floridoje, nuoširdžiai
užjaučiame –

A. M. Pranevičiai

B. V. Vadakojai

D. D. French

A+ PETRUI ŠERNUI

iškeliavus amžinybėn,

jo žmoną ERIKĄ, mūsų ilgametę narę, dukras –
ALDONĄ ir IRENĄ, sūnus – GYTĮ ir RAMUTĮ su šeimomis
liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame –

Mažosios Lietuvos moterų draugija

A+ PETRUI ŠERNUI

mirus,

jo žmonai ERIKAI, vaikams ir vaikaičiams reiškiame
nuoširdžią užuojautą –

Danutė ir Jokūbas Kregždės
Ona ir Martynas Yčai

P A D Ė K A

Mylima žmona, mamytė, dukra, sesutė

A+ ELENA BARAKAUSKIENĖ,

35 metų amžiaus, mirė 1988 m. vasario 18 d.

Dėkojame visiems, kurie suteikė velionei paskutinį
patarnavimą ir palydėjo į amžino poilsio vietą. Nuširdi padėka
Tėvams pranciškonams už lankymą ligoninėje, pamaldas
šventovėje ir laidotuvių apeigas kapinėse.

Dėkojame karsto nešėjams ir L. Marcinkutei už gledo-
jimą bei vargonavimą.

Nuoširdus aciū visiems užprašiusiems Mišias už velio-
nės sielą, už gėles, užuojautas bei suraminimą liūdesio va-
landoje žodžiu, raštu ir per spaudą.

Ačiū taip pat B. Stanulienai ir padėjėjoms už pietų pa-
ruošimą. Ypatinga padėka parapijos Jaunų šeimų sekcijai
už nuoširdžią pagalbą ir pyragus. Esame giliai dėkingi Al-
giui ir Violai Senkams už pagalbą.

Suteik gailėstingasis Viešpatie, mūsų brangiai Elenutei
amžiną ramybę!

Dėkingi –

vyras dr. Ramūnas, dukros Viltė ir Viktorija,
tėvai Jonas ir Juzefa Kriščiūnai,
broliai Antanas ir Vytas su šeima

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens
ir skulptūros darbus – greitai ir meniškai.
Užsakymus atliekame pagal projek-
tus ir taip pat turime didelį pasirinkimą
pagamintų paminklų lietuvių kapinėms
Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume
neskubėdami atlikti visą meniską darbą
pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Ne viskas bloga

AURELIJA BALASAITIENĖ

Nežiūrint mūsų nusiskundimų, pesimistiškai vertinti šių dienų išeivijos gyvenimo apraiškas, gal vertėtų žvilgtelėti blaiviau ir šviesiau į jos tikrą būklę, taip dažnai linksniuojamo nuosmukio šaknis. Pavarei mūsų spaudos puslapius, negalima paneigti fakto, kad visuomeninis gyvenimas dar nėra pasiekęs stagnacijos taško, o populiarūs renginiai susilaukia visuomenės dėmesio. Pasigindėjama dėl mūsų veiksmų veiklos ir planų, kartais neapgalvotų, ar paslaptinai vykdomų. Būtų tikrai skaudus faktas, jei pasitenkintume vien auksinių sukakčių ir šabloniškų minėjimų aprašymais.

Dar gausi yra mūsų spauda, ir ji, atrodo, be didelių sunkumų išsilaiko. Turi įdomių straipsnių, rodančių gyvą susidomėjimą mūsų problemomis. Tiesa, kad į tradicinę žurnalistikos sritį pradeda brautis nauji "žanrai", kuriuos reiktų vadinti "protokoline" ir "gražbylistine" žurnalistika. Pirmoji kategorija pasižymi įvairių konferencijų ar minėjimų aprašymais su darbotvarkės punktais ir ilgais pavardžių sąrašais, be paties žurnalisto išvadų, komentarų ar perduotų nuotaikų. Antrajai kategorijai priklauso "gražūs" straipsniai, kuriuose aprašomas asmuo ar įvykis su daugybe komplimentų ir epitetų, nevengiant tokių išsireiškimų, kaip "pasiuokojimas" ar "pasišventimas".

Sekant mūsų kultūrinį ir visuomeninį gyvenimą, tenka kaip tik ilgiau sustoti ties minėtu klausimu. Štai panagrinėkime visuomeninėje veikloje dalyvaujančius asmenis ir paklausime, kodėl jie praleidžia daug laiko, nepasigaili net asmeniškų išlaidų, kad jų talento ir pastangų dėka nestotų mūsų visuomeninės veiklos ratai? Paprastai sakoma, kad tai daroma iš pasiukojimo ir pasišventimo. Ar galima su tokiu teigimu sutikti? Mano supratimu talentingas ir darbštus visuomenininkas yra panašus į rašytoją, kompozitorių ar dainininką, kuris negali nedainuoti, nekurti, nes to reikalauja jo vidinis kūrybinis variklis. Juk žinome, kad mūsų rašytojai iš savo raštų negali išgyventi kaip ir žurnalistas prirašydami spaudos puslapius be atlyginimo. O vis tik mūsų kūrėjų bei menininkų nevadiname pasišventėliais. Universiteto psichologijos profesorius pavedė studentams padaryti darbo ir atlyginimo santykio analizę, pravedant įvairių finansinių institucijų tarnautojų apklausinėjimą. Rezultatas buvo labai įdomus: pasitenkinimas savo darbu viršijo atlyginimo dydžio reikalavimus. Taip, kiekvienas norėtų gauti didesnę atlyginimą ir su juo einantį titulą, tačiau pasitenkinimas savo darbu buvo daugumos svarbiausias siekis. Daugiausia mūsų visuome-

nininkai dirba be atlyginimo, kaip ir mūsų menininkai bei kūrėjai. O vis tik jie turi didelį moralinį pasitenkinimą. Prestižas, populiarumas ir savotiškas garbės jausmas. Pasišventimas ir pasiaukojimas yra tik tada, kai asmuo dirba kuo nors rizikuodamas: savo laisve, sveikata, gyvybe ar tarnyba. Taip dirba mūsų tėvynėje kovojantieji už asmenis teises ir tautos gyvybę.

O vis tik esame dar gyvastingi, kūrybingi ir visais atžvilgiais turtingi. Turime operą, įvairius ansamblius, organizacijas, spaudą, lituanistikos katedrą, archyvus ir fondus. Mūsų grandioziniai renginiai sutraukia tūkstantines minias iš visų pasaulio kraštų, o ir tarporganizacinė trintis ne visada rodo nuosmukį, tik gal savotiškai tipišką lietuvišką norą ginčytis. To nestinga ir mūsų gyvenamose demokratijose, ypač rinkimų metu.

Tiesa, kad vidurinioji profesionalų karta kelia rimtą rūpestį, bet gal dar ne vėlu ir ją susigrąžinti, suradus patrauklius metodus ir priemonės, nes puikiai žinome, kad yra daug jaunų lietuviškų šeimų, kurios nėra nutolusios nuo lietuviško kamieno, bet jos nepritampa prie mūsų veiklos metodų. Čia turėčiau pavyzdžiu laikyti Madisono (Wisc.) jaunuos lietuvių veikėjus, kurie vos keli kovoją prieš laisvo Madisono miesto suporavimą su "sovietiniu" Vilniumi. Jie yra tas balsas, šaukiantis tyruose, gyvendami aplikoje, kurioje nėra nei lietuviškų parapijų, nei didesnės lietuvių santalkos. Tai jauni profesionalai, kuriuose lietuviška dvasia yra labai stipri ir kurie yra kovingai pasiruošę ginti Lietuvos laisvę bylą. Jie jau įstaigose prisistato kaip Amerikos piliečiai ir balsuotojai, reikalaujantys savo teisių. Reikalui iškilus jie susiorganizavo į Madisono lietuvių tarybą, tapdami ALTOs skyriumi. Vienaame mieste jauna lietuvių išteigė lietuvių kilmės asmenų klubą, ir jau atsirado eilė narių. Žinome apie tokių jaunesnės kartos lietuvių veiklą, kaip Antano Mažeikos, Gintės Damskytės, Rasos Razgaitienės ir kitų. Tai stiprios ir kovingos asmenybės, savo darbą dirbančios pagal naujus ir labai efektingus metodus, tačiau jos dirba už mūsų veiksmų ribų. Būtų nepaprastai puiku jų talentus ir sugebėjimus panaudoti mūsų veiksmų darbams. Ir kas gali tvirtinti, kad iš jų negalima pasimokyti?

Artimoje ateityje trys dideli renginiai: Kultūros kongresas, LB seimas ir Tautinių šokių šventė. Jie turėtų sudaryti progą naujam visuomenės atgimimui, pritraukiant naujų jėgų, kas privileijuojant su pagarba, vedant dialogą, juos išsklausant ir didesni dėmesį teikiant jaunimui. Su jaunimu reikia kalbėti, ne vien jį mokyti. Jį reikia kantriai išklaušyti, su juo bendrauti ir jam sudaryti sąlygas, kad jis įsitrauktų į bendrą darbą. "Atjauninant" paskaitininkų ir komitetų sąstatas, tą būtų galima lengvai įvykdyti. Negalima prarasti vilties, o žvilgsnis į ateitį reikalauja mūsų vyresniųjų pastangų persiorientuoti, sumodernėti ir ištiesti ranką jaunimui, išgirsti jo balsą. Mes liksime gyvi ir pajėgūs, nes turime išteklių, tik reikia juos išnaudoti.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal
susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus
ir vakarais

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 350,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiksliai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W.,
Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: **"Kapitalas Lietuvai, palūkanos — lietuvybei išeivioje!"**

Nuomonės ir pastabos

VLIKas nėra išeivių organizacija

JUOZAS VITĖNAS

Yra priekaišiojama VLIKui, kad kai kurios jį sudarančios grupės nebeegzistuoja. Anot J. Kojelio, iš penkiolikos VLIKo grupių stipriau ar silpniau tebesireiškia septynios, nebeveikia aštuonios. Jis tai vadiną anomalija ir sako, jog kas jos "nenori matyti ir pajiešioti kokių nors sprendimų, tam, mano manymu, Lietuvos reikalai nerūpi". ("TŽ" nr. 14).

Aišku, jog tai sunkus kaltinimas, tačiau jis rodo, kad nenorima atsižvelgti į VLIKo pobūdį ir paskirtį.

Kaip žinoma, VLIKas buvo sukurtas nacių okupuotoje Lietuvoje. Tuo metu niekas negalėjo pasakyti, kiek kuri grupė turėjo narių ar rėmėjų. Buvo svarbu, kad ji reikškesi kovoję prieš okupantą, ir to užteko, kad ji įsijungtų į VLIKą.

Atkuriant VLIKą po karo Vokietijoje buvo remtasi tomis pačiomis grupėmis, ir nebuvo klausiamas, kiek kuri jų turėjo pabėgusių iš Lietuvos savo narių.

Toks klausimas neturėjo prasmės, nes ir atkurtame VLIKe bet kurios grupės narys atstovavo ne pabėgusiems savo grupės nariams, bet savo grupei okupuotoje Lietuvoje, ir todėl atkurtas VLIKas buvo ne išeivių organizacija rūpintis išeivių reikalais, bet politinis komitetas tęsti savo veiklą dėl Lietuvos išlaisvinimo.

Tas pats principas tebegalioja ir dabar. Grupių atstovai, kurie sudaro VLIKo tarybą, atstovauja ne pabėgusiems savo grupės nariams, bet savo šalininkams okupuotoje Lietuvoje. Todėl klaidinga bet kurios VLIKo grupės pajėgumą aiškinti jos pabėgusių narių skaičiumi ar jų veikla užsienyje ir iš to daryti išvadą apie jos egzistavimą.

Žinoma, natūraliai gali kilti klausimas, kiek kuri VLIKo grupė dabar okupuotoje Lietuvoje turi savo pasekėjų.

Aišku, kad svarbiosios politinės partijos, kaip krikščionys demokratai, liaudininkai, socialdemokratai ir tautininkai tuoju atskirtu Lietuvoje, kai ji atgautų laisvę. Tai partijos, kurios vienokiu ar kitokiu vardu dabar veikia Europoje; jos nesudarytų išimties ir Lietuvoje.

Tačiau kitų, nepriklausomoje Lietuvoje veikusių mažesnių partijų ar nacių okupacijos metu susikūrusių rezistencinių sąjūdžių šalininkų buvimas dabar Lietuvoje yra neaiškus ir todėl dėl jų atstovų dalyvavimo VLIKe gali kilti klausimas.

Šiam klausimui išspręsti būdus numato paties VLIKo statutas. Jo 32 str. sako: "VLIKo nario-organizacijos atstovai ar jo antrininkai metų būvyje nedalyvavus tarybos posėdžiuose, tas VLIKo narys-organizacija laikoma iš VLIKo pasitraukusia". Taigi, nebeatsiradus asmenų, kurie grupei atstovautų, ji pati savaime iš VLIKo išskrinta.

18 str. sako, kad nemažiau kaip trys VLIKo nariai-organizacijos gali raštu pasiūlyti seimui išjungti narį iš VLIKo. Šiam pasiūlymui VLIKo seimas turi pritariti visų savo atstovų dviejų trečdalių dauguma (14f str.).

Taigi, yra būdų VLIKui prisitaikyti prie besikeičiančių sąlygų. Bet kuri grupė gali imtis iniciatyvos išjungti iš VLIKo bet kurią kitą grupę, kuri jai

atrodo nebeegzistuojanti.

Išskirtus iš VLIKo vienai ar kitai grupei, jis nesugriūtų. Jam veikti užtektų pagrindinių partijų ar rezistencinių sąjūdžių, kurie rodytų politinį lietuvių tautos susigrupavimą ir tebetęsią veiklą dėl Lietuvos išlaisvinimo.

Toks teiginys yra būtinas parodyti, kad Lietuva, nepriklausomybės laikais turėdama politines partijas, buvo politiniai subrendusi ir mokojo demokratiškai tvarkytis. Jokios išeivių organizacijos to atlikti negali, nes jos ne-

Baisiųjų trėmimų minėjimas Lietuvoje

Pagrindžio organizacija Lietuvos laisvės lyga gegužės 22 d. ragina Kaune ir Vilniuje minėti 1948 m. masinius trėmimus iš Lietuvos. Ten susidarė 30 asmenų pasauliečių, kunigų grupė ir paskelbė atvirą laišką, kuriame remia lygos atsisakymą. Laiško turinys:

Lietuvoje yra platinamas Lietuvos laisvės lygos (LLL) atsisakymas į lietuvių ir lenkų, kurie kviečiami minėti 1948 m. gegužės 20-22 d. d. trėmimų į Sibirą 40-sias metines. Stalino-Sniečkaus režimas įvykdė didžiausią Lietuvos istorijoje genocidą. Apie 200.000 civilių Lietuvos gyventojų — vyrų ir moterų, vaikų ir senelių, lietuvių, lenkų ir žydų — be jokio nusikaltimo ir teismo sprendimo buvo ištremiti į tolimuosius Sovietų Sąjungos rajonus, pasmerkti fiziniam bei dvasiniam sunaikinimui.

Tūkstančius atimtų gyvybių, prarastų sveikatų, sugriautų gyvenimų kainavo Lietuvai ši Stalino politikos akcija. Jos moralines pasekmes lietuvių tauta jaučia dabar, jaus ir jos ateinančios kartos. 1948 m. gegužės 20-jį yra viena tragiškiausių Lietuvos istorijos dienų.

Po 10 ir daugiau metų dalis išlikusių tremtinių sugrįžo į Lietuvą. Tačiau oficialiais duomenimis tik 10% buvo pripažinti nekaltai nukentėjusiais. Mažai daliai buvo grąžinti trobesiai ir maža turto dalis. Kiti 90% turėjo iš valstybės atpirkti savo nuosavybes. Oficialioji opinija Lietuvoje Stalino represijų vykdymą gėdingai nutyli, arba mėgina jį pateisinti režimo "klaidomis". Iki šiol vis dar slepiamas tikslus nukentėjusių asmenų skaičius, nors Latvijoje ir Estijoje tokia statistika paskelbta spaudoje. Specialistų apskaičiavimu, nukentėjo nemažiau kaip 400.000 Lietuvos gyventojų.

Iki šiol viešai nepaskelbti išvežtųjų sąrašų paruošėjai, neatiduoti bent moraliniam žmonių teismui. Iki šiol nepastatytas Stalino aukoms paminklas. Priešingai — nukentėjusių vaikams taikomos įvairios nejuridinės sankcijos; jie negali tapti mokslo darbuotojais, užimti atsakingų vietų. Stalinas kėrsiją visom Lietuvos tautybėm net ir po savo fizinės mirties.

Visi staliniečių užmojai iškreipti istoriją, išmėgusios tautos atmintį, nuslėpti savo nusikaltimus yra bergžios pastangos. Tai liudija pernai rugpjūčio 23 d. Vilniuje įvykusi demonstracija. Apie tai kalba ir Lietuvos laisvės lygos iniciatyva, skatinanti prisiminti Stalino aukas. Mes re-

Ministeris pirmininkas BRIAN MULRONEY baltiečių vakare su lietuvių atstovėmis J. K. LASIENE ir L. SKRIPKUTE

atspindi lietuvių tautos politinių ir demokratiškų tradicijų.

Todėl VLIKą reikia ne tik tai išlaikyti, bet ir stiprinti, nes, kaip J. Kojelis teisingai sako, "niekas negali žinoti, kokią rolę tam tikrose aplinkybėse VLIKas gali suvaidinti". Žinoma, būtų idealu, kad VLIKas atstovaujamos grupės turėtų savo narių, kurie aki-vaizdžiai galėtų kalbėti savo šalininkų okupuotoje Lietuvoje vardu. Tai idealas, kurio visos VLIKo grupės turėtų siekti.

miame lygos raginimą 1988 m. gegužės 22, sekmadienį, pagerbti masinių trėmimų aukas, tik siūlome tą dieną rengti minėjimus ne vien Kaune ir Vilniuje, bet visose Lietuvos šventovėse. Mišių aukoję prisiminsime nužudytų, mirusių nuo bado ir šalčio vėles ir visus dar ir dabar esančius lageruose ir tremtyje: kun. Alfonsą SVARINSKĄ, kun. Sigitą TAMKEVIČIŲ, Boleslovą LIZŪNĄ, Joną PAKUCKĄ, Petrą GRAŽULĮ, J.E.vyšk. Julijoną STEPONAVIČIŲ, Viktorą PETKŲ, Balį GAJAUSKĄ, Gintautą IESMANTĄ ir kitus, kenčiančius už DIEVĄ ir Tėvynę. Tegul tai būna mūsų protestas prieš tebesitęsiančią stalininę vergovę. Siūlome minėtose Kau-no bažnyčiose sugiedoti Lietuvos himną, o Vilniaus — dar ir tautinį Lenkijos himną, iš-eiti tylos eitynėms į gatves.

Minint 1949-jų kovo mėnesio deportacijos Latvijoje ir Estijoje, nuosalyje neliko latvių ir estų inteligentija. Sunkiais lietuvių tautai laikais jos dvasios stiprintojais buvo mūsų poetai, rašytojai. Paskutiniu metu mūsų rašytojai keliasi iš dešimtmečių trukusio letarginio miego. Sveikiname rašytojus, kviesdami juos bei visą lenkų, lietuvių ir žydų inteligentiją pagal savo išgales paminėti 40-sias baisiųjų Lietuvos deportacijų metines.

Pasirašo: kun. Leonas Kalinauskas, kun. Jonas Kastytis Matulionis, kun. Vytautas Peliakas, kun. Antanas Šeškevičius, kun. Edmundas Atkočiūnas, Leonas Laurinskas, Bronius Poškus, Ona Šalčiuvienė, Bronė Valaitytė, Jonas Petkevičius, Juozas Kazalupskas, Elena Kryževičienė, Jadžė Vilkenė, Bronė Paliiulionytė, Algirdas Statkevičius, kun. Gustavas Gudanaivičius, kun. Rokas Puzonas, kun. Vincas Vėlavicius, kun. Algirdas Pakamanis, Robertas Grigas, Liudas Dambrauskas, Alfonsas Bumbulis, Genutė Šakalienė, Mečislovas Jurevičius, Jadvyga Petkevičienė, Kazimieras Kryževičius, Ona Briedienė, Stefanija Paliiulionytė, Vytautas Vaičiūnas, Nijolė Sadūnaitė (LIC)

Lietuvos informacijos centras Niujorke praneša, kad gautas trečias raginimas paminėti didžiausių Lietuvos deportacijų 40-sias metines.

Primenama, kad lygiai prieš 40 metų iš Lietuvos buvo deportuoti apie 200.000 gyventojų. 1988 m. gegužės 22 d., 15 val., visi kviečiami į Vilnių Gedimino aikštėje pagerbti stalinizmo represijų aukų atminimo. Pasiraše: Vytautas Bogušis, Romas Ragušis, Antanas Terleckas ir Andrius Tučkus. 1988 m. gegužės 10 d.

PL IV-sis KULTŪROS KONGRESAS

1988 m. birželio 24-27 d.d.
Toronte, Kanadoje

Birželio 24, penktadienį:
8.00 v.v. — **LITERATŪROS VAKARAS**
Bickford Park High School, 777 Bloor St. W.

Birželio 25, šeštadienį:
9.30 v.r. — **PL IV Kultūros kongreso atidarymas**
10.00 v.r. — 5.00 v.v. **Paskaita, sekcijų svarstybos**
Loew's Westbury Hotel, 475 Yonge Street
7.30 v.v. — **Putino drama "VALDOVAS"**
Los Angeles lietuvių dramos sambūris, režisuoja Petras Maželis, Central Technical School, 724 Bathurst St.

Birželio 26, sekmadienį:
10.30 v.r. — **PAMALDOS** Lietuvos Kankinių šventovėje, 494 Isabella Avenue, Mississauga, Ontario
12.30 v.p.p. — 5.00 v.v. **Sekcijų svarstybos** Anapilio salėje, 2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario
8.00 v.v. — **KONCERTAS** McMillan Theatre, Edward Johnson Blvdg., University of Toronto, Bloor Street ir Avenue Road.

Birželio 27, pirmadienį:
8.30 v.r. — **Sekcijų svarstybos**
5.00 v.v. — **PL IV Kultūros kongreso uždarymas**
Loew's Westbury Hotel
8.00 v.v. — **POKYLIS**
Prisikėlimo parapijos salėje, 1011 College St.

PL IV kultūros kongreso svarstybos

BIRŽELIO 25, ŠEŠTADIENIS

11.00 v.r. Šeima — lietuviškumo stiprybė sekcijos svarstybos vadovaus Irena Lukoševičienė (Montrealis). Dalyvaus Aldona Lingertaitienė (Bostonas) — "Jauna šeima"; Kęstutis Slotkus (Kolumbija) — "Izoliuota — toli nuo lietuviškų centrų šeima"; Livija Juodišūtė-Pollock (Solon, Ohio) — "Mišri šeima"; Danutė Baltutienė (Australija) — "Suaugusius vaikus turinti šeima" ir seselė Ignė Marijošūtė (Putnam) — "Vadovė, dirbanti su vaikais ir jaunimu". Visi pranešimų dalyviai turi magistro ar tolygius mokslo laipsnius.

2.00 v.p.p. Literatūros sekcijos svarstybos vadovaus dr. Rimvydas Šilbajoris, Ohio valstybinio universiteto slavistikos studijų katedros vedėjas ir profesorius. Diskusijose dalyvaus Vytautas Jonynas, literatūros kritikas (Montrealis); Liūtas Mockūnas, inžinierius (Čikaga); dr. Henrikas Nagys, poetas (Montrealis), ir Vincas Natkevičius, lietuvių literatūros istorikas, kritikas (Vokietija).

3.30 v.p.p. Teatro sekcijos svarstybos vadovaus Jurgis Blekaitis, aktorius, režisierius, poetas (Laurel, Maryland). Diskusijose dalyvaus Arūnas Čiuberis, teatro, kino filmų bei televizijos aktorius (Niujorkas); Rasa Kazlienė (Rasa Allan), teatro, filmų bei televizijos aktorė (Niujorkas); Elena Dauguvietytė-Kudabienė, aktorė, režisierė (Hamiltonas), ir dr. Kostas Ostrauskas, dramaturgas, literatūros istorikas ir kritikas (Media, Pensilvanija).

Visos šeštadienio sekcijų svarstybos vyks Loew's Westbury viešbutyje.

BIRŽELIO 26, SEKMADIENIS

12.30 v.p.p. Religijos reikšmės tautiniam išlikimui sekcijos svarstybos vadovaus kun. Gediminas Kijauskas, SJ, Klivaldo lietuvių Dievo Motinos parapijos klebonas. Diskusijose dalyvaus docentas Vytautas Skuodis (Čikaga), kun. Kęstutis Trimakas (Čikaga) ir dr. Algis Norvila (Čikaga).

2.00 v.p.p. Meno sekcijos svarstybos vadovaus dr. Kęstutis P. Zygas, Arizonos valstybinio universiteto architektūros istorijos ir teorijos profesorius. Dalyvaus dailininkas Narūnas Bukauskas (Bruklinas) — "Menas iš studento perspektyvos"; dailėtyrininkė Viktorija Kašubaitė-Matanga (Oak Park, IL) — "Dabartinės problemos išeivijos dailės veikloje"; meno rinkėjas Narcizas Prielaida (Šveicarija) — "Lietuviai dailininkai Vakarų Europoje"; menininkas Jurgis Račkus (Torontas) — "Color and Form Society" veikla Kanadoje; dailėtyrininkė Daiva Skuodytė (Čikaga) — "Dailės kūrimo ir kritikos padėtis pokarinėje Lietuvoje" ir dailininkė Elena Urbaitytė (Wantagh, NY) — "Dailininkų pasirinkimai, galimybės ir galvosūkių išeivijoje".

Visos sekmadienio sekcijų svarstybos vyks Anapilio salėje.

BIRŽELIO 27, PIRMADIENIS

8.30 v.r. Spaudos ir radio sekcijos svarstybos vadovaus Aušra Liulevičienė, "Draugo" šeštadienio kultūrinio priedo redaktorė (Čikaga). Dalyvaus Jonas Varčius, Kanados lietuvių žurnalistų sąjungos pirmininkas (Torontas) — "Leidėjų, redaktorių, bendradarbių ir skaitytojų santykiai"; kun. Juozas Vaišnys, SJ, redaktorius "Laiskai lietuviams" (Čikaga) — "Spaudos ir radio kalba"; Edvardas Tuskenis (Čikaga) — "Jaunimo kelias į spaudą"; dr. Zenonas Rekašius (Glenview, IL) — "Lietuva išeivijos spaudoje"; Romas Kezys, "Laisvės žiburio" radio programos vedėjas (Bayside, NY) — "Radio rūpestiai"; Raimundas Lapas, radio programos vedėjas (Čikaga) — "Radio laidų ateitis — likimas ar praeikimas"; dr. Vytautas Dambra (Venezuela) — "Radio ir spaudos komunikacija svetimtaučiams".

10.00 v.r. Lituanistikos sekcijoje bus trys referatai. Dr. Antanas Klimas, Ročesterio universiteto profesorius (Rochester, NY), kalbės tema "Šiandieninės lietuvių kalbos problemos". Dr. Jonas Račkus, Lituanistikos tyrimo ir studijų centro direktorius (Čikaga), kalbės tema "Kultūrinis vertybių išlaikymas". Dr. Bronius Vaškalis, Iliinojaus universiteto Čikagoje lietuvių kalbos ir literatūros profesorius, lituanistikos katedros vedėjas, kalbės tema "Lituanistikos katedros dabartis ir ateitis".

1.30 v.p.p. Tautodailės (sodžiaus dailės) sekcijos svarstybos vadovaus dailininkai Anastazija ir Antanas Tamošaičiai (Kingston, Ont.). Dalyvaus dr. Genovaitė Kazokienė (Tasmanija), Aldona Veselkienė (Kanada) — "Vaizdajuostės reikalingumas ir panaudojimas lietuvių tautodailės kūryboje".

3.00 v.p.p. Svarstybos "Išeivijos ir tautos kūrybos sankryžoje" vadovaus dr. Vytautas Vardys, Oklahomos universiteto politinių mokslų departamento vedėjas ir profesorius (Norman, Oklahoma). Diskusijose dalyvaus dr. Juozas Kazickas, ekonomistas (Niujorkas); dr. Rasa Mažeikaitė, istorikė (Torontas), ir dr. Pranas Zundė, Georgia Institute of Technology informacijos ir kompiuterių mokslų profesorius (Atlanta, Georgia).

Ši sekcija bus baigiamoji PL IV kultūros kongreso svarstybų dalis. Čia bus bandoma "Išsiaiškinti išeivijos ir tautos kamieno kultūrinio vertybių pasikeitimo galimybes" (IV-jo kultūros kongreso tikslas).

Visos pirmadienio svarstybos vyks Loew's Westbury viešbutyje. PL IV kultūros kongreso svarstybos dalyvaus visų kartų atstovai. Jauniausias 22 metų amžiaus ir vyriausias 81 metų.

Sekcijų diskusijų dalyvių sąrašas gali padidėti, nes iš keleto kvieštų dar negauta atsakymų.

Muzikos sekcijos svarstybų dalyvių sudėtis bus paskelbta atskirai.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

IKURTUVES RUMŠIŠKĖSE

Naujamieji administraciniai pastatai įsikūrė trys Rumšiškėse apylinkės įstaigos. Didžiausios patalpos dviaukščiam mūriniame pastate teko ryšininkams ir automatinei telefonų stotiai, kurios dėka telefonus dabar turės 500 gyventojų. Ankstesnioji telefonų stotis turėjo tik 200 abonentų. Antrasis administracinio pastato aukštas, skirtas vykdomajam apylinkės komitetui, puikuojasi aštuoniolikos vietų posėdžių sale, papuošta jaukumo teikiančiu vitražu. Naujosios patalpos įsikūrė ir Rumšiškėse milicijos skyrius.

ŽIEMA IR PAVASARIS

Balandžio 10-16 d. d. virš Atlanto vandenyno suaktyvėjo cikloninė veikla. Gilūs žemo slėgio sūkurių didelių greičių veržėsi į rytus, visus stebindami staigiomis oro permainingomis. Vienas ciklonas, pietiniu savo pakraščiu užkludęs Lietuvą, sukėlė vėjus net iki 17-22 metrų greičio per sekundę, o Vilniaus, Ukmergės, Kėdainių, Kauno rajonuose — iki 23-24 metrų per sekundę. Lietu per dieną kelis kartus pakeisdavo šlapdrį, sniegą. Didžiausios staigmenos buvo susilaukta balandžio 13 d., kai atmosferinis frontas Lietuvą padalijo į dvi dalis. Į vakarinį ir šiaurinius rajonus nuo pat ryto atklydo žiema: snigo, buvo šlapdriba, temperatūra — artima nuliui. Šilalės rajone per parą susidarė 10 cm sniego danga. Tuo tarpu pietiniuose rajonuose pirmoji dienos pusė buvo šilta ir saulėta. Maždaug tuo laiku pavasarinės sėjos darbai buvo pradėti pietinėse Lietuvos dalyse, o vakarinėse ir šiaurinėse dalyse teko laukti laukų pradžiuvo.

SABONIS JAU ATLANTOJE

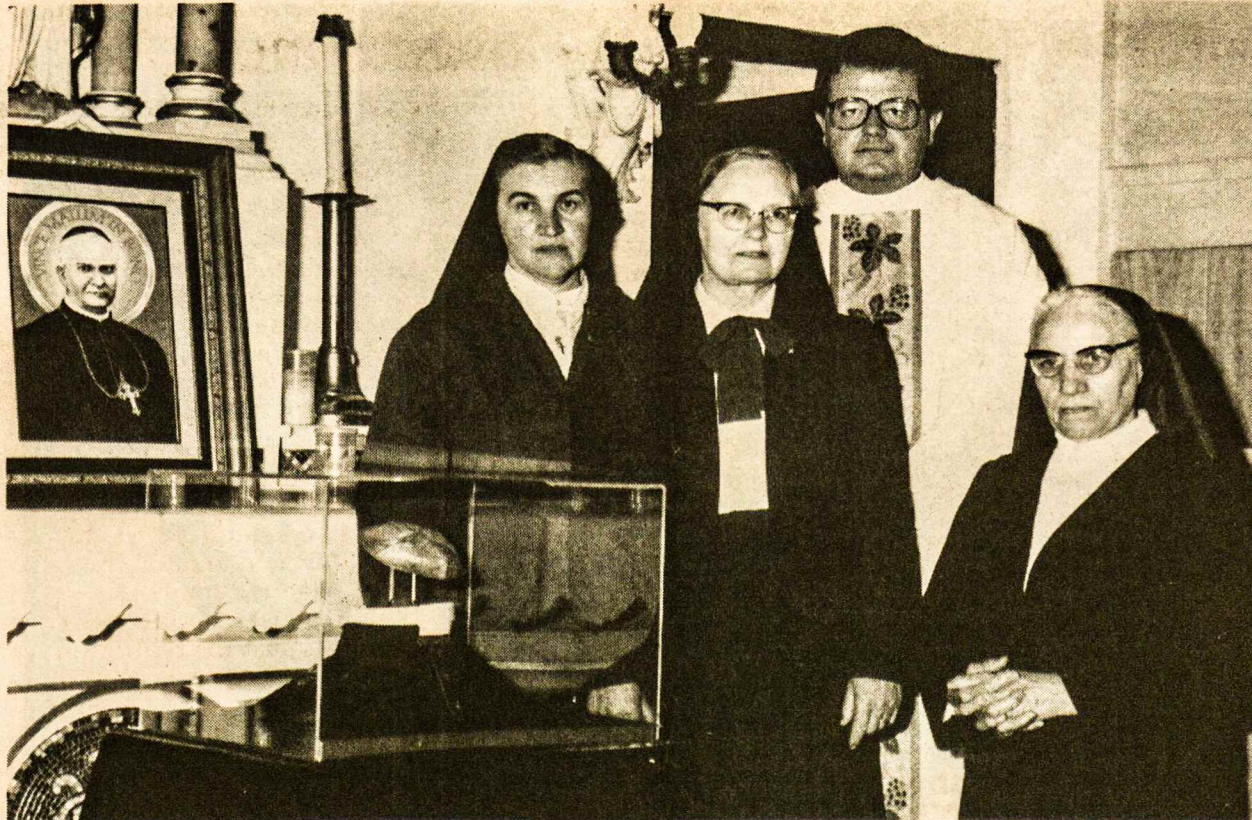
"Komjaunimo tiesos" korespondentas Algirdas Linkus balandžio 22 d. laidoje skaitytojams praneša krepšinio Arvydo Sabonio išvykimą į JAV. Pirmą kartą jis ten lankėsi 1982 m., dalyvaudamas krepšinio rungtynėse su JAV universitetų studentų rinktinėmis. Aukštaūgio lietuvių žaidimas tada sužavėjo amerikiečius, jam pranašavusius sėkmingą ateitį šiame sporte. Deja, antrasis A. Sabonio atvykimas į JAV yra susietas ne su krepšinio žaidimu, o gydytosi specialiose Atlanto klinikose Georgia valstijoje. Du kartus nutrauktas dešinės kojos Achilo sausgysles sėkmingose operacijose Vilniuje Arvydai sujungė mikrochirurgas dr. Kęstutis Vitkus, š. m. sausio pradžioje A. Sabonį lydėjęs tyrimams Suomijoje. Ten buvo konstatuotas normalus sužeistos kojos gijimas. Dabar buvo susilaukta pagalbos iš amerikiečių profesionalių krepšinininkų "Atlanta Hawks" klubo ir jų trenerio T. Turnerio. Arvydai Saboniu buvo pasiūlytas nemo-kamas gydymas Atlanto klinikoje, kurių specialistai yra pastatę ant kojų ne vieną panašiai susižeidusį žymų krepšinininką. Su A. Saboniu Atlanton išvyko ir jį du kartus operavęs mikrochirurgas dr. K. Vitkus, teikian-

tis Arvydą liečiančius duomenis ir dalyvausiantis pasitarimuose su Atlanto klinikoje specialistais. Jis pabrėžė, kad A. Sabonis Atlantoje nebus operuojamas, tik gydomas. Dr. K. Vitkus taipgi paneigė pasklidusius gandus apie Arvydo dešinės kojos sausgyslių sutvirtinimą dirbtiniu pluoštu. Vyr. treneris Algimantas Ivašauskas, Arvydą palydėjęs į Vilniaus orauostį, linkėjo pasveikti ir grįžti "Žalgiriu". Esą visi lauks jį liečiančių gerų žinių iš krepšinio tėvynės. Korespondentas A. Linkus primena skaitytojams, kad tų žinių turbūt atveš "Atlanta Hawks" krepšinininkai, liepos 27 d. turėsiantys rungtynes Vilniuje su Sovietų Sąjungos krepšinio rinktinė.

VOGĖ GYVULIUS

Prokuroras F. Levulis "Vals-tiečių laikraščio" sausio 23 d. laidoje paskelbė pranešimą iš teismo salės "Dvikojai vilkai". Prieš trejus metus Aukštaitijos Kupiškio, Anykščių, Utenos rajonuose pradėjo dingti kiaulės ir avys. Humoristai tada pradėjo šnekėti apie tose apylinkėse siaučiančius "dvikojus vilkus", kurie esą gudresni už keturkojus. Mislė buvo išspręsta, kai milicininkai Utenos-Kupiškio plente sulaukė du "Žigulius" važiuojančius ir pasprukti bandžiusius vyrus. "Žiguliuose" gulėjo kiti tik paskerstas ir išdorotas paršas. Tada ir paaiškėjo, kad tie "dvikojai vilkai" yra viešintiškiams Anykščių rajone gerai žinomi broliai Vilis ir Alfredas Švelnikai. Pastaruoju metu Alfredas Švelnikas gyvena Adomynės kolchoze prie Viesintų, o Vilis Švelnikas — Vilniaus rajono Nemėžyje ir dirbo kūriniu Vilniaus butų ūkio valdyboje. Jiedu įsilaikydavo ir gyvulių ūkių kolchozuose, pasi-skėsdavo kiaulę. Nustempe toliau nuo tvarto išskrodavo ir mėsa nusiveždavo motociklo priekaboje. Vėliau susitaupę pakankamai lėšų įsigyti "Žigulius", gerokai praplėtusius veiklos plotus. Mėsą pardavė Vilniaus turguje arba veždavo į Lydą, Latvijos miestelius. Pavogtas avis gyvas pardavė Salininkuose esančiame gyvulių supirkimo punkte. Vilis ir Alfredas Švelnikai kartais talkon pasikiesdavo kaimynus Viktorą Dudunovą ir Alfredą Jundą. Pavogti gyvuliai buvo verti beveik 10.000 rublių. Gyvulių vagystės kai kuriuose ūkiuose buvo kartojamos kas du ar trys mėnesiai, bet vagys į juos ir vėl patekdavo laisvai, nebūdavo sulaikyti. Aukščiausiojo teismo baudžiamųjų bylų kolegija Vilij Švelniką nubaudė laisvės atėmimu aštuoneriems metams ir šešioms mėnesiams, Alfredą Švelniką — septyneriems metams ir šešioms mėnesiams. Abiems konfiskuotas turtas. Lengvesnės bausmės susilaukė talkininkai: V. Dudunovas — laisvės atėmimo trejiems metams ir šešioms mėnesiams, A. Junda — trejiems metams. Jiedu, netekę pusės savo turto, bausmes turės atlikti liaudies ūkio statybose.

V. Kst.

Seselės IGNE, LORETA ir PALMYRA su Šv. Antano parapijos administratoriumi kun. dr. J. ŠARAUSKU

TRYŠ PUTNAMO VIENUOLĖS, ses. Loreta iš Toronto, ses. Palmyra iš Montrealio ir ses. Ignė Marijošūtė iš Putnamo atstovavo savo vienuolynui balandžio 24 d. Čikagos ir apylinkių rėmėjų šventėje. Ten būdamas lankė sergančius rėmėjus, susitiko su rėmėjų valdyba ir talkininkais, pasitarė bendradarbiavimo reikalais. Ses. Ignė vedė pokalbį su lituanistinių mokyklų mokiniais, ses. Palmyra kalbėjo "Margučio" radio programoje apie pašaukimo problemas. Prieš išvykdamas namo seselės aplankė Šv. Antano šventovės Ciceroje. Parapijos administratoriaus kun. dr. Jurgio Šarauskio iniciatyva ant Šventiausio Jėzaus Širdies altoriaus yra padėtos relikvijos palaimintojo arkidieko Jurgio Matulio, seselių vienuolyno įsteigėjų. A. P.

Ateitininkų metinėje šventėje balandžio 17 d. Klivlande parokiškai G. Petrauskienė iš Toronto

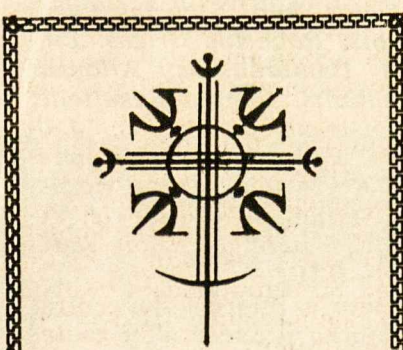
Hamilton, Ontario

MOTINOS DIENOS MINEJIMAS gegužės 8 d., kaip kad ir dera, prasidėjo Mišiomis mūsų parapijos šventovėje. Mišias atnaušo ir pamokslą pasakė klebonas kun. J. Liauba, OFM. Po pamaldų daugumas skubėjo į Jaunimo centro salę, kur Vysk. M. Valančiaus lituanistinės mokyklos mokiniai atliko gražią meninę programą: vaidino, dainavo, šoko, pianinu skambino, o dvi sesutės Rūta ir Audra Balytaitės, muzikos konservatorijos studentės, dviem smuikais gražiai pagrojo. Tenka tik pasidžiaugti, kad dar vis nestinga mūsų savaitgalio mokykloms mokytojų, kur dar vis moko- ma lietuvių kalba ir skiepijama meilė mūsų tėvynei Lietuvai.

Pabaigoje visiems gražiai padėkojo KLB Hamiltono apylinkės pirm. B. Mačys. J.Š.

Ivedu šildymo ir vėsinimo sistema, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Gerry Loughheed Funeral Home

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Luebecko lietuvių gimnazijos buvusių mokinių ir mokytojų susitikimas organizuojamas šią vasarą Kanadoje, Ontario provincijoje, Hamiltono mieste prie Toronto, kai ten liepos 3 d. vyks VIII-ji lietuvių tautinių šokių šventė. Būsimuosius susitikimo dalyvius registruoja ir informacijas teikia: Pranas Jurkus, 161 So. Villa Ave., Elmhurst, IL 60126, USA, tel. (312) 834-2906, arba Vytautas Kairys, 4338 Lake Shore Rd., Burlington, Ontario, Canada, tel. (416) 637-2411.

Lietuvos vyčiai St. Petersburg kovo 3 d. atšventė deimantinę šios organizacijos sukaktį ir savo 147-tosios kuopos dešimtmetį. Šia proga Floridon buvo pakviestas iš okupuotos Lietuvos į JAV išleistas politinis kalinys Vytautas Skuodis. Vyčiai jį sutiko kovo 2 d. Tamos orauostyje. Kuopos vardu sveičia pasveikino sekr. V. Kleivienė. Dvigubos sukakties šventė Lietuvių klubo salėje susilaukė apie 350 dalyvių. Jų eilėse buvo Lietuvos vyčių 147-tąją kuopą St. Petersburg 1978 m. pradžioje įsteigęs inž. A. Mažeika, kuopos dvasios vadas kun. J. Gasiūnas, Šv. Kazimiero lietuvių katalikų misijos vadovas kun. V. Zakaras, OFM, prel. J. Balkūnas bei kiti veikėjai. Garbingą Lietuvos vyčių kelią nušvietė ir su gerokai trumpesne 147-tosios kuopos veikla dalyvius supažindino jos pirm. A. Gudonis. Karštu plovimu ir atsisotimu buvo sutiktas V. Skuodis, su kuriuo šventės dalyvius supažindino kuopos sekr. V. Kleivienė. Svečias V. Skuodis kalbėjo apie įvykius sovietų okupuotoje Lietuvoje, dalijosi sovietinių kalėjimų ir stovyklų įspūdžiais, atsakinėjo į gausius klausimus. Meninę dainų programą atliko muz. Alberto Mateikos vadovaujama vietinė vyrų grupė. V. Skuodžio sutikimą Tamos orauostyje aprašė dienraštis "Tampa Tribune", įdėdamas ir jo nuotrauką. Pasikalbėjimą su V. Skuodžiu kovo 4 d. laidoje paskelbė "St. Petersburg Times".

Dvidešimties Amerikos lietuvių tautinės sąjungos seimas įvyks gegužės 21-22 d. d. Floridoje, Daytona Beach Shores viešbutyje Treasure Island Inn, 2025 So. Atlantic Ave. Tel. (904) 255-8371. Seimo programon yra įtrauktos dvi paskaitos: docento Vytauto Skuodžio — "Ko pavergta Lietuva laukia iš išeivijos" ir dr. Algirdo Budreckio — "Tautinės sąjungos inaišas ir Lietuvos laisvinimo byla". Dalyvių dėmesio yra vertos ir svarstybos "Lietuvos laisvės byla naujųjų Sovietų Sąjungos įvykių slinktyje". Svarstybose dalyvaus VLIKo valdybos pirm. dr. Kazys Bobelis, JAV LB krašto valdybos pirm. inž. Vytautas Volertas ir ALTOS Los Angeles skyriaus pirm. inž. Antanas Mažeika, buvęs Amerikos lietuvių tautinės sąjungos pirmininkas. Svarstyboms vadovaus taip pat buvęs Amerikos lietuvių tautinės sąjungos pirm. inž. Jonas Jukūnas. Meninę programą atliks aktorė ir rašytoja Birutė Pūkelevičiūtė, sol. Janina Čekanauskienė ir akompaniatorius muz. Antanas Skridulis. Seime pranešimus padarys: Amerikos lietuvių tautinės sąjungos pirm. dr. Leonas Kriaučiūnas, vicepirmininkė jaunimo reikalams Vida Jonušienė, Lietuvių tautinio sąjūdžio — inž. Eugenijus Bartkus, Amerikos lietuvių tarybos — Petras Buchas, Lietuvos nepriklausomybės fondo — Emilija Čekienė, Lietuvių tautinės kultūros fondo — inž. Jonas Jukūnas, "Naujosios vilties" žurnalo — red. Vytautas Abraitis. Sekmadienį, gegužės 22, Mišias seimo dalyviams vietinėje amerikiečių katalikų Lurdo Marijos (Our Lady of Lourdes) šventovėje koncelebruos vysk. Antanas Deksnys su Daytonos Beach lietuvių kolonijos kapelionu kun. dr. Kazimieru Ruibiu ir tos parapijos amerikiečių klebonu. Giedos "Sietnyo" choras, vadovaujamas muz. Antano Skridulio. Seimo dalyviams yra numatyta lietuviška gegužinė gegužės 23, pirmadienį, Stellos ir Vytauto Abraičių sodyboje, 35 Courtney Place, Palm Coast. Tel. (904) 445-2589.

Brazilija
Prel. Pijū Ragaižinską, Sao Paulo lietuvių veikėją, balandžio pradžioje ištiko širdies sutrikimą. Jis buvo paguldytas ligoninėje, bet greit grįžo namo. Dabar bel atsidūrė toje pačioje S. Cristovo ligoninėje dėl reguliaraus širdies plakimo. Sao Paulo lietuviai tikisi, kad

poilsis ir ramybė atstatys normalų širdies plakimą. Prel. P. Ragaižinskas jau yra 81 metų amžiaus. Brazilijon jis atvyko Draugijos užsienio lietuviams remti rūpesčiu 1936 m. vasarą ir ilgus metus vadovavo Šv. Juozapo lietuvių parapijai.

Australija

Metinį narių susirinkimą kovo 6 d. išrinkti naujai valdybai sušaukė Kanberos lietuvių klubas. Buvo išrinkti ir naują valdybą sudarė: pirm. J. Kovalskis, vicepirm. J. Žentelis, sekr. R. Cameron, nariai — K. Makūnas, A. Olišauskas, R. Vilkaitis. Klubas yra 1.250 narių, kurių 220 turi pilnas teises. Pagrindinis pajamų šaltinis — baras, kurio apyvarta pernai pasiekė \$934.000. Gryno pelno turėta \$101.000. Organizacijos ir įvairiems reikalams paskirta \$37.000. Klubas netoli miesto centro įsigijo trijų miegamųjų butą, kuriame apsigyveno iš Viktorijos atsikėlus naujasis klubo vedėjas Algis Vaišnys. Susirinkime padėkota dviem iš pareigų pasitraukiantiems veikėjams — klubo vedėjui T. Gružui ir valdybos pirm. J. Andruskai. Tada visi dalyviai įsijungė klubo kieme skautų surengton Kaziuko mugė.

Britanija

DBLS Derby skyrius kovo 12 d. Ukrainiečių klube sušaukta me visuotiniame narių susirinkime paminėjo savo veiklos keturiasdešimtmetį. Dalyvius pa-sveikino skyriaus pirm. Juozas Levinskas. Metinės veiklos apžvalgoje jis priminė kelis mirusius narius ir pernai įvykius renginius. Derby skyrių keturiasdešimtmečio proga sveikino iš Londono atvykęs DBLS centro valdybos pirm. Juras Alkis. Buvo perskaitytas raštu atsiųstas Derby lietuvių aptar-naujančio kun. dr. S. Matulio, MIC, sveikinimas. Vienbalsiai buvo perrinkta pirm. J. Levinsko vadovaujama senoji valdyba — J. Sadula, J. Valentinas, K. Kubilius, J. Maslauskas, B. Zinkus. Derby atstovė į DBLS narių ir Londono lietuvių namų akcininkų suvažiavimą išrinkta Rūta Popikienė. Skautų vadovas J. Maslauskas pranešė, kad Viljon tautinės stovyklos Amerikoje iš Britanijos bus pasiųsta 14 dalyvių, kuriems vadovaus ps. V. Gasperienė ir V. O'Brienas. Jie visi kalba lietuviškai. Veiklos keturiasdešimtmečiui skirtas susirinkimas baigtas Tautos himnu.

Mančesterio lietuviai savo klube kovo 19 d. paminėjo labai pavėluotą Maironio 125-tųjų gimimo metinį sukaktį. Maironis Pasandravyje gimė 1862 m. lap- kričio 2 d. Įvadiniu žodžiu minėjimą pradėjo klubo pirm. Arkadijus Podvoiskis, kviesdamas paskaitininką Antaną Bružį. Pastarasis dalyvius supažindino su didžiojo Lietuvos dainiumi Maironiu, kuris savo kūriniais žadino tautinę lietuvių samonę ir pranašo laisvę Rusijos vergiją kenčiančiai Lietuvai. Maironio kūrinys skaitė Viktoras Motuza ir Martynas Ramonas. Minėjimo dalyvius Australijos lietuvių vardu pasveikino Juozas Arbavičius.

Vokietija

Vasario 16 gimnazijoje tebeveikia v. s. Meilės Mickienės prieš keletą metų įsteigtas skautų "Aušros" tuntas. Vadovė 1987 m. su šeima grįžo į JAV, tunto vadovybę perdavusi ps. Jūratei Lemkieni. "Aušros" tuntas š. m. kovo 13 d. turėjo pirmą didesniąjį pasirodymą — Kaziuko mugę berniukų bendrabučio salėje, pradėtą iškilminga sueiga. Skilys savo pranešimus atliko komendantui Virginijui Jociui. Iš jų paaiškėjo, kad sueigoje dalyvauja 22 skautai bei skautės ir dvi paukštytės. Inešus vėliavas, skautų žodį atliko trys berniukai — Evaldas Augustinas, Martinukas Lipsys, Tobajas Schroteris ir dvi mergaitės — Evelina Ederytė, Sandra Makutenaitė. Jiems kaklaraščius užrišo, tėvynės ilgesio bei gerų darbų mazgelius užmezgė sueigoje dalyvaujantys tėvai ar juos pakeitę bendrabučio vedėjai. Sueiga baigta Lietuvos himnu. Tuntininkė ps. J. Lemkienė visus pavaišino karštomis dešrelėmis, kava ir pyragaičiais. "Noriu miego" pašoko keturios mažųjų poros, paruoštos Gabijos Diavraitės. Ant stalo buvo išdėstyti rankdarbiai, gražūs velykiniai margučiai, o prie jo iškabinėti dailę studijuojančios Zuzanos Juknaitės paveiksai. Skautės rungtyniaudamos par-davinėjo loterijos bilietėlius.

AUDRA Travel CORPORATION
VIENINTELĖ PROFESIONALI
LIETUVIŲ KELIONIŲ
ISTAIGA KANADOJE
SKELBIA ir
GARANTUOJA
Pigiausias kainas kelionėse į
LIETUVĄ 1988 metais

5-kiom, 10-čiai bei 15-kai dienų patogiausiomis lėktuvų linijomis
Išvykimo datos iš Toronto ir kitų Š. Amerikos miestų

Gegužės 6-20	Liepos 6-20
Gegužės 19 - birželio 3	Liepos 20 - rugpjūčio 2
Gegužės 25 - birželio 8/12	Rugpjūčio 11 - 27
Birželio 9 - 24	Rugsėjo 2 - 16
Birželio 30 - liepos 17	Spalio 7 - 21
Guodžio 27 - sausio 10 1989 m.	

Užsisakykite dabar — gausite papildomą nuolaidą.
Smulkesnes žinias teikiame
tel. (416) 769-2500

Mūsų įstaigoje Jums patarnaus: AUDRONĖ, LIUSĖ, DALIA, INGĖ, JOANNE, PAULIUS.

Mes kalbame — lietuviškai, angliškai, prancūziškai, rusiškai, lenkiškai, vokiškai, itališkai, ispaniškai.
Mūsų įstaigoje įrengti kompiuteriai: PEGASUS/GEMINI bei TDS
Mūsų įstaiga yra narys — IATA, T-comm, BBB, CLIA

Adresas: 2100 Bloor St. W. Toronto, Ont., Canada, M6S 1M7
Tel. (416) 769-2500 Telex 06-986766 TOR

Kviečiame naudotis mūsų lietuviško biuro paslaugomis.
Mūsų registracijos numeriai: retail nr. 2559030, wholesale nr. 2475066

Tautinio šokio judesys,
Tėvyne, mums gyva esi!

JAU ARTĖJA VIII LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ, kuri įvyks, š. m.

LIEPOS 2-3 d. d. KANADOJE, HAMILTON, ONT.
RUOŠKIMĖS VISI JOJE DALYVAUTI

ŠVENTĖS INFORMACINĖS ŽINIOS:

LIET. TAUTODAILĖS PARODA veiks nuo birželio 30 d. iki liepos 11 d. Royal Botanical Gardens patalpose, 680 Plains Rd. W. Oficialus parodos atidarymas ir koncertas su solistais Anita Pakalniškyte ir Jonu Vaškevičium birželio 30 d. 7.30 v.v., įėjimas nemokamas.

PENKTADIENIO JAUNIMO ŠOKIAI liepos 1 d. Mohawk kolegijos salėje, Fennell W. ir W.5-th gatvių kampas; pradžia 8.00 v.v., įėjimas — \$3.

ŠEŠTADIENIO SUSIPAŽINIMO VAKARAS įvyks Convention Centre, 115 King St. W., Chedoke ir Wentworth salėse; pradžia 7.30 v.v., įėjimas visiems — po \$10. Bilietai parduvinėjami dabar, bus jų ir prie įėjimo; stalai rezervuojami.

SEKMADIENIO PAMALDOS katalikams tame pačiame Convention Centre 11 v.r. Mišias atnaušaus vysk. Paulius Baltakis, giedos jungtinis Hamiltono Aušros Vartų ir Toronto Prisikėlimo parapijų choras. Lietuvių evangelikų pamaldos su kun. P. Diliu "Christ Ev. Lutheran" latvių šventovėje, 18 Victoria Ave. S. 10 v.r.

ORGANIZUOTA EISENA po pamaldų į miesto Gore parką, prie Laisvės paminklo prisiminti Lietuvos valstybės atkūrimo 70 metų sukaktį, kur žodį pasakys Lietuvių Bendruomenės ir Hamiltono miesto atstovai, bus padėtas vainikas.

ŠOKIŲ ŠVENTĖ sekmadienį, 3.00 v.p.p., Copps kolizijoje, 101 York Blvd.; bilietų kainos: \$12, \$15 ir \$18, juos jau galima įsigyti pas platintojus, jų bus ir prie įėjimo (kolizijoje talpina 17 tūkstančių žmonių). Čikagoje visus bilietus platina Vaznelių "Gifts International" krautuvė, 2501 W. 71 St., tel. (312) 471-1424; Klivlande bilietus galima įsigyti lietuvių kooperatyve "Taupa", 767 E. 185 St. pas Vyt. Staškų, tel. (216) 481-6677; Toronte bilietus platina Alf. Juozapavičius tel. (416) 239-0995. Į šokių šventę bilietus galima įsigyti ir per "Bass" agentūras.

UŽBAIGTUVIŲ BALIUS 7.30 v.v. įvyks vėl to paties Convention Centro abiejose salėse: Chedoke — suaugusiems, kaina — \$30, stalai po 10 žmonių, ir Wentworth salėje jaunimui, kaina — \$20. Čia bilietus į abi sales reikia įsigyti jau iš anksto pas B. Mačį, 370 Goodram Dr., Burlington, Ont. L7L 2K1, tel. (416) 632-4558.

SUVENYRUS tvarko K. Deksnys, 1257 Royal Dr., Burlington, Ont. L7P 2G2, tel. (416) 332-6006.

NAKVYNIŲ INFORMACIJA teikia V. Verbickienė ir L. Kontenienė, 348 Duncombe Crt., Burlington, Ont. L7L 4M4, tel. (416) 637-5090, skambinti vakarais.

IŠ ANKSTO BILJETUS į visus renginius galima įsigyti, prisijungiant pinigais iki birželio 5 d. šiuo adresu: "Talka" TŠS (J. Stankus), 830 Main St. E., Hamilton, Ont. L8M 1L6. Nupirkti bilietai čia lauks jūsų. Pažymėtos jų kainos yra kanadiškais doleriais. Čekius rašyti "Lithuanian Folk Dance Festival". Dėl bilietų informacijas teikia J. Kristolaitis, tel. (416) 689-5733. Kitais šventės reikalais kreiptis tel. (416) 523-7143. Šventės Inf.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.
Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 27 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	IMAME UŽ:
indėlius (P.C.A.)	3% asmenines paskolas
santapus	5.75% nekiln. turto pask. 1 m. 10.25%
kasd. pal. taupymo s-čia ..	5.25% nekiln. turto pask. 3 m. 11.75%
90 dienų indėlius	8% Nemokamas čekių ir
1 m. term. indėlius	9.25% sąskaitų apmokėjimo
1 m. term. ind. mėn. pal. ..	8.75% patarnavimas.
3 m. term. indėlius	9.75% Nemokama narių gyvybės
RRSP ir RRRF (pensijos) ..	7% drauda pagal santaupų
RRSP ir RRRF 1 m.	9.25% dydį iki \$2.000.
RRSP ind. 3 m.	9.75% ir asmeninių paskolų
	drauda iki \$25.000.

Jaunųjų ūkininkų ratelių apskričių instruktorių suvažiavimas 1937 m. Kaune. Sėdi iš kairės: J. Bumelis, J. Šackutė, Vl. Tiškus – JŪR sąjungos vyriausias vadovas, V. Dailidė, T. Dambrauskas. Stovi: P. Vaitekūnas, N. Šakurskis, A. Matulionis, B. Gaidžiūnas, J. Balsys, Vl. Baniūnas, M. Liaugaudas, V. Neniškis ir L. Petruškevičius

Jaunieji ūkininkai nepriklausomoje Lietuvoje

Sėkminės buvo Jaunųjų ūkininkų ratelių pavasario šventė

Agr. VIKTORAS DAILYDĖ

Piemenėlis tą dieną karves papuošdavo laukinių gėlių vainikais, o gerasis šeimnininkas nelikdavo skolingas. Jaunieji ūkininkai su vėliavomis žygiuodavo į šventovės darbo pradžiai pasimelsti. Šiemet sueina 58-ri metai, kai nepriklausomoje Lietuvoje 1930 – Vytauto Didžiojo metais, buvo įsteigti pirmieji 10 Jaunųjų ūkininkų rateliai (JŪR). Buvę tada jaunieji ūkininkai ir jų vadovai, jau esame pensijos sulaukę seneliai. Džiugu prisiminti, kad šie kaimo jaunimo rateliai per vieną dešimtmetį išaugo į 1283 skaičių su 45.000 narių. Tai buvo patriotinė, nepolitinė, o ekonominė draugija. Jos šūkis: „Per darbą ir mokslą į tėvynės gerovę“. Vėliava: balta, žalia su tautine vėliavėlės viršū dešiniajame kampe. Ženklėlis: trilapis žalio dobilo lapas baltame apskritime. JŪR himnas:

Mes gimtų laukų artojai, Ir dirvų usnis išrovė, Šėjai lauką atkartoję, Kursim Lietuvai gerovę.

Darbas, mokslas ugdo galią, Mes su jais vaga nueisim, Ir išarsim šviesią dalį, Puoš tėvynę žygių vaisiai.

Nepaliausim mes vis kūrę, Kas netingi daug ką turi, Ei, visi į darbo būrį Pajudėsime jaunai.

Žodžiai – Petro Vaičiūno, muzika – Stasio Šimkaus. Buvo ir kita dainelė sukurta pagal Žemės ūkio rūmų užsakymą ir premijuota.

Mes išeisim į darbą didį, Mūsų darbiu dienų permažai. Mūsų žemė žaliuoja žydi, Žydi sodai, laukai ir daržai.

Daugiau posmų nė autorias nebeprisimenu. Gaidas sukūrė muš. Stasys Gailevičius, gyvenęs Toronte, Kanadoje.

Latvijoje veikė – Maspulks, Lenkijoje – Kolko Mlodych Gospodarzy, Š. Amerikoje – Young Farmers Club (4 H t.y. Heart, Head, Health & Hand). Širdis, protas, sveikata ir ranka turi dalyvauti jaunojo ūkininko auklėjime.

Iš tų 10 Jaunųjų ūkininkų ratelių prisimenu tik 3, kurių dvejuose dirbau.

JŪR nr. I-mas buvo įsteigtas Kubiliūnų kaime, Kėdainių apskrityje. Pirmasis JŪR vadovas buvo retenybė; manau, kad kito tokio Lietuvos be mes neturėjome. Kai 1932 m.

mulis. Jam padėjo ūkininkas A. Jučas – Žemės ūkio rūmų pirmininkas ir Grinkišio rajono agronomas D. Vasarevičius. Vadovas J. Tamulis man rašė, kad buvo per aukštai šokta, nei jaunieji ūkininkai, nei vadovas veislinių kiaulių auginimui nebuvo pasiruošę. Paršeliai buvo gauti iš agr. Strazdo ūkio dovanai. Vieni išaugino lašines ir paskerdė, kiti kaip bekonus pardavė Maisto fabriku. Tik vienintelė kiaušė atsivedė paršelius. Pirmasis JŪR vadovas Juozas Tamulis yra Lietuvos kario ūkio nės savanoris-kūrėjas, Klaipėdos krašto atvadavimo dalyvis, kilęs iš Sintautų, Zanavykas, gyvena Čikagoje.

JŪR nr. IV-tas įsteigtas prie Antakalnio pradžios mokyklos, Žiežmarių val., Trakų apskr. Man padėjo apskrities agronomas Vincas Duobinis. Mes irgi gavome veislinius paršelius. Sakytiau, kad mums pusiau pasisekė. JŪR nariais buvo parinkti baigę pradžios mokyklą ir pažangesni ūkininkų vaikai. Jaunieji ūkininkai ir jų mamytės paršelius labai mylėjo, lepino. Paršiukai kaip šuniukai kieme sekiojo paskui savo globėją. Paršiukas praverkė jauną ūkininkaitę Bronę Taparaukaitę. Man esant Bronė išsivedė į kiemą savo paršiuką parodyti, o tas tik pūktį ir srutų balą... Po ašaras Bronė teiravosi su koku milu galima jį prausti.

Isteigėme javų valymo punktą, kad ūkininkai sėtų išvalytą sėklą. Gavome iš Žemės ūkio rūmų arpa, fuktelį ir trijerį dovanai.

Isteigėme pašto punktą. Žiežmarių pašto viršininkas davė 100 litų pašto ženklais, raudoną su vyčių pašto dežutę ir krepšį paštui nuvežti ir parvežti. Kaime padidėjo laikraščių užsiprenumeravimas.

JŪR nr. IX-tą prie Žemės ūkio akademijos dvaro pradžios mokyklos suorganizavo lektorius Stasys Nacevičius. Jis vadovavo paaugliams, o man teko mokyklinio amžiaus vaikai. Mudviem talkininkavo dar šie studentai: Pr. Sveitika, D. Šiurna, Vl. Tiškus, P. Garmys, J. Sirusas, B. Gaidžiūnas, S. Janušauskas ir kt. Man teko šiame ratelyje dirbti šešerius metus. St. Nacevičius kaip JŪR vadovas buvo retenybė; manau, kad kito tokio Lietuvos be mes neturėjome. Kai 1932 m.

paukštinimo proga į docentą jis turėjo prisistatyti Lietuvos Respublikos prez. A. Smetonai Kaune, kažkieno patarėms nusipirko kaklaraistį, bet pamiršo užsirišti... Su docento titulu pakilo ir alga. Jis atsisakė algos priedą priimti, nes jam su 3 sesutėmis esą pakanka ir lektoriaus atlyginimo. Tada prof. Fabionas Kėmėšis įkalbėjo priimti ir tą skirtumą paaugoti visuomenės gerovei.

Kartą doc. St. Nacevičius pamatė mano bute naujus baldus... Neiškentė ir priminė man, kam to reikia, be reikalo... Ir papasakojo iš savo gyvenimo. „Prieš 1914 m. karą buvau Šiauliuose gimnazijos mokytoju, turėjau baldus ir biblioteką, karo metu viskas žuvo. Rusijoj vėl įsikūriau – 1917 m. revoliucija viską prarijo. Todėl daugiau baldų nebepėrkau“.

Studentas Vl. Tiškus ir aš Naujų metų progą nuėjome docentą pasveikinti. Jo kukliame kambary tebuvo viena kaimiška lova, viena kėdė ir vienas stalielis. Vl. Tiškų pasodino ant kėdės, mane ant lovos, o pats atsisėdo pasienį ant knygu krūvos. Drabužius jam siuvo invalide sesutė. Pinigų, jei kada turėdavo, nešiojosi voke, nes pinigine yra bakterijų lizdas. Sekmadieniais į pamaldas Dotnuvos miestelyje eidavo 4 km pėsčias, nesutikdavo pavėžinamas. Būreliui St. Nacevičius buvo atsidavęs su kūnu ir siela. Pasamdė kapelmeisterį ir jam mokėdė mėnesinę algą, supirko dūdas; steigė kooperatyvinį darbą tiems jauniems ūkininkams, kurie savo žemės neturėjo. Prie mokyklos pastatė metereologijos stotį. Žiemą sekmadienių vakarais į mokyklą atsinešdavo prožektorius ir rodydavo įvairius paveikslus. Tai būdavo lyg kino seansai. Būrelio nariai beekskursuodami aplankė Kėdainius, Kauną, Šiaulius, Klaipėdą, Palangą. Visas išlaidas apmokėdavo vadovas St. Nacevičius.

Po kiekvienos parodos, ekskursijos įvykdavo ratelio narių susirinkimai, kuriuose aiškintasi, kas buvo gera ir kas bloga. Vadovas St. Nacevičius sakydavo: iš nepasisekimų ir klaidų mes mokomės. Per jaunuosius ūkininkus kaime paplito dėsliosios baltosios legornų veislės vištos, kalakutai, pomidorai, medelnyai su vaismedžiūnais ir uogkrūmiais. Vaisių JŪR, tik mažiau pasigarsinusių, 1940 m. birželio 15 d. Lietuvoje turėjome 1283, kurių 95% vadovai buvo kaimo pradžios mokyklų mokytojai, o jie nešė naujo kaimo kūrimo idėją be apmokamų antvalandžių, be streikų.

Docentas Stasys Nacevičius gimė 1881.XII.27 Riazanėje, caro kariuomenės pulkininko šeimoje. Mirė 1947.VI.6 Lietuvoje, palaidotas Gėlainių kapuose, netoli buvusios Žemės ūkio akademijos Dotnuvoje. Agronomas Vladas Tiškus, JŪR Sąjungos vyriausiasis vadovas, gimęs 1906 m. Budų viensėdijoje, Betygalos vls., Raseinių aps., 1941 m. išstremtas 25-riems metams į Sibirą. Grįžo be sveikatos ir mirė 1975 m. K. Poželos kolchoze (beveždamas su karuku žemės rožėms apdengti).

Lietuviais esame mes gimę...

Jono Roberto Simanavičiaus pomirtinis palikimas

J. VARČIUS

Šv. Jono lietuvių kapinės Mississaugoje savo gyventojais didėja kiekvieną savaitę ir artėja prie 2000, įsikūrusių amžino poilsio nameliuose, kur ilsisi mūsų bendruomenės eiliniai nariai ir jų buvę vadovai. Su jais čia rado amžiną poilsį a.a. Jonas R. Simanavičius, staiga miręs 1983 m. gegužės 19 d. Jau prabėgo penkmetis po velionies mirties, bet čia likusieji jį prisimename su gilia pagarba dėl palikimo, kuriuo dar ir šiandien naudojasi mūsų bendruomenė.

Velionis nebuvo eilinis karys kovoje dėl Lietuvos išlaisvinimo ir lietuviybės išlaikymo išeivijoje, bet buvo aukšto laipsnio kariškis, kuris priešakinėje fronto linijoje rodė kelių mūsų bendruomenei savo darbais, ragindamas visus nepamiršti, kad lietuviais esame mes gimę ir lietuviais turime išlikti svetimtaučių jūroje. Minint jo penkių metų mirties sukaktį, vėta prisiminti jo praeities gyvenimą ir veiklą.

Lietuviškos kilmės šaknys

J. R. Simanavičius buvo gimęs 1917 m. balandžio 17 d. Lietuvoje, pasiturinčio Suvalkijos ūkininko šeimoje, kuri išaugino dvi dukras ir aštuonis sūnus. Velionis mokėsi 8 metus Marijonų gimnazijoje Marijampolėje, kurią baigė 1938 m. Tai palaimintojo arkiv. Jurgio Matulaičio iniciatyva įkurta lietuvių katalikų aukšto lygio klasikinė gimnazija, kurioje mokėsi apie 200 rinktiniai gabūs vargšų ir turtingų ūkininkų sūnūs, kuriuos mokė aukštą kvalifikaciją mokytojai. Mokiniai buvo auklėjami katalikiškoje tautinėje disciplinoje. Veikė moksleivių ateitininkų ir skautų organizacijos, literatūros būreliai, choras ir orkestras. Tokioje aplinkoje mokėsi ir brendo velionis, įgijęs tvirtą lietuvišką charakterį, patriotinę sąmonę, krikščionišką pasaulėžiūrą ir visuomenės veikėjo savybes.

Iš savo tėvo buvo paveldėjęs gražų, malonų balsą, mėgo dainavimą, muziką, dažnai pavaduodavo gimnazijos orkestro mokytoją. Baigęs gimnaziją, 1940-44 m. lankė Kauno konservatorijos dainavimo klasę ir dainavo valstybės operos choro. Antrą kartą atriedant raudonajai armijai iš rytų, J. R. Simanavičius su savo žmona Valentina ir dukrele bei giminėmis 1944 m. pasitraukė į Vokietiją, kur pradėjo skausmingą tremtinio gyvenimą pabėgėlių stovykloje. Nesulaukęs prarastos tėvynės laisvės ausros, velionis 1947 m. atvyko Kanadon žemės ūkio darbams.

Bendruomenės organizatorius

1948 m. atvykęs šeimai, J. R. Simanavičius apsigyveno Winnepege ir čia įsijungė į visuomeninę lietuvių veiklą. 1948-49 m. pirmininkavo Kanados lietuvių sąjungos skyriui, suorganizavo chorą, kuriam vadovavo ir dirigavo. Pastoriai apsigyvenę su šeima Toronte, 1950 m. įsijungė į Šv. Jono lietuvių parapijos gyvenimą ir čia kurį laiką buvo vargonininku. 1953 m. aktyviai prisidėjo prie Prisiškelimo parapijos organizavimo ir buvo pirmojo parapijos komiteto pirmininku.

Visą savo energiją ir sumanumą velionis pasyrė Kanados Lietuvių Bendruomenės organizavimui. 1950 m. vadovavo KLB Toronto apylinkės laikinam organizaciniam komitetui ir vėliau buvo išrinktas Toronto apylinkės pirmininku. Velionis ypač išryškėjo KLB valdybos ir tarybos veikloje. Nuo 1975 m. iki 1980 m. jis buvo KLB krašto valdybos pirmininku. 1978 m. surengė Pirmąsias pasaulio lietuvių dienas Toronte, kurios Kanados lietuviams buvo didelis tautinis bei kultūrinis laimėjimas.

Visuomeninė ir politinė veikla

Velionis nesiribojo vien bendruomenės veikla Kanadoje. Jam rūpėjo visų veikiančių organizacijų reikalai: Tautos fondo, Kanados lietuvių fondo, KL jaunimo sąjungos ir kitų organizacijų, kurioms padėjo savo patarimais, sugestijomis ir konkrečia darbo parama.

Politinės veiklos baruose jis palaikė ryšius su mūsų laisvinimo veiksniais, ypač su VLI-Ku, dalyvaudamas jų suvažiavimuose ir padėdamas siekti Lietuvos išlaisvinimo. 1980 m. velionis su VLIKo pirmininku, bendradarbiaudami su latviais ir estais, surengė demonstracijas Madride, kur vyko Helsinkio pasirašusių valstybių konferencija. Jie aplankė draugiškų valstybių atstovus, įteikė jiems atitinkamus memorandumus, informaciją apie vykdomą sovietinę tautųdystę Baltijos kraštuose. Todėl draugiškų valstybių atstovai išskėlė Madrido konferencijoje Baltijos kraštų klausimą.

Bendruomenės ir mūsų pavergto krašto reikalais J. R. Simanavičius lankė Š. Amerikos ir V. Europos lietuvių kolonijas, užmezgė ryšius su Kanados federacinės ir provincijų valdžijų atstovais. Palaikė brolis-kus ryšius su latviais ir estais, suorganizavęs Kanados baltiečių federaciją. Jis vadovavo 1960 baltiečių delegacijai pas opozicijos vadą L.B. Pearsoną ir ministrę pirmininką J. G. Diefenbakerį, kuris po šio pasikabėjimo Jungtinių tautų pilnaties posėdyje išskėlė Baltijos tautų okupacijos klausimą.

Tėvynės meilės žadintojas

J. R. Simanavičiaus vienas iš svarbesnių palikimų – lietuviškos radijo programos „Tėvynės prisiminimai“ suorganizavimas 1951 m., kuri veikia ir dabar, vadovaujama jo dukros Violetos Simanavičiūtės-Laurinavičienės. Šios programos pradžia nebuvo lengva, nes Kanados radijo stotys yra privačios, bendrovių tvarkomos, komerciniais pagrindais, etninės grupės buvo nepageidaujamos ir iš jų reikalavdavo aukšto atlyginimo. Tačiau velionis, būdamas veržlus ir optimistiškas, nebijojo rizikos. Velionio balsas pirmą kartą nuskambėjo 1951 m. sausio 27 d. per St. Catharines, Ont., mieste veikiančią radijo stotį, kur buvo pradėta pirmoji pastovi lietuviška programa. Dėl susidėjusių nepalankių aplinkybių lietuviška programa buvo perkelta į Bramptono, vėliau į Niagara Falls, Hamiltono stotis ir tik 1970 m. rado pastovią CHIN radijo stotyje vietą. Velionis pradėdavo programą mažlietuvių himnu „Lietuviais esame mes gimę.“ Per 32 metus radijo bangomis lietuviška muzika, prisiminimai žadino meilę mūsų gimtajam kraštui ir stiprino mūsų tikėjimą pavergtos tėvynės prisikėlimu. Ir visa tai jis atliko vienas, suradęs, radijo valandėlių išlaidoms apmokėti finansinius šaltinius. Jo pastūtinis tėvynės prisiminimų žadinio balsas nuskambėjo radijo bangomis 1983 m. gegužės 15, sekmadienį, per Toronto CHIN stotį, amžiams užvertę „Tėvynės prisiminimų“ pirmos istorijos dalies lapą. Jas atnaujina jo dukra Violeta, tęsdama savo tėvelio tėvynės meilės žadinio tradicijas.

J. R. Simanavičius buvo idealistas, nesiekęs sau asmeninės naudos ir garbės. Nesireklamavo savo amžiaus sukačtimis, nesigarsino savo atliktais darbais. Jo 35 metų visuomeninė, kultūrinė, politinė veikla paliko gilius pėdsakus mūsų bendruomenės gyvenime. Velionį su gilia pagarba prisimename kiekvieną sekmadienį, kai per radiją išgirstame „Lietuviais esame mes gimę, lietuviais norime ir būt“.

JONAS ROBERTAS SIMANAVIČIUS, ilgametis KLB krašto valdybos pirmininkas, radijo programos „Tėvynės prisiminimai“ įsteigėjas ir vedėjas, nenuilstantis visuomenės veikėjas, miręs prieš penkerius metus

Kupreliško parapijos sukaktis

ANTANAS SALAITIS

1985 metų liepos šilts vėjas po malonaus trumpo lietaus neša vasaros kvapą per Kupreliško rinkelę, pilną kaip galima geriausiai pasipuošusių žmonių.

Šiandien Kupreliško parapija švenčia 400 metų parapijos įkūrimo sukaktį. Vietiniai, svečiai, ir buvę seni parapiečiai, palinkę nuo gyvenimo sunkios naštos, maišosi po rinkelę kaip prieš 50 metų atlaidus, įieškodami giminių, jaunystės draugų, pažįstamų, iš Sibiro vergijos ir kalėjimų ištrūkusių. Čia tokių šiandien nemažai atvyko iš Lietuvos kampelių. Prieš kelis metus jiems dar nebuvo saugu čia pasirodyti. Miestelio rinkelė yra pasikeistai. Šalia jos medinė klebonija, paversta į valdžios įstaigą. Prieš kleboniją ir bažnyčią kelių sankryžoje, vedančių į Papilį ir Rokiškį, stovėjo šimtmečių senumo iš lietos geležies ir akmens blokų cementuotas kryžius, aptvertas geležine tvorele ir apsidintas Kupreliško merginų pinavijom ir rūtom.

Prieš 180 metų po šią rinkelę vaikščiojo autorius giesmės „Pulkim ant kelių“, kunigaudamas toje pačioje bažnyčioje ir šviesdamas liaudį. Netolimos dienos kėlė čia tikinčiųjų dvasią liaudies dainių vietoj smuiko grodamas ant smulkių dantų pjūklų kun. Papeliuška. Karui pasibaigus, ši rinkelė pergyveno siaubų vaizdų, lygiai kaip Romos koliziejus pirmaisiais krikščionybės laikais.

Netoli kryžiaus šaltomis žiemomis dienomis čia stovėjo lyg rugių pėdai sustatyti į gubas sušalę į ledą, nuplėstais drabužiais apylinkės girišose žuvę miško broliai. Vieni buvo naktį pavogti ir dabar jie ilsi už bažnyčios kapinių pušų pavėsy, kurie nebuvo pavogti, tapo sukapti ir gabalus ir išmėtyti ant kelių arkliais baidyti. Rinkelės kryžius dingo be žinios toms siaubo dienoms. Už miestelio rinkelės ir Rokiškį pakelėje stovėjęs paminklinis kryžius taipogi sunaikintas. Jis ženklino žuvimo vietą kovotojo Grincevičiaus, žuvusio toje vietoje nuo bermontininkų kulku.

Daug gyventojų prisitaikę laiko dvasiai ir neturi laiko šiandien čia dalyvauti. Jų vaikų užaugę šioje dvasioje jau

spėjo atsėdėti kalėjimuose už automobilijų vogimą ar gyventojų plėšimą.

Yra dar išlikę gyvi šio miestelio skrebrai (istriteliečiai) Vaškys ir Lescinskas. Jie statė į gubas lavonus, vadovavo į Sibiro vežimams, plėšė tremtinių sodybas, kėlė puotas, dar tremtiniams tebesėdint sunkvežimiuose. Dabar jie bijo čia lankytis ir slapstosi nuo savo sąžinės, alkoholio suėsti ir giltnės sekiojami. Kaune. Net dabartinė valdžia jų negerbia.

Puikiai atsimeinu, kai prieš 50 metų vėsk. K. Paltarokas lankė Kupreliško parapiją. Tada aš su mokyklos vaikais, dar 7 metų amžiaus, laikėm ant rankų be galo ilgą iš Puznos girios ažuolo lapų nupintą vainiką, ženklindami kelią vyskupui važiuoti.

Šiandien tokių pat ažuolo lapų iš Puznos girios storu vainiku, kaip pridėra šios dienos iškilmių solezantui, yra apjuosta visa Kupreliško šventovė.

Apie 15 parapijos kaimų yra suvienyti į vieną kolūkį su centru Kuprelišky. Tuo metu vienas Apaščios upės krantų kaimas turėjo daugiau gyvulių, negu visas Kupreliško kolūkis.

Priešinantis kolūkio steigimui, ištisi kaimai buvo buldozeriais nugriauti. Kaimai kaip Kurkliai, Diliai, Vieščiūnai, Purleskiai ir kiti po sunaikinimo neegzistuoja, liko tik kelios lūšnos, žmonės bėgo į miestus. Derlingos pievos ir dalis laukų apaugo krūmais.

Vargas ir nužmoginimas nepalaužė kupreliškiečių. Kukliomis aukomis ir savo darbu pastatė pastogę klebonui priglausti. Atnaujintą bažnyčią sunku pažinti, įdėtos naujos ažuolinės grindys, perdažyti altoriai ir bažnyčios lubos, vidaus sienos meniškai padengtos lentomis, įdėti nauji gero menininko padaryti vitražai ir perdirtbi vargonai.

Suskamba varpas, kviesdamas į 400 metų jubiliejinę pamaldą. Bažnyčia jau seniai pripildyta. Rinkelėje stovinčiai miniai neužteko vietos šventoriuje. Suaidėjus vargonais „Pulkim ant kelių“ visai miniai giedant, prasidėjo pamaldos.

Dovanos giminėms Lietuvoje

Kaskart atsiranda naujų ir skirtingų būdų paremti gimes Lietuvoje. Galima paremti siuntiniais, nuperkant dovanas ten, arba lėšomis.

Populiariausias prekės iš užsienio yra šios: striukės-anorakai, sportiniai batai, žieminiai batai, bliuskutės, suknėlės, kostiumėliai, kalkuliatoriai, kava.

Finansinės paramos reikalu prašome rašyti atskirai.

Sudarome testamentus, administruojame nuosvybes, išrūpiname Lietuvoje gyvenančioms žmonoms pensijas, persiunčiame palikimus į LIETUVĄ praktiškiausiu ir naudingiausiu PAVELDĖTOJUI BŪDU.

Tarpininkaujame įvairių dokumentų sutvarkyme.

Z. JURAS,

11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England
Tel. 01-460-2592

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti

N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaikoma sklaidžia informaciją įvairiuose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDĄ

aukoms, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

Aukas arba palikimus siųskime Tautos fondui:

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE,
18 NORWICH RD., STONEY CREEK, ONT. L8E 1Z6.

Toronto vėjų choras "Aros", vadovaujamas muz. V. VERIKAIČIU, atlieka programą savo 10-čio minėjimo balandžio 30 d. Toronto Lietuvių namuose

Sukaktuvinis "Aro" vakaras

KAZYS MILERIS

Toronto lietuvių vėjų choras "Aros" balandžio 30 d. su iškiliu koncertu ir banketu atšventė savo veiklos dešimtmetį. Šis dainos vienetas yra visur žinomas ir išgarsėjęs savo koncertais ir gastroliomis. Jis taip pat yra labai populiarus ir savo mieste. Tad į jo sukaktuvinį vakarą prisirinko pilnutėlė Lietuvių namų Karaliaus Mindaugo menės torontiešių ir "Aro" gerbėjų iš kitur. Prie padabintų stalų matėsi daug iškilių lietuviškosios veiklos darbuotojų, organizacijų pirmininkų ir mūsų muzikinio gyvenimo žmonių. Koncerte taip pat dalyvavo ir iš JAV LB krašto valdybos kultūros tarybos pirm. Ingrida Bublėnė ir krašto valdybos administratorius inž. Algimantas Gečys.

Melodinių dainų koncertas

Vakaro atidaromąjį žodį pasakė choro valdybos ilgametis pirm. Vytautas Pečiulis. Tada pasikėlė uždanga, ir scenoje pamatėme baltų švarkų uniformoje gražų dainininkų būrį. Įvygiavo choro akompaniatorius Jonas Govėdas ir choro dirigentas Vaclovas Verikaitis. Koncertas prasidėjo su "Aro" choro vadinamu himnu "Kaip aras pašautas", muzika Gorino. Programoj dainų iš viso buvo penkiolika. Jas choras padainavo su viena ilgesne pertrauka, kurios metu devyni sveikintojai spėjo pasveikinti mūsų sukaktuvininką "Arą". Sveikino JAV LB kultūros tarybos pirm. I. Bublėnė, Lietuvos kankinių parapijos kleb. kun. J. Staškus, Išganytojo lietuvių evangelikų parapijos kleb. kun. P. Dily, KLB krašto valdybos vardu Alg. Vaičiūnas, "Gintaro" ansamblio tėvų komiteto pirm. R. Žilinskienė, kuri įteikė chorui ir įrašą, "Volungės" choro vardu A. Karkienė, Toronto Lietuvių namų valdybos pirm. J. Šimkus, Kanados šaulių rinktinės – St. Jokubaitis ir Prisikėlimo parapijos choro valdybos pirm. Alf. Juozapavičius.

Į sukaktuvinį repertuarą "Aros" turėjo sudėjęs visas savo populiariausias dainas, daug jų iš savo išleisto plokštelės "Toli... nuo Tėvynės", taip pat turėjo ir naujų, specialiai šiam koncertui paruoštų. Visas koncertas pasižymėjo melodingu dainavimu, galingu vėjų choro harmoniniu skambesiu ir gera interpretacija, išryškinančia kiekvienos dainos grožį. Koncerte nuskambėjo 15 dainų apie žydinčią širdį, apie amžinai tekančią Nemuną, užliojančius mūsų senolius ir kt. Baigmėj buvo padainuota su sol. V. Verikaitiu ir toji sena amerikiečių daina "Mano kaimas", be kurios neapsieina beveik nė vienas "Aro" koncertas. Jei kada kur ta daina nėra įtraukta repertuare, tai publika ją išsireikalauja.

Gero choro elementai

Per tą dešimt chorą gyvavi-

mo metų muzikos kritikai lietuvių laikraščiuose apie "Arą" yra prirašę daug gerų įvertinimų. "Aros" visiems visada darė įspūdį kaip drausmingas vienetas, buvo gariama jo tobula dainavimo technika, preciziškumas, gražus balsų išlyginimas ir t.t. Geram chorui reikia tu keturių gerų elementų: geros balsinės medžiagos – gerų choristų, gero chorvedžio, gero akompaniatoriaus ir geros choro administracijos – valdybos. Pirmuosius tuos tris – choristus, dirigentą ir akompaniatorių per koncertą scenoje mes tuoj ir pamatome, bet choro valdybos vyrai scenoje niekuo neišsiskiria iš kitų. "Aro" choras yra laimingas, turėdamas tą viską. Čia tu keturių elementų darni jungtis ir iškėlė šį chorą įseivijoj į pirmiečių chorų eiles.

Patyrę choristai

"Aros" yra keturbalsis vokalinis vienetas su 46 dainininkais. Vėjų dauguma jau nebe pirmojo žydėjimo, bet jie yra dideli chorinio dainavimo entuziastai su gerais balsais ir su lengvai melodiją pagauančia klausa. Daugelis jų yra dar Lietuvos chorų dainininkai, dainavę kur nors šaulių, geležinkeliečių ar kariuomenės choruose. Dabar jie dar gieda ir savo parapijos chore. Kita dalis choristų yra jaunesni vyrai, tik šiame chore pradėję savo chorinę veiklą. Visų jų balsai stiprūs, melodingi, tuoj pagauančios pianinu paskbintą partiją. Po kelių repeticijų vakarų jiems belieka išmokyti vien tik žodžius jau pasisavintos melodijos. Pagrindinis choro stūbas visą laiką laikosi tas pats. Jei kas iš jo kuriam laikui ir pasitraukia, tai, žiūrėk, po kiek laiko vėl sugrįžta atgal į chorą. Dainininkas negali būti nedaug. Pažymėtini penki choristai iš kaimyninio Hamiltono miesto, kurių nuo choro neatbaido nei jų pamainų darbas, nei 80 km kelias, važinėjant į repeticijas.

Gabus chorvedys

"Aro" choro įkūrėjas ir dirigentas yra muz. Vaclovas Verikaitis. Tai plačios muzikinės veiklos ir visokių muzikinių talentų vyras. Jis iškiliu solistas, įvairių chorų dirigentas, buvęs kvartetų ir oktetų vadovas, orkestrų įkūrėjas, bažnytinės muzikos žinovas ir buvęs muzikos dėstytojas gimnazijoje. Kaip ir kitas savo anksčiau vestas muzikines grupes, taip dabar ir "Arą" jis išpopuliarino ir iškėlė kaip vieną iš gerųjų lietuvių chorų dabar žinomų įseivijoj. O vėjų chorų mes vieną čia turbūt ir beturime. Jis turi gerai muzikalią jausmą nuojautą ir skonį. Gerai ir išjieskančiai parenka repertuarą kiekvienam minėjimui, šventei, sukakčiai bei gastrolių koncertui. Pajutęs reikalą, kartais, chorui dar prieš išeinant į sceną, jis staigiai ką nors pakeičia. Jis turi gerą ir nuosaikų scenoj artistinį pajautimą ir yra nepakeičiamas šio choro solistas. Jo sodrus baritonas, susijungęs su vėjų balsais, išgauna nepaprastai didingus harmonijos efektus. Turi jis geras ir vadovo savybes, mėgstamo žmogaus charizmą, sugebėjimą pritraukti kitus ir išlaikyti tą vėjų būrį.

Talentingas akompaniatorius Muz. Jonas Govėdas yra "Aro" choro akompaniatorius, retkarčiais ir to choro mokytojas. Jis taip pat turi ir savo chorą

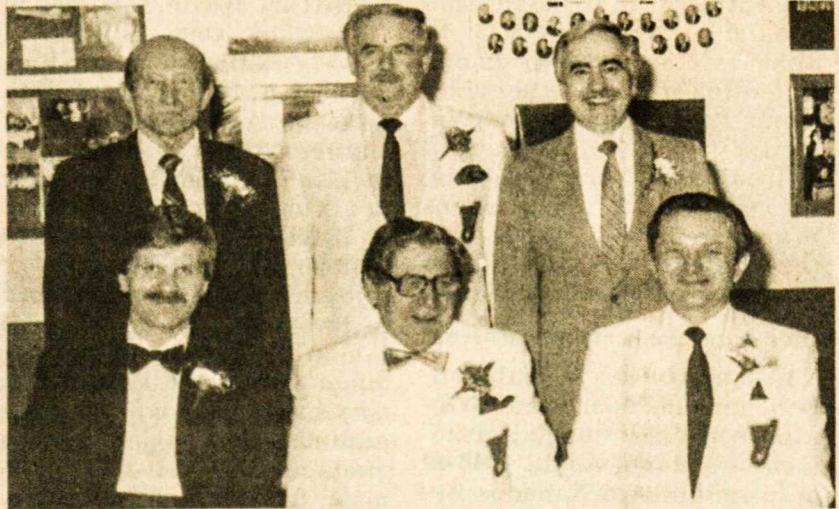
Karasiejus, T. Stanulis, V. Zadorskis ir dabartinis V. Pečiulis. Pastarasis ypatingai daug pasidarbavo 1985 m. organizuojant "Aro" gastroles į D. Britaniją. Tas sumanus ir pareigingas punksietis dabar vis yra perrenkamas valdybos pirmininku. Jo yra suredaguotas ir sukaktuvinis "Aro" leidinys.

Prisiminti nusipelnusieji

Koncertą ir iškilmės įdomiai užbaigė choro valdybos pirmininkas V. Pečiulis, padėkodamas vakaro publikai ir visuomenei už moralinę ir materialinę paramą. Anot jo, šio choro nebūtų, jei jis neturėtų savo žiūrovų ir rėmėjų. Padėkojo chorvedžiui V. Verikaitiui, pavadindamas jį choro plakančia širdimi, taip pat ir akompaniatoriui J. Govėdai, kuris, sakė, duoda chorui pulsą. Čia jiems abiem buvo įteiktos dovanos – po įgraviruotą įrašą ir po gražiai įremtą "Aro" nuotrauką. Į sceną iškviestas pirmasis šio choro akompaniatorius muz. St. Gailevičius buvo padabintas gvazdikų žiedais. Taip pat buvo apdovanoti gelėmis ir du koncerte dalyvavę choro krikštaitėliai – A. Karkienė ir J. Danaitis. Pastarasis dar tarė ir pasveikinimo žodį. Pirmininkas supažindino publiką ir su pirmaisiais šio choro choristais, chore dainuojančiais hamiltoniečiais ir su vyriausiu chore dainininku Jonu Maniūška, kuriam jau nužydėjo 86 vasaros. Pas jį dabar besisvečiuojanti iš Lietuvos dukra Elvyra buvo pakviesta prisegti savo daug nusipelnusiam tėveliui gele. Buvo padabinti gelėmis ir visi ligi šiol buvę choro pirmininkai, tik pamirštas dabartinis.

Rūpestinga choro valdyba

Tokiai didelei grupei dainininkų kartu išsilaikyti reikia ir geros jungties, geros organizacijos – choro valdomojo organo. "Aros" visada yra turėjęs stiprią choro valdybą. Šie rinkiniai vyrai daug padeda dirigentui, jie pritraukia naujų narių į savo eiles, organizuoja išvykas, tvarko choro biudžetą, rūpinasi naujų uniformų įsigijimu ir visais kitais choro administraciniais reikalais. Choro valdybos sudėtis per tą dešimt metų yra keitusi, bet valdyboje dar tebėra žmonių ir nuo pirmųjų choro kūrimosi metų. Daug nuopelnų choro pasisekimui turi visi buvę choro pirmininkai: J.

"Aro" vadovybė dešimtmečio minėjime. Sėdi (iš kairės): muz. J. GOVĖDAS, choro vadovas muz. V. VERIKAITIS, valdybos pirm. V. PEČIULIS. Stovi buvę valdybos pirmininkai: T. STANULIS, V. ZADORSKIS, J. KARASIEJUS. Nuotr. St. Dabkaus

The Marlatt

The J. B. MARLATT
Funeral Home, Ltd.

615 Main Street East
(East of Sanford)

**laidotuvių namai
ir koplyčia**

Telefonas: 528-6303
HAMILTON, Ontario

"Aro" dešimtmečio minėjime pagerbiamas buvęs choro akompaniatorius muz. ST. GAILEVIČIUS. Kairėje valdybos pirm. V. PEČIULIS, gelę prisega I. PEČIULIENE. Nuotr. St. Dabkaus

"Aukuras" atvyksta Torontan

Sofija Čiurlionienė-Kymantaitė (1885-1958) dramą "Aušros sūnūs" parašė 1926 metais. Ši drama buvo suvaidinta Lietuvoje Valstybės teatre ir įvairiose mėgėjų grupėse su dideliu pasisekimu. Veikale atvaizduotas sunkus ir liūdnas (19 š. pabaigoje) Lietuvos laikotarpis. Sulenktė arba surusėję bajorai mažai rūpinosi Lietuvos spauda. Prūsijoje, spausdinti laikraščiai, knygos, maldaknygės sunkiai buvo atgabamos į Lietuvą. Tačiau atsirado pasišventusių, drąsių žmonių, kaip "Rusteika", "Jurgelis", "Barborėlė", kurie nepaisydami pavojaus, ėjo, nešė... Knygnešiai dažniausiai buvo paprasti kaimiečiai, kurie net rašyti nemokėjo. Jiems priklausė didžiausia pagalba! Jų dėka turėjome "vargu mokyklą", vaikai išmoko skaityti ir rašyti lietuviškai. Deja, istorija kartojasi. Lietuva vėl okupuota. Nors lietuviškos knygos ir laikraščiai spausdinami, bet žodžiui nėra laisvės. Įseivijoje nors žodis laisvas, bet kiek žmonių jį skaito? Mūsų knygos kai kuriose lietuvių šeimose apdulkušios rūšių lentynose. Seklyčiose vietose jų padėtos kristalinės vazos ir porcelano statulėlės. Sofijos Čiurlionienės "Aušros sūnūs", kaip Vinco Kudirkos "Varpas", šaukia: "Kelkitės, kelkitės". "Aukuras" šį veiklą pasirinko vaidinti Lietuvos 70 metų nepriklausomybės sukakčiai atžymėti.

Veiklas puikiai pritaikytas scenai. Nemažai įterpta senoviskų-tarmiškų žodžių, kurie dar labiau paryškina ir nuspalvina šį gražų veiklą. Režisierė Elena Dauguvietytė-Kudabienė neįsiekio ypatingų efektų, bet visą dėmesį kreipė į aktorių charakterius, norėdama sukurti gyvus žmones, gyvą dramos veiksmą, tikrus veikalo personazus. Veiklas realistiškai parašytas ir realistiškai pastatytas, gal tas paprastumas daugiausia ir paveikė žiūrovą, nes jautėsi tamprus ryšys tarp žiūrovų ir aktorių scenoje. Liūdnais momentais šluostė ašaras, o linksmais – skaniai juokėsi.

Senieji "Aukuro" aktoriai: Elena Dauguvietytė-Kudabienė, Marija Kalvaitienė, Kazimieras Bungardas, aitvarie-

tis Vytautas Štuikys be priekaištų atliko savo vaidmenis. Tačiau visų pasididžiavimas – mūsų jaunimas! Onutė Stanevičiūtė (Rožė Rusteikaitė) įsigilino į šios paprastos mergaitės vidaus pasaulį ir jautriai, įtikinančiai perdavė savo išgyvenimus. Matas Stanevičius (Jurgelis); kaip visuomet drąsus, laisvas scenoje, savo natūralia vaidyba sužavi žiūrovą. Netrukus spalvingumo ir kitiems personažams. Juozas Sakalauskas, Algis Venslovas (žandarai) savo charakterius įtikinančiai perdavė, kaip ir Antanas Mingėla (Šatkus). Tomas Kėkys, Viktoras Remesat (kareiviai) taip pat savo vaidmenis gerai atliko.

Džiaugiamės jaunimu, kad

nebijodami įsipareigojimo ir sunkaus scenos darbo, su pasišventimu lanko repeticijas ir džiugina mus scenoje.

Svarbu dar paminėti Stasį Ilgūną, nepakeičiamą grimuotoją, kuris aktorių padabinti atvyksta iš Ročesterio. Kazimieras Mikšys ilgus metus neša sunkią scenos priežiūros našą. Yra taip pat nuoširdus bendradarbiavimas tarp Hamiltono aukuriečių ir Toronto aitvariečių. Dažnai vieni kitiems atskubą į pagalbą.

Minėtą veiklą birželio 12 d. "Aukuras" vaidins Toronte, Prisikėlimo parapijos salėje. Gražu būtų, kad ir kitos lietuvių kolonijos pageidautų "Aušros sūnūs" pamatyti scenoje. K.K.

BALTPEX IX paroda

Toronto lietuvių filatelistų draugija, vadovaujama P. Barbatavičiaus, beveik kasmet suruošia lietuvių pašto ženklų parodas, kuriose ir man kaip stebėtoju teko dalyvauti. Šiemet balandžio 23 ir 24 dienomis Toronto Lietuvių namuose įvyko baltiečių devintojo pašto ženklų paroda, kurią organizavo lietuviai, latviai ir estai. Rengimo komitetui vadovavo lietuvis P. Barbatavičius. Parodoje dalyvavo 16 latvių, estų ir lietuvių, kurie savo įvairiais pašto ženklų rinkiniais užpildė 129 rėmus.

Teisėjų komisiją sudarė tarptautiniai pašto ženklų teisėjai A. Cronin ir dr. M. Kaminski bei lietuvis Amerikos rajoninis teisėjas W. E. Norton.

Iš Kanados pašto įstaigos buvo gautas specialus parodai kanceliacijos apspaudas.

Trys lietuviai – P. Barbatavičius iš Toronto, W. E. Norton iš Filadelfijos ir V. Valantinas iš Čikagos dalyvavo

kaip parodos garbės svečiai, todėl jie dėl medalių nesivaržė.

Visiems kitiems teisėjų komisija medalius paskirstė taip: aukščiausias pažymėjimas (Grand Award) – latviui J. Roinui, aukso medalis – lietuviui A. Ruzgijui iš Niujorko, sidabro medaliai – estui H. Maeste, latviui V. Apsit ir lietuviui A. Laurinavičiui, o bronzos medaliai – lietuviams N. Pettarson ir St. Vaivada; estams – L. Avandi, J. Untveil ir K. Laas ir latviams – E. Ozols, V. Ozols ir K. Strazdins.

Balandžio 23 d., 7 v.v. buvo visų dalyvių, rengėjų ir teisėjų bendra vakarienė, kurios metu teisėjai bendrais bruožais įvertino šią ženklų parodą, daug ką pagyrė, bet ypač iškėlė V. Valantino iš Čikagos pašto ženklų rinkinį su Raseinių 1940.VI.23 perspausdinimu. Turbūt tai vienintelis toks pilnas šios ženklų rinkinys pasaulyje. Paroda baigta 1988 m. balandžio 24 d. 5 v.v.

Vytautas Kutkus

Baltiečių devintosios pašto ženklų parodos balandžio 23-24 d.d. Toronto Lietuvių namuose garbės dalyviai (iš kairės): V. VALANTINAS iš Čikagos, W. E. NORTON iš Filadelfijos ir P. BARBATAVIČIUS iš Toronto

Blyth & Company Travel

68 Scollard Street, Toronto, Ontario, Canada M5R 1G2
Telefonai: 964-0067 Toronto, 1-800-387-5603 nemokamai iš kitų Ontario vietovių. 1-800-387-1387 nemokamai iš visų kitų provincijų
Telex: 06-218906 Reg. nr. 2740365

ALGIS MEDELIS

Sutvarkau dokumentus išskietimui giminių
arba privačiam apsilankymui Lietuvoje

1988 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

ypatingai prieinamos kainos, įskaitant net ir vizų, oro uostų ir daugumos draudimų mokesčius (pvz. 1/4 milijono dolerių gyvybės draudai)

Tik trys kelionės likę:

Liepos 19 – 10 naktų Vilniuje, su galimybe nuvykti į Klaipėdą, Palangą. Norintiems proga aplankyti Pragę - \$2270

Rugpjūčio 23 – 10 naktų Vilniuje. Norintiems proga aplankyti Budapeštą - \$2200

Rugsėjo 20 – 11 naktų Vilniuje. Su proga pailsėti Jungtijosijoje - \$2235

KELIAUKITE SU MUMIS – NEAPSIVILSITE!
Sutvarkysime ar suplanuosime visus kitų kelionių reikalus – kreipkitės!

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A7

(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neauštos kainos. Gaudami kontaktus lešiai (contact lenses).

Talentingas akompaniatorius

Muz. Jonas Govėdas yra "Aro" choro akompaniatorius, retkarčiais ir to choro mokytojas. Jis taip pat turi ir savo chorą

EDITA NAZARAITE

Labai originalus lietuvių kilmės dailininkas David Luksha gimė ir užaugo Hamiltone, Kanadoje. Dailės mokslus ėjo Ontario menų kolegijoje, Dundas Valley menų mokykloje, Guelpho universitete. Nuo 1972 m. aktyviai dalyvauja grupinėse parodose, taip pat suruošė eilę personalinių.

Lukshos kūrybinė biografi-ja gana banguota, meną jis studijavo su pertraukom, kankinamas sumanymų pertekliumi. Vėliau dailininkas suvokė, kad jo suromantintas gryno talento — be jokių mokslų — įvaidis tebuvo jo paties nesubrendimo padarinys. Dėl to vis grįždavo mokytis, nes įsitikino, jog mintis, kokios geros jos bebūtų, reikia tinkamai išreikšti, nes be sekmingos vaizdinės formos dailės kūrinys neturi jokios meninės vertės. O tam reikalingi profesionalūs įgūdžiai. Dailininkas tikina, jog mene negalima atskirti turinio nuo formos. Sumanymo idėja privalo turėti atitinkamą vizualinę išraišką, kad galėtų save išsakyti. Bandymas vieną iš tų aspektų mene ignoruoti priveda prie kūrybinės nesėkmės.

Dailininko Lukshos kūrinių dėmesio centre — žmogus, jo dvasinis pasaulis. Apmašomi žmogaus troškimai, svajonės, gyvybė ir mirtis. Kūrėjas dažnai imasi religinio turinio kaip priemonės dvasingumui išreikšti. Temos, žinoma, senos kaip pasaulis. Tad kuo gi šiuolaikiškas jaunasis kūrėjas, kas byloja, jog jis — mūsų dienų menininkas? Visų pirma, šiuolaikiškos formos naudojimu amžinoms tiesoms apmašyti. Būdingiausias jo novatoriškumo bruožas — kelių dailės šakų sintetizmas, tokių skirtingų kad, regis, nesuretinamų — tapybos ir skulptūros.

Dailininkas stengiasi išsi-veržti iš užburto drobės kvadrato, praplėsti jį, kad ne porėmių tiesės diktuotų fantazijai ribas, bet kūrėjas pats valdytų savo tvarinį. Neveltui yra sakoma, kad kūrybinės asmenybės yra arčiausiai Dievo: savaip kuria menų pasaulį ir rūpinasi žmogaus dvasios turinimu.

Viena reikšmingiausių Lukshos personalinių parodų vyko reprezentacinėje Hamiltono meno galerijoje praėjusių metų rudenį. Šios parodos aprašymas spausdinamas prestižiniame Kanados meno žurnale "Artpost". Parodoje dailininkas rodė paskutiniųjų dvejų metų tapybines konstrukcijas.

Naudotos įvairios medžiagos: drobė, medis, fanera, metalas, net virvės. Sėkmingai ardomas drobės stačiakampis, forma įgyja spontaniškumą, atvirumo. Gal kiek primena ikonas ar antikinius bareljefus, o taip pat lietuviškus koplyt-stulpius, nors su Lietuvos

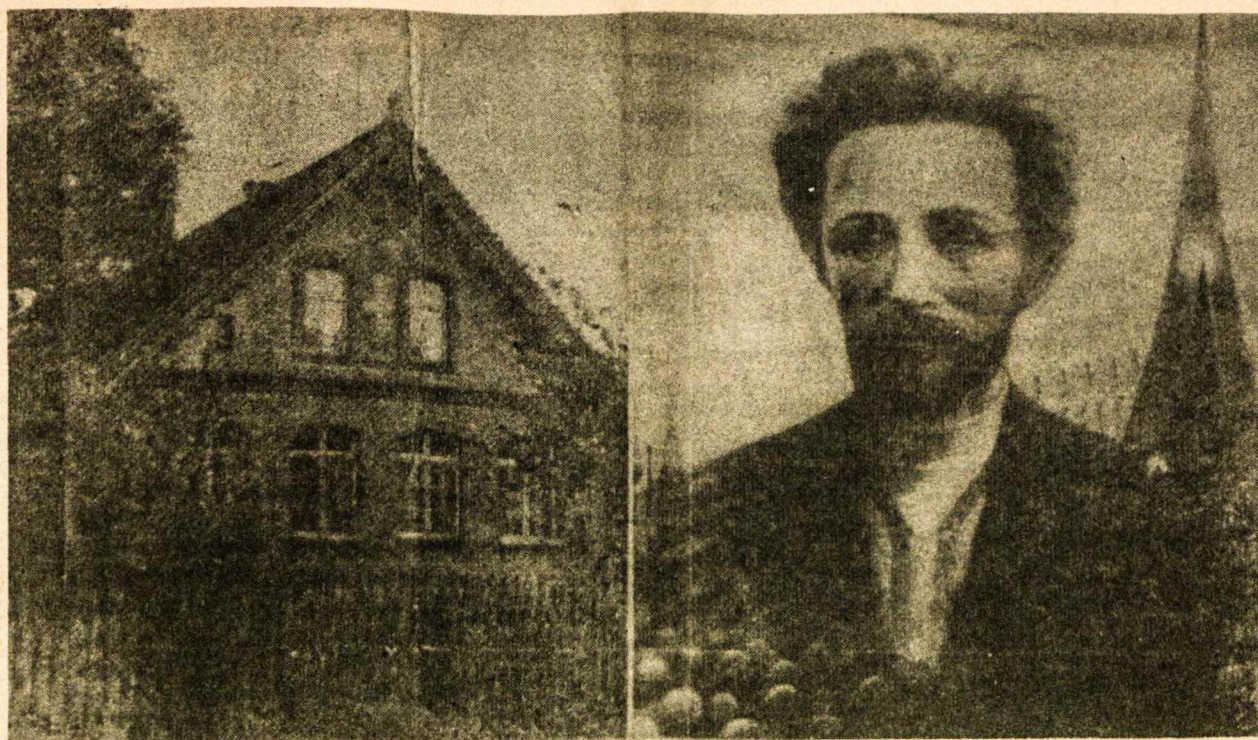
menu Luksha nėra susipažinęs. Naudoja ir nelygaus apskritimo formą, vėduoklės ar suabstraktintos figūros formas. Pati tapyba labai turtinga, žaižaruojanti rembrantišku auksu ir raudoni. Žmonių veidai, figūros apvedžiojami ekspresyvia juoda linija. Luksha vengia piešinio akademiškumo, sausumo, nutapyti žmonės veik liejasi, jungiasi su fantastine, kosmine erdve. Dažnai sutinkamas nėsčios moters — Madonos — motyvas simbolizuoja optimizmą, pergalę prieš blogį. Žmogiškosios dramos scenoje kaunasi mirtis ir gyvenimas. Šalia niūrių apmąstymų visada šviečia tikėjimas žmogaus dvasios kilnumu. Pažymėtini darbai "Palikimas", "Atminimas", "Atgimimas". Šiuose kūriniuose dailininkui ypatingai gerai pasisekė išorinį konstrukcijų struktūralizmą suderinti su tapybinėmis figūrinėmis kompozicijomis. O figūrinės kompozicijos yra pati sunkiausia sfera tapyboje. Toks sėkmingas skulptūriškumo ir tapybiškumo suvienijimas viename meno kūrinyje rodo tikrai ypatingą talentą turintį kūrėją. Išidėmetina, jog menų sintezė — pats sunkiausias kūrybinis aktas. Menų sintezė domėjosi ir mūsų tautos genijus M. K. Čiurlionis, įsiekęs vienovės tapyboje ir muzikoje. Kas žino, gal lietuviškoji atmintis naujai prabilo tolimoje Kanadoje nukritusiai lietuvių diasporai? Kūrėjas sako neturįs kokio tai vieno mėgstamo dailininko, kuriuo sektų. Domina bendras žmonių kultūrinis palikimas. Žavisi Lietuvoje gimusių žydų tautybės dailininkų Lipsico ir Sutino kūryba. Žavisi šiuolaikine Amerikos, Europos daile. Jo manymu, postmodernizmo era suteikė kūrėjams nepaprastai daug laisvės, nes per amžius sukaupę kūrybinę patirtį menininkai gali laisviausiai interpretuoti, jų išraiškos skalė ypatingai plati, nekanonizuota, neribojama. Dabar gyvenama tokioje meninėje terpeje, kur viskas yra įmanoma.

Šiuo metu dailininkas gyvena ir kuria Toronte. Teko mudviem pasikalbėti telefonu. Pasiteiravau, ar mokas lietuviškai. David pradėjo pasakoti, kad abu jo tėvai yra gimę Lietuvoje, mama buvus nuo Ukmergės. Tačiau Kanadoje namuose nebuvo kalbama lietuviškai, nes tėvai jautė aplinkos priešiskumą atvykėliams, tad skubėjo asimiliuotis. Davido balse pajutau neslepimą apgailestavimą, net kartėlį, jog tėvai nusiuko nuo gimtosios kalbos ir jos neišmokė savo vaikų. Pritariau jo gauduliu, tačiau pridūriau, jog jis moka dar ir pačią universaliausią — meno kalbą, kurią supranta kiekvienas žmogus, atviras grožiui ir geriui.

Sol. GINTARĖ JAUTAKAITĖ, gimusi ir augusi Kaune. Isteikė už amerikiečių ir atvyko gyventi į JAV. Ji rašo eilėraščius, pašo ir kuria muziką dainoms. Gyvendama Lietuvoje reiškėsi scenose, filmuose ir televizijoje. Jos pirmasis koncertas, rengiamas radijo programos "Margutis", įvyks gegužės 22 d. Čikagoje

Nuotr. E. Butėno

Gimtasis Vyduo namas Jonačiūose. Prie jo pritvirtinta memorialinė lenta su įrašu: "Lietuvių rašytojo, filosofo ir kultūros veikėjo Vyduo — Villaus Storastos (1868-1953) gimtinė." Kitoje nuotraukoje — dail. K. Simonio pieštas Vyduo portretas (Klaipėdos pavelskų galerija)

Kaip ažuols drūts prie Nemunėlio...

Tauraus Mažosios Lietuvos sūnaus Vyduo gimimo sukakčiai

IGNAS MEDZIUKAS

Biografiniai bruožai

Kovo 22 d. suėjo 120 metų, kai Jonačiū kaimė, Šilutės apskr., gimė žymus Mažosios Lietuvos rašytojas, filosofas ir kultūros veikėjas Vyduas (Vilius Storasta). Tėvai Ans-kis ir Marė Ašmonaitė Storastai buvo sąmoningi lietuviai. Baigęs Ragainės mokytojų seminariją Vyduas mokytojavo Kintų pr. mokykloje. Išlaikęs vidurinės mokyklos mokytojo egzaminus, apie 20 metų Tilžės gimnazijoje dėstė anglų ir prancūzų kalbas. Išėjęs pensijon ketatų metų studijavo Berlyno universitete. Ten pat kurį laiką docento teismis dėstė lietuvių kalbos ir literatūros kursą. Iš prigimties buvo labai muzikalus: skambino pianinu ir kanklėmis, grojo smuiku, pūtė senoviską trimitą. Jis įsteigė Giedotojų draugiją ir tos draugijos chorą, su kuriuo koncertuodavo ne tik Maž. Lietuvoje, bet dalyvaudavo vokiečių šventėse, net vykdavo į Berlyną ir Šveicarijos miestus, kol 1935 m. visos lietuviškos draugijos buvo nacionalistų uždarytos. Su paskaitomis Vyduas yra lankęsis daugely Maž. ir Didžiosios Lietuvos vietovių. Jis buvo nepaprastai produktyvus rašytojas, parašęs apie 60 veikalų, daugybę straipsnių periodiniuose leidiniuose, pats redagavo keletą žurnalų. Gyvendamas Tilžėje dėl savo lietuviško nusistatymo buvo vokiečių persekiojamas ir užgauliojamas, jo buto langai daužomi.

Lietuvos universitetas, pagerbdamas Vydują už nuopelnus lietuvių tautai, 1928 m. suteikė jam garbės daktaro laipsnį.

Antrojo pasaulinio karo metu evakavus Tilžę, traukdamasis nuo fronto ir norėdamas patekti į laivą, 1945 m. sausio mėn. Vyduas buvo susigrūdusių bėglių įstumas į jūrą. Iš vandens buvo ištrauktas, bet jūrininkai pasisavinę jo kailinius ir kitus šiltesnius drabužius. Vėliau rusų kareiviai jį apiplėšė, atimdami laikrodį ir kitus vertingesnius daiktus, o lenkų kareiviai dar jį primušė. Buvo paguldytas į ligoninę. Apie tai sužinoję lietuviai paėmė jį globoti, ir jis buvo nuvežtas į Detmoldą, kur išgyveno dar keletą metų. Mirė 1953 m. vasario 20 d. susirgęs gripu ir plaučių uždegimu. Palaidotas ten pat evangelikų liuteronų kapinėse.

Pagerbtas okupuotoje Lietuvoje

Rašytojo Vyduo sukaktis ok. Lietuvoje buvo plačiai paminėta. Paminėjimai buvo surengti Klaipėdoje, jo gimtuoje Jonačiūose, Kintuose. Šilutėje įvyko mokslinė konferencija. Anykščių liaudies teatras suvaidino Vyduo parašytą komediją "Numanė", sudainuotos Vyduo harmonizuotos liaudies dainos.

Kaune minėjimas vyko literatūros muziejuje. Vydują asmeniškai pažinuosieji pasidalino prisiminimais su klausytojais. Kauno dramos teatre suvaidinta G. Jankaus drama "Amžinas keleivis", kurioje pavaizduotas Vyduo gyvenimas, ypač jo įkalinimas Tilžės kalėjime. Vilniuje meno darbuotojų rūmuose pasidalinta prisiminimais. Klaipė-

dos dramos teatro grupė, talkinant etnografiniam ansambliui "Vorūsnė", suvaidino Vyduo dramą "Probočių šešėliai". Vyduas buvo pagerbtas ir Mokslininkų rūmuose surengtame minėjime.

Kintuose, kur ketverius metus Vyduas yra mokytojavęs, dar stovi mokykla ir senoji bažnyčia. Čia numatoma atidaryti muziejų. Tilžėje, kuri dabar vadinama Sovetsk, kur Vyduas gyveno 52 metus, taip pat žadama įsteigti jo muziejų. Vyduo klubai įsikūrė Šilutėje, Klaipėdoje, Panevėžyje.

Jonačiūose, kur buvo gimęs Vyduas, vietinės mokyklos moksleiviai sutvarkė apieštas kapines, kuriose palaidoti Storastų giminės. Keliami mintis, kad būtų tikslinga Vyduo palaikus perkelti iš Detmoldo į giminės kapines. Šio sumanymo iniciatoriai mano, kad užsienyje gyvenantieji lietuviai šiam pasiūlymui irgi pritartų. V. Vokietijoje gyvena Vyduo giminaitis Jurgėnas Storasta, kuris domisi savo giminės praeitimi.

Pažintis su Vyduo

Kai buvau jaunas studentas ir dirbau Vilniui vaduoti sąjungoje (1933-1935), Vyduas, atvažiavęs į Kauną, dažnai apsilankydavo šios sąjungos centro komiteto patalpose ir "Mūsų Vilniaus" redakcijoje; jis platino ir Vilniaus geležinio fondo ženklelius. Kiek prisimenu, jis buvo neaukšto ūgio, smulkaus kūno sudėjimo, atrodė kaip praėjusių amžių žynys. Nors gyvendamas Vakaruose, jis buvo ten, J. Sauerveino žodžiais, "kaip ažuols drūts prie Nemunėlio", savo didžiais darbais stengdamasis sulaukyti besiveržiančios germanizacijos įtaką, bet jam rūpėjo, kas vyksta ir Vilniaus darbo baruose, nes nuo 1907 m. jis buvo susirišęs su lietuvių mokslo draugija Vilniuje, aktyviai dalyvaudamas jos veikloje. Jis prisimindavo savo apsilankymus Vilniuje prieš I D. karą, ypač Antrąją lietuvių dailės parodą 1908 m., kurioje Mortos Zauniūtės pastangomis pirmą kartą dalyvavo su savo eksponatais ir Maž. Lietuvos lietuviai. Esu girdėjęs keletą Vyduo paskaitų. Labiau-

siai imponavo jo skelbiama mintis, kad lietuviai turį kultūriškai ir morališkai pakilti ir būti vertesni už vokiečius. Įdomus buvo jo nusistatymas įieškoti tiesiausių kelių į dvasinį tobulumą.

Vyduas palaikė ryšį su universiteto studentais, ypač Mažosios Lietuvos korporantais, kuriems darė didelę įtaką. Vyduo savitvarda ir vegetarizmas susilaukė pasekėjų, kurie buvo įkūrę universitete vegetarų būrelį. Viens iš tokių jo uolių pasekėjų buvo mano pažįstamas studentas medikas Fricas Bintakys, kilęs iš Klaipėdos krašto, kuris baigęs studijas, praktikavo kaip gydytojas Niujorke. Jis ne tik pats sekė Vydują, bet ir savo pacientams daugeliu atvejų siūlė vegetarinę dietą, panašiai, kaip dabar dr. J. Adomavičius Čikagoje. Deja, jaunas, nesulaukęs nė 50 metų, mirė.

Prisimenu vieną gražią sekmadienio popietę eidamas gatvė Kaune išgirdau orkestro garsus. Susidomėjęs patraukiau į tą pusę. Pamačiau einantį rykiuotėje studentų būrelį, o jų prieky sparčiai žingsniuojantį tartum jaunuolį Vydują, nors jam jau buvo apie 70 metų.

Dr. A. Grigaitis, buvęs Varėnos sanatorijos direktorius, gyvenęs ir miręs Niujorke, pasakodavęs, kad su Vyduo jie susitikdavę vasarą Palangoje. Jis ir kiti eidavę su juo lenktynių. Vyduas, žinoma, visus aplenkėdavęs ir juokdavosi, vadinamas juos mėsėdžiais.

Atsiūsta paminėti

TECHNIKOS ŽODIS, Pasaulio ir Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų PLIAS-ALIAS organas. Leidžia ALIAS Čikagos skyriaus techninės spaudos sekcija. Išsina kas trys mėnesiai. Vyr. redaktorius — V. Jautotas.

Anastazija Tamošaitienė ir Antanas Tamošaitis, LITHUANIAN SASHES. Išleido lietuvių tautodailės institutas. 1988. Tekstą rinko "Teviškės žiburiai". Spaudė Danaitis Associates Inc. Toronte. 316 psl. (164 psl. spalvoti). Kie-tas viršelias. Kaina \$50. — plus persiuntimas. Gaunama Lietuvos tautodailės institutas, 1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6 ir pas lietuvių platintojus.

PRANAS URBUTIS

Tremtinio dukra

Dieve! Gražu, kai gali laisva sau melstis
Už brangią žemę Tėvynės mūsų Lietuvos.
Kandė Tėvynės malda į dangų kelti . . .
Viešpatie! Tu išklausyk maldos šventos!

Tegul nukrinta gražiausia gėlių puokštė
Po tavo kojon čia ant žemės svetimos,
Kai tu į laisvą tėvų žemę grįžti trokšti
Iš tremties kelionės tolimos liūdnos . . .

O ir žydėki, jazmino žiede baltas —
Težydi margos pievos ir mėlyni linų laukai,
Kai tu Tėvynę kankinamą nekaltą,
Suklupusią po medžio kryžiumi lankai . . .

Dangau! Gražu mūs žemėj, kai amžinai budėsi
Tėvynės laisvės pakelėje gėlė graži
Ir dangaus aukštybėj malda uždegsi laisvės šviesą,
Ir amžiais skambins sostinėj Laisvės Varpas,
Kad mūsų laisvė yra didžiai brangi! . . .

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Religinės muzikos koncertus Niujorko lietuviams Verbų sekmadieniais kasmet surengdavo Apreiškimo parapijos choras Brukllyne. Šiometinio koncerto pirmąją dalį kovo 27 d. turėjo atlikti žymusis vargonininkas Jonas Žukas, o antrąją — choras, vadovaujamas muz. Viktoro Radio. Parapijos klebono kun. Jono Pakalniškio gražius planus sujaukė vargonų registruose laiku nespėti pašalinti sutrikimai. Jono Žuko vargonų muzikos reitalio teko atsisakyti. Liko tik parapijos choras su savo vadovu muz. V. Raliu ir chorui vargonais akompanavęs Matas Jankauskas. Koncerte skambėjo tarptautinių klasių — G. Rossinio, G. Bizet, T. Dubois, Ch. Gounod, G. Verdi, W. A. Mozarto kūriniai, papildyti J. Sibelijaus simfonija "Finlandija".

Lietuvių katalikų mokslo akademija nepriklausomoje Lietuvoje turėjo tris savo narių suvažiavimus, o atgaivinta išievojioje — dešimtį. Tie suvažiavimai, pastoviai rengiami kas treji metai, įvyko: Romoje — 1957 m., Čikagoje — 1961 m., Niujorke — 1964 m., Vasario 16 gimnazijoje V. Vokietijoje — 1967 m., Kanados Toronte — 1970 m., Bostone — 1973 m., Detroit-Southfield — 1976 m., Čikagoje — 1979 m., St. Petersburg, Floridoje, — 1982 m. ir Los Angeles mieste — 1985 m. Akademijos vadovybė suvažiavimus rengia įvairiose šalyse bei vietovėse, kad su jos veikla susipažintų daugiau lietuvių. Tad šiemetinių XIV-jų suvažiavimą buvo planuota surengti Australijoje arba Klivlande. Nesulaukus pritarimo, vėl teko grįžti Romon. Keturioliktaisi Lietuvių katalikų mokslo akademijos suvažiavimas ten įvyks š. m. spalio 3-5 d.d. Kadangi suvažiavimų studijos ir paskaitos išleidžiamos atskirais tomiais, didelis klausytojų skaičius nėra būtinas.

Dainų ir arijų vakarą Los Angeles lietuviams kovo 12 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje surengė du vietiniai solistai — mezzosopranas Janina Budriūnaitė-Čekanauskienė ir tenoras Antanas Pavasaris su pianiste Raimonda Apeikyte. Pirmąją koncerto dalį sol. J. Čekanauskienė pradėjo A. Kačanausko daina "Mano rožė" ir Br. Budriūno "Šauksmu", sol. A. Pavasaris — A. Kačanausko "Mano gimtinė" ir J. Tallat-Kelpšos "Ne margais sakalėliais". Abu solistai duetui atliko M. Petrausko "Supinsiu dainužę", "Vakara", liaudies dainą "Kur tas šaltinėlis", V. Paulausko "Nesek man rožės". Antroji dalis buvo skirta operų pasauliui. Sol. A. Pavasaris buvo pasirinkęs arijas iš G. Bizet "Perlų žvejų" ir G. Puccini "Toscos", sol. J. Čekanauskienė — iš F. Lehoro operetės "Linksmoji našlė" ir G. Bizet operos "Carmen". Duetu sudainuotos dvi F. Mendelssohno kompozicijos — "Be tevishkės" ir "Dainos sprainais". Koncertą užsklendė operų duetui iš G. Donizetti "Don Pasquale" ir G. Verdi "Trubadūro". Koncertu ir vaišėmis rūpinosi specialus komitetas, vadovaujamas Liucijos Mažeikienės.

Čikagos ir apylinkių lietuviai balandžio 9 d. pagerbė prof. dr. Juozą Meškauską, paruošę didžiulį veikalą "Lietuvos medicinos istorija" ir popiežiaus Jono Pauliaus II apdovanotą Šv. Silvestro ordinu už katalikišką veiklą. Tai buvo ne tik prof. dr. J. Meškausko pagerbtuvės, bet ir to istorinio veikalo sutiktuvės. Vakar dalyvių su prof. dr. J. Meškausko gyvenimu, moksliniais laimėjimais ir visuomenine veikla supažindino dr. Petras Kisielis. Vysk. Pauliui Baltakiai palaiminusi vaišių stalus, prof. dr. J. Meškauskui buvo sugiedota "Ilgiausių metų". Naujajį veikalą "Lietuvos medicinos istorija", apimantį medicinos raidą nuo senųjų laikų iki dabartinių dienų, aptarė dr. Danielius Degėsys. Autorių prof. dr. J. Meškauską sveikino: Pasaulio lietuvių gydytojų sąjungos pirm. dr. Arvydas Vanagūnas, ALTOS pirm. Grožvydas Lazauskas, kalbėjęs ir VLKO tarybos vardu, PLB valdybos vicepirms. Birutė Jasaitienė, Amerikos lietuvių tautinės sąjungos pirm. dr. Leonas Kriaučiūnas, Ateitininkų federacijos vardu — Juozas Polikaitis. Nemažai sveikinimų buvo gauta raštu. Sveikintojams, šio vakaro rengėjams ir dalyviams padėjo prof. dr. J. Meškauskas. Jam įteiktas albumas ir vėl sugiedota "Ilgiausių metų".

Vilniaus mokytojų namai surengė liaudies meistro Petro Jankausko ir jo mokinių dailių pynimų parodą. P. Jankauskas, kilęs iš Rokiškio rajono Čiuladų kaimo, pinti išmoko iš savo tėvo, pindausio ūkinius reikmenis. Jo motina buvo garsi audėja. Deimantingai amžiaus sukaktį atšventusio P. Jankausko darbai buvo rodyti daugelyje sąjunginių ir respublikinių parodų, yra laimėję prizų įvairiuose konkursuose. 1986 m. liaudies mugėje jis buvo išrinktas Lietuvos pynėjų pynėju.

Dail. Jonas Mikėnas, keramikas, skulptoriaus Juozo Mikėno (1901-1964) brolis, mirė Vilniuje balandžio 7 d., sulaukęs 88 metų amžiaus. Nepriklausomybės metais velionis buvo vienas geriausių Lietuvos karo aviacijos lakūnų, išleidęs vadovėlių "Aviacijos varikliai". 1944 m. baigė Kauno taikomosios ir dekoratyvinės dailės institutą. 1944-51 m. dirbo dėstytoju tame institute, nuo 1951 m. dėstytoju ir vėliau profesoriumi Vilniaus dailės institute. Sukūrė daug dekoratyvinių lėkščių, kitų buitinių keramikos dirbinių — servizų, dubenėlių, vazų, žvakidžių, šviestuvų, keletą bareljefų. 1967 m. buvo išleista jo parašyta "Dailiosios keramikos technologija", 1960 m. — studija "Liudvikas Strėlis".

Maironio minėjimų banga 1987 m. pabaigoje plačiai nuvilniavo per visą Lietuvą, o š. m. kovo 4 d. pasiekė ir Rygą. Literatūrinį-muzikinį Maironio vakarą Latvijos meno darbuotojų rūmuose surengė istorikas Olgeratas Aunas, programą pradėjęs ištrauka iš Janio Rainio (1865-1929) laiško Latvių-lietuvių vienybės draugijos pirm. Eduardui Volterui (1856-1941): "Kur dabar yra broliškų tautų vienybės draugija, ten ateityje turi išaugti broliškų tautų vienybė . . ." Apie Maironį ir jo epochą kalbėjo Paulis Kalva, išvertęs 1981 m. Rygoje išleista Maironio poezijos rinktinę "Pavasara balsis", poetas Knutas Skujeniekis ir vilnietis literatūralogė Audronė Žentelytė. Maironio eilėraščių deklamavo aktorai Arijia Stūrniece ir Intas Buranas, lietuviškai skaitė Rygos lietuviai Steponas Masilionis ir Janina Telksnūtė. Lietuvių kompozitorių dainas atliko Aklių draugijos choras "Jolanta" ir moterų ansamblis "Nuoskania", lietuvių liaudies dainas — etnografinio ansamblio "Skandineiki" grupė, sutartines — etnografinis Latvijos V. Lacio bibliotekos ansamblis. Maironiu skaitė parodą iš savo lituanistinių fondų surengė istorikas O. Aunas.

Filologijos dr. Aleksandras Vanagas aštuoniadesimtojo gimtadienio proga "Tiesos" puslapiuose prisimena daug lietuvių kalbotyrų davusių filologijos mokslų kandidatą Joną Kruopą (1908-1975). Dr. A. Vanagas savo rašinį "Nuo Mažvydo iki didžiojo žodyno" pradeda pokari-nėmis spragomis, kurias kalbotyroje paliko kitų Atlanto pusės atsidūrusi žymi dalis Lietuvos kalbininkų — A. Salsys, P. Skardžius, P. Jonikas, K. Alminas, L. Dambrauskas ir kiti. Esą tada ilgam sutriko lingvistiniai tyrimėjimai, kalbos fondų kaupimas, tik per didelius vargus buvo surasta ir susigražinta iš Lituanistikos instituto išgabenta didžiojo "Lietuvių kalbos žodyno" kartoteka. Į sunkų darbą įsijungė J. Kruopas, padėjęs lietuvių kalbotyrai atgauti savo jėgas, išgudęs naują kalbininkų kartą. Penkiolika metų jis vadovavo didžiojo "Lietuvių kalbos žodyno" rengimui, buvo to žodyno VI-X to-mų bei I ir II tomų pakartotinio leidimo atsakomasis redaktorius. J. Kruopas taigi vadovavo ir abiem "Dabartinės lietuvių kalbos žodyno" leidimams 1954 ir 1972 m. Lietuvos mokslų akademijos lietuvių kalbos ir literatūros instituto J. Kruopui 1952-71 m. teko būti terminologijos komisijos pirmininku, 1961-75 m. — žodynų skyriaus vadovu. Parašė studiją "1598 m. M. Petkevičiaus katekizmo leksika". Senųjų raštų analizei buvo skirti J. Kruopos darbai — "Žodyninės slavybės M. Mažvydo raštų kalboje", "Leksiniai paralelizmai Daukšos katekizmo (1595) kalboje", "S. Daukantas pastabos dėl L. Ivinskio kalendorių, arba metskaitių, kalbos". 1945-51 m. J. Kruopas pirmas po II D. karo Vilniaus universitete pradėjo skaityti literatūrinės lietuvių kalbos istorijos kursą, dėstyti kitas kalbotyros disciplinas.

V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90 d. term. ind. 7 1/2%	Asmeninės paskolas
180-185 d. ter. ind. 7 3/4%	nuo 11 %
1 metų term. indėlius 7 3/4%	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 8 %	nuo 11 %
3 metų term. indėlius 8 %	Nekiln. turto paskolas:
1 metų GIC-met. palūk. 9 %	Su nekeičiamu nuosimčiu
2 metų GIC-met. palūk. 9 1/4%	1 metų 10 1/4%
3 metų GIC-met. palūk. 9 1/2%	2 metų 10 3/4%
1 metų GIC-met. palūk. 8 1/2%	3 metų 11 %
RRSP ir RRIF (pensijos) 8 %	Su keičiamu nuosimčiu
RRSP-1 metų term. ind. 9 %	1, 2 ir 3 metų 9 3/4%
RRSP-2 metų term. ind. 9 1/4%	
RRSP-3 metų term. ind. 9 1/2%	
Specialią taup. s-tą 7 1/2%	
Taupomąją sąskaitą 6 %	
Kasd. pal. čekių sąsk. 7 1/2%	
Kasd. pal. čekių sąsk. 5 1/4%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir morgičius iki 75% (kainoto turto vertės). Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (vairias sąskaitas).

AKTYVAI virš 36 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. Telefonas 762-7775

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

A.P. GOMES Real Estate & Insurance Ltd.
1567 Dundas St. W.
Toronto, Ontario

Perkant ar parduodant nekilnojama nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus

Antanas Bliūdžius

Telefonai: 531-1191
namų 537-2291

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas – RICARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

BLOOR ir SHAVER – 50 metų patirtis, trijų miegamųjų vienaaukštis namas, atskiras garažas. Kaina – \$265,000.

CENTRAL ETOBICOKE – dviejų aukštų, 3 miegamųjų butas (condo.) atskira skalbykla, išėjimas. Kaina – \$153,900.

ANTANAS GENYS

CLOVERDALE MALL – 3 miegamųjų, atskiras vienaaukštis namas, įrengtas rūšys, du židiniai atskiras garažas. Kaina – \$255,000.

an independent member broker

RE/MAX professionals inc. Realtor

1 east mall crescent etobicoke, ontario M9B 6G8

232-9000
res: 231-2839

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8,
telefonas 279-4371

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kello 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way.

Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.
Savininkas J. Tamošiūnas

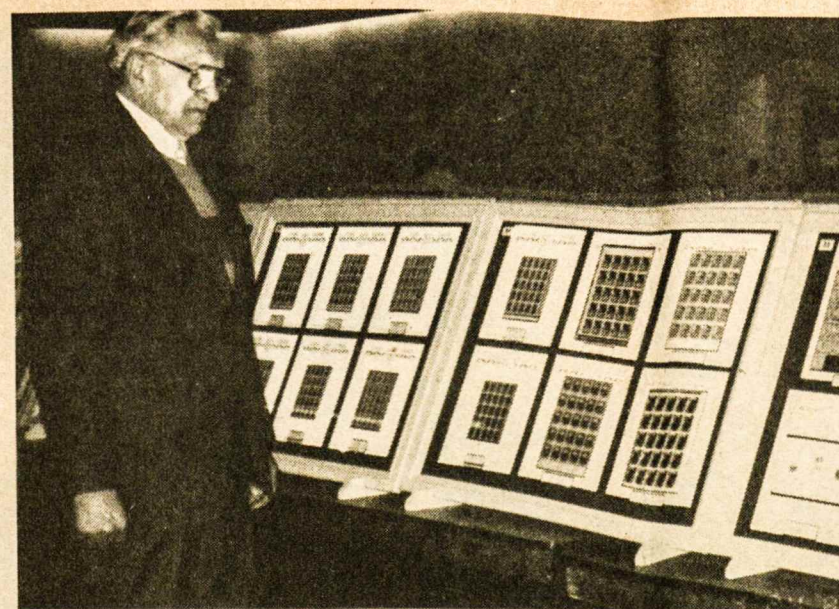
Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857

Allstate Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

VYTAUTAS VALANTINAS iš Čikagos prie savo Raseinių pašto ženklų rinkinio BALTPEX IX parodoje Toronte

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

siteikisio kairiojo savo partijos sparno. Suvažiavimuose vis būdavo patvirtinama rezoliucija, pasisakanti prieš Kanados pasilikimą Atlanto sąjungoje. Seniau niekas į ją nekreipė dėmesio, nes socialistai neturėjo jokios galimybės laimėti parlamento rinkimus.

Reikalai pasikeitė dabar, kai viešosios nuomonės tyrimuose kanadiečių dauguma E. Broadbentą pripažino geriausiu vadovu, o jo socialistų partija pradėjo varžytis su liberalais dėl pirmosios vietos. Socialistų išipareigojimas išjungti Kanadą iš Atlanto sąjungos tapo grynų akmeniu ant E. Broadbento kaklo, kai jis jau viešai drįsta galvoti apie socialistų pergalę Kanados parlamento rinkimuose. Po ilgo tūpčiojimo pagaliau buvo paskelbtas Kanados NDP socialistų tarybos padarytas ligišiolinės politikos pakeitimas, susietas su Atlanto Sąjunga. E. Broadbentas pranešė, kad laimėjimo atveju jo vyriausybė pirmaisiais valdymo metais Kanados neįjungs iš Atlanto sąjungos. Esą tai galėtų būti padaryta tik vėl atėjus valdžiai po sekančių parlamento rinkimų. Tačiau tokiu atveju Atlanto sąjungos vadovybė būtų painformuota vienerius metus prieš Kanados pasitraukimą. Politikos pakeitimas yra aiškiai kompromisinio pobūdžio. Rinkėjams teigiama, kad Kanada bus palikta Atlanto sąjungoje, sušilaukus pirmosios socialistų pergalės, o kairysis partijos sparnas ramina viltimi, kad ji galės būti išjungta po antrojo socialistų laimėjimo. Spaudos atstovams E. Broadbentas vengė pateikti konkrečius datos.

Socialistų opoziciją Atlanto sąjungai vis dėlto išryškino antroji pareiškimo dalis: net ir neišjungusi Kanados iš Atlanto sąjungos, socialistinė E. Broadbento vyriausybė susiğražintų kanadiečius karius ir lakūnus iš bazės V. Vokietijoje. Esą jiems būtų rasta kita paskirtis pačioje Kanadoje arba tarptautinėje Jungtinių Tautų tarnyboje. E. Broadbentas nė nežsimena, kad tie kanadiečiai kariai ir lakūnai V. Vokietijoje yra dalis karinių Atlanto sąjungos pajėgų ginti V. Europai. Pasilikimas Atlanto sąjungoje neteks reikšmės, jeigu bus atsisakyta ligišiolinių išipareigojimų V. Europos apsaugai. Socialistinė E. Broadbento vyriausybė taipgi norė

tu pertvarkyti ir 1991 m. pasibaigiančią Š. Amerikos erdvių apsaugos sutartį. Ta apsauga lig šiol buvo planuojama ir vykdoma bendromis Kanados ir JAV pastangomis. E. Broadbentas su savo socialistais nori sustabdyti JAV skriejančių bombų bandymus šiaurinėje Kanados dalyje, neįsileisti branduolinių ginklų Kanados teritorijon. Atrodo, būtų pritarata kraštutinių kairiųjų siekiams Kanadą paskelbti neutralia šalimi, neturinčia jokių branduolinių ginklų net ir savo apsaugai. Matyt, dėl to E. Broadbentas atsisako ir povandeninių laivų su branduoliniais varikliais, kuriuos žada įsigyti dabartinė konservatorių vyriausybė šiaurinės asigalio srities apsaugai

SPORTAS

Pranešimas sportininkams vykstantiems į Australiją

Balandžio 24 d. posėdyje, dalyvaujant Detroito "Kovo" pirm. A. Rugieniu ir Čikagos "Lituonikos" bei "Neries" klubų atstovams buvo nutarta vykti į Australiją Quantas lėktuvų linija per American Travel Service Bureau Čikagoje. Rytų apygardos klubai, jų pačių apsisprendimu, vyks Continental linija per Vytis International Travel Service Niujorke. Kelionės kaina Quantas linija į Adelaidę ir atgal per Los Angeles iš Čikagos yra \$1500, iš Detroito ir Klivlando – \$1520. Toronto klubams per San Francisco yra \$1550 su galimu labai mažu pasikeitimu, iš Los Angeles – \$1300. Kelionės išvykimo data – gruodžio 20 d. ir grįžimo – sausio 6 d. Visą kelionės maršrutą su tiksliais datomis, valandomis, skridimų numeriais bei tolimais nurodymais parūpins Amer. Travel service.

Šiuo metu tik būtina iki gegužės mėn. 21 d. už kiekvieną vykstantį pasiūsti \$50. čekį į American Travel Service Bureau 9727 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Adelaide motelių kainos kambariui su 3 lovomis yra 30-40 dol. Kas norėtų apsigyti moteliuose, prašome tuoj pranešti. Pageidavimu iš Australijos bandoma sudaryti moterų krepšinio komanda. Jei turite žaidėjų, prašome tuoj pranešti. Vykstantiems kartu turistams kainos bus praneštos sekančiame pranešime. Vyt. Grybauskas

GOLFO ŽINIOS

Klubas pradėjo golfo turnyrų sezoną balandžio 23 d. Hornby Towens aikštėje. Nors oras buvo šaltas ir lietingas, net trisdešimt golfinkų dalyvavo šiame pirmame turnyre. Klubo pirmininkui Antanui Stauskui negalint dalyvauti, turnyrą pravedė ir premijas išdalino klubo įžindinkas Arūnas Jonikas. Geriausiai sužaidė tėvas ir sūnus Stan ir Michael Podsidecki 78, R. Šimkus 84, R. Strimaitis 88, V. Šimkus 88. Po to sekė P. Stauskas, L. Baziliauskas, Al. Simanavičius, Stephen Podsidecki, Al. Kuolas ir kiti. Su išlyginamais smūgiais laimėtojai pasiskirstė sekančiai: A. Grigonis 69, V. Šimkus 70, broliai M. ir St. Podsidecki 72, L. Baziliauskas 73, A. Zaleskis, M. Slapšys, jn. ir P. Čiurlys 74, Stan Podsidecki 75, R. Šimkus 76, A. Jonikas 77, P. Pargauskas 77. Iš moterų geriausiai pasirodė I. Kymantienė 92 ir G. Stauskienė – 92. Premijas už vienu smūgiu arčiausiai prie vėliavėlės pirmusčius sviidinius gavo M. Slapšys, jn. ir Aug. Simanavičius.

Sekantis golfo turnyras įvyks gegužės 29 d., 12.30 v.p.p., Glen Eagles aikštėje. Klubo valdyba praneša, kad po kiekvieno turnyro bus duodama vertingai premija. KLB Toronto apylinkės valdyba kreipėsi į klubo narius, kad bent 10 žmonių atsirastų, kurie sutiktų dirbti vieną vakarą "Vilniaus" paviljone. Galintys darbu prisidėti prie šio lietuviams svarbaus reikalo yra prašomi paskambinti klubo pirm. A. Stauskui 251-3487, A. Jonikui 622-7059 ar J. Rusinavičiui 270-4681. G.

Pasaulio...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

rėjo aplankyti Šv. Tėvas. Nutraukė laikytas Mišias ir privertė seminaristus bei kitus pamaldų dalyvius klausytis propagandinio savo pranešimo, garbinančio ginkluotą revoliuciją. Popiežiaus Jono Pauliaus II viešnagės metu Limoje sprogo net kelios bombos, kai kurios palyginti netoli iškilmių vietų. Tačiau nė vienas dalyvis nebuvo ir netgi nebuvo sužeistas, išskyrus tris policininkus iš jo apsaugai sutelktų 20.000. Kai Šv. Tėvas lankėsi Limoje 1985 m., staiga buvo nutrauktas šio didmiesčio apšvietimas. Šis triukas buvo pakartotas ir dabar – vėl be elektros srovės liko pusė Limos ir 600 mylių ilgio Ramiojo vandenyno pakrantė.

Gamino pelenines?

M. Gorbačiovo paskelbta atvirumo politika kartais nutsebina laikraščių skaitytojus, jų puslapiuose pasirodantiomis staigmenomis. Vieną tokią žinią apie sovietinių pauglių išdaigas paskelbė dienraštis "Moskovskaja pravda" (Maskvos tiesa). Pietiniame pamaskvyje milicininkai suėmė penkis girtus paauglius, ant lauko virusius tris žmonių galvas. Suimtieji aiškino, si norėję švairių kaukolių peleninėms. Milicininkai, atvykę patikrinti gauto pranešimo apie įsilaužimą lavoninėn, pastebėjo tuščioje vietoje nakčia degantį laužą ir prie jo surado tuos savo girtume "išradinius" paauglius. Pasak milicininkų, tai buvo kažkas panašaus į žmogėdų genties gyvenimą vaizduojantį filmą.

Ateitininkų žinios

Jaunučių paskutinis šių metų veiklos susirinkimas įvyks gegužės 29, sekmadienį, tuoj po 10.15 v. Mišių. Prisikėlimo parapijos posėdžių kambaryje. Šiame susirinkime tėveliai bus prašomi vaikūčius užregistruoti ateinančių metų veiklos sezonui, kuris prasidės rugsėjo mėnesį. Taip pat tėveliai prašomi užsimokėti už kiekvieną vaiką \$5 mokeskį.

Jaunučių stovykla įvyks Dainavoje, netoli Detroito liepos 31 d.d. Adresas: Camp Dainava, 15100 Austrian Rd., Manchester, Michigan 48158, tel. (313) 428-8919. Registracijos kaina, susimokėjus iš anksto savo vietovėje, – \$25 JAV. Nesusimokėjus to mokesčio, stovyklą jau reikės mokėti \$75. Registracijos mokeskis negrąžinamas. Stovyklos mokeskis amerikietiškas: \$200 – vienam vaikui, \$350 – dviem vaikams, \$500 – trim ir daugiau. Registruotis pas Eglę Paulikienę, 9 S. 221 Rosehill Ln., Downer's Grove, IL 60516. Registracijos lapus galima gauti pas Gabiją Petrauskienę tel. 232-0737. Toje stovykloje vaikai atsiųs fiziškai ir dvasiškai. Bus sportuojama, žaidžiama ir laiką praleis gražioje gamtoje, lietuviškoje ir ateitininkiškoje aplinkoje.

Skautų veikla

• 1988 m. rugpjūčio 14-24 d.d. LS sąjungos yra ruošiamą VII-ji tautinė skautų stovykla "Seven Ranges Scout Reservation", Ohio, netoli Klivlando. Stovykla vadinsis "Mūsų Lietuva". Jos vadovai v.s. fil. P. Molis, brolijos viršininkas v.s. G. Deveikis, seserijos – v.s. S. Gedgaudienė. Tautinei stovyklai registracijos lapai yra išdalinti vienietų vadovams. Tunty vadovybė norėtų iki gegužės 25 d. gauti visą mokeskį \$140 amerikietiškas. Pavieniai skautai gali siųsti mokeskį tiesiogiai TS įžindinkui s. V. Staškui, Lithuanian Credit Union "Taupa", P. O. Box 19387, Cleveland, OH 44119, USA. Čekiai išrašomi "Lithuanian Scouts Association Inc." Visi turi būti užsimokėję nario mokeskį. "Šatrijos" ir "Rambyn" tuntai vyks autobusu, jeigu atsisiras norinčių vykti savo priemonėn, prašom pranešti tautininkams. M.

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

7 1/2% už 90 dienų term. indėl.	
7 3/4% už 6 mėn. term. indėlius	
7 3/4% už 1 m. term. indėlius	
8 % už 2 m. term. indėlius	
8 % už 3 m. term. indėlius	
9 % už GIC invest. pažym.	
9 1/4% už 2 m. GIC invest. pažym.	
9 1/2% už 3 m. GIC invest. pažym.	
8 % už pensijų planą (variable rate)	
9 % už 1 m. term. pensijų planą	
9 1/4% už 2 m. term. pensijų planą	
9 1/2% už 3 m. term. pensijų planą	
8 % už pensijų fondą – RRIF (variable rate)	
6 % už taupymo s-tas	
5 1/4%-7% kasd. pal. sąsk.	
7 1/2% virš \$10,000 kasd. pal. sąsk.	
5 1/4% už kas. pal. čekių sąsk.	

IMA:

už asmenines paskolas nuo 10 1/2%	
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):	
su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų 10 1/2%	
2 metų 11 %	
3 metų 11 1/4%	
(fixed rate)	

su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ar 3 metų 9 3/4%	
(variable rate)	

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir morgičius iki 75% (kainoto turto). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji morgičiai.

AKTYVAI virš 65 milijonų dolerių

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydye, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemo-kamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai – 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonas 532-1149

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 6A3.

Telefonai: 225-5699 arba 489-1543

Nekilnojamo turto įstaiga, tarnaujanti tautiečiams nuo 1951 metų. Lietuviams nuolaida namo pardavimo atveju.

Alfonsas Garbenis, sn. (tėvas) ir Alfonsas Garbenis, jn. (sūnus) – s a v i n i n k a i

Namų įkainojimo skyrius

HURONIA PROPERTIES APPRAISALS LIMITED

25 Pineneedle Dr. P.O. 174, Aurora, Ontario L4G 3H3

Telefonas (Toronto linija) 773-6480

ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – morgičių, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD., REALTOR,
1614 Bloor St. West, Toronto, M6P 1A7
(Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ AR KOKIĄ NEKILNOJAMĄ NUOSAVYBĘ, VISADA JUMS SĄŽINGINGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS

STASYS JOKUBAITIS.

30 metų patirtis vakarų Toronto ir High Parko rajonuose.

KINGSWAY NATIONAL
THE SIGN OF DISTINCTION

Tel. 535-2331
arba 537-2869

RE/MAX
renown realty ltd., realtor
an independent member broker

daiva t. dalinda, B.A.
associate broker

4887 dundas street west
Islington, ontario M9A 1B2
res: 767-0999

232-2322

DEŠIMTIES METŲ PATYRIMAS

NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

Sąžiningas, konfidencialus patarnavimas

Parduodant, perkant ar tik norint informaciją apie nekilnojamas nuosavybes prašom man paskambinti

Justinas Raškauskas

624-6336 namų 897-0068
ALLAN BROWN
ALLAN BROWN REAL ESTATE (Ont.) LTD., REALTOR
Toronto & Mississauga Real Estate Board
4078 Dixie Rd., Mississauga, Ont. L4W 1M4

TOTAL TRADES RENOVATING

151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario

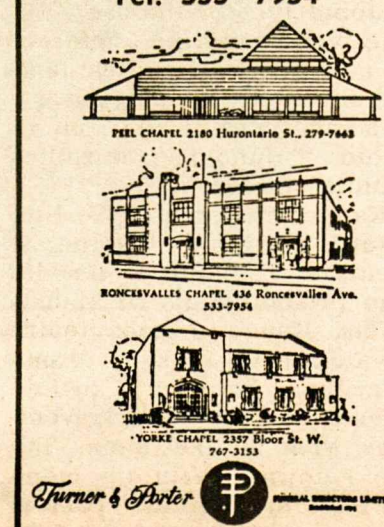
- atlieku visus elektrinius darbus – namų, istaigų, įmonių
- parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas
- įrengiu aliumininius gaminius – lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
- atlieku pagrindinius namų remontus – prausyklų, rūšių, padidinu namus, verandas
- uždengiu naujus stogus, išlieju įvažiavimus (driveways)

Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

Alpenbitter

DABAR GALIMA GAUTI LCBO PARDUOTUVĖSE

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Prof. Antano Maceinos minėjimas Toronte

Minėjimas įvyko gegužės 15, sekmadienį. Prisikėlimo parapijos salėje. Pradėtas invokacija, kurią sukalbėjo kun. J. Staskus. Įvadinį žodį tarė, minėjimą pravedė, su paskaitininku dr. Juozu Girniu su pažindino Rūta Girdauskaitė. Dr. J. Girnius kalbėjo apie prof. Maceiną daugiau kaip asmenybę. Tam tikru laiku profesorius buvo minimas Lietuvos Bažnyčios kronikose, nes iš tikinčiųjų būdavo atiminėjamos jo knygos. Dabar Maceina yra pripažintas ok. Lietuvos filosofų ir įtrauktas ten enciklopedijon.

Prof. A. Maceina buvo filosofas, teologas, poetas ir visuomenės veikėjas. Jaunystėje buvo karštas prof. St. Šalkauskio mokinys. Vėliau atsitraukė nuo tometinės mokyklos ir tapo krikščioniško egzistencializmo filosofu.

Turėjo žodžio dovaną. Rašė lengvai ir sparčiai. Todėl sukūrė daug veikalų. A. Jasmanas slaptyvardžiu rašė ir poeziją, už kurią gavo Lietuvos rašytojų draugijos premiją. Jei filosofijoje buvo optimistas, tai jo poezijoje vyravo pesimizmo šešėliai. Visuomeniškai reikšėsi ateitininkuose (buvo federacijos tarybos pirmininkas ir ėjo vado pareigas). Lie-

tuvojo buvo Krikščionių darbininkų centro valdyboje, o išėjimo — Lietuvos fronto ideologas. Jo gyvenimą lydėjo asmeninis tragizmas, visuomeniniai konfliktai ir silpna sveikata. Tačiau visa tai nesugriovė jo kūrybinio darbo. Po karo jo šeima — žmona ir trys vaikai liko Lietuvoje. Dėl to profesorius daug kentėjo. Vokiečių jį persekiojo ir materialiniai trūkumai. Atsigavo tik 1959 m., kai tapo Miunsterio universiteto profesorium. Nuo 1967 m. vargino širdies ir kitos ligos. Tačiau visą laiką buvo produktyvus kūrėjas. Mirtį sutikęs be baimės, su tam tikru smalsumu.

Meninės programos dalyje buvo seselės O. Mikailaitės paruoštas profesorius eilėraščių montažas ir piano muzika. Trumpai su A. Maceinos poezija supažindino studentų ateitininkų pirm. Vytas Čuplinskis, o montažą atliko moksleivės ir studentės ateitininkės. Iš Beethoveno ir Chopino kūrinių išpildingai paskambino jauna pianistė Daiva Baršauskaitė. Padėkos žodį tarė Toronto-Mississaugos ateitininkų sendraugių kuopos pirm. V. Aušrotas. Minėjimas baigtas Ateitininkų himnu. J.A.

Smagiai sukasi Toronto "Gintaro" jaunučių poros, besirušdomas tautinių šokių šventei Hamiltone

SKAITYTOJAI PASISAKO

JIE APIE MUS PARASYTŲ

Norėčiau atkreipti tautiečių dėmesį į du "The Toronto Sun" korespondentus — Bob McDonald ir Lubor Zink, kurie daug rašo apie Sov. Sąjungą ir pavergtas tautas. Būtų naudinga, kad Bendruomenės vadovai pakviestų juos į mūsų renginius bei šventes. Jie galėtų apie mus parašyti. Taip pat svarbu, kad mes, kai jie parašo, pasiųstume padėkos laiškus. Būtų paskatinimas rašyti daugiau.

A. Jusys

PASTANGOS ISTIESINTI VLIKĄ

Mane pasiekė 1988 m. kovo 3 d. "Dirvos" numeris ir jame išspausdintas dr. K. Šidlausko atviras laiškas LKDS centro komitetui "Tuščios pastangos istiesinti VLIKą".

Nepatiko man pykčiu persunkto laiško turinys. Piktas turinys yra kaip anglis: jei nedegina, tai tepa.

Dr. K. Šidlauskas savo laišku norėjo suniekti savo idėjos bendramintį, dabartinį LKDS pirmininką inž. Antaną Rudį. Jo laiškas parodė stoka vidinės kultūros. Vydušas sakė: "Tikroji kultūra ten viešpatauja, kur žmoniškumas yra valdovas žmogaus asmenyje, ypač santykiuose su kitais žmonėmis, (ir) viešiam gyvenime." Jei nori būti gerbiamas, pirmiausia išmok gerbti kitus.

Dr. K. Šidlausko laiško turinys nei demokratiškas, nei krikščioniškas. Laiškas yra nedemokratiškas, nes jis bando naujai LKDS vadovybei diktatoriškai primesti savo valią, siūlydamas nušalinti pirmininką inž. A. Rudį, kuris "pradėjo švaistytis kaip savo fabrikę". Nedemokratiškas, nes jis iš viso paneigia patį organizacinio veikimo demokratinį procesą. Ir nekrikščioniškas, nes koks geras krikščionis niekins idėjos draugą ar buvusį kolegą, kurį jis turėtų mylėti kaip pats save. Jo parinkti epitetai inž. Rudžiui — "didelių nuopelnų"... "turint galvoję ir jo didelius tarptautinius projektus", lygiai kaip dr. Vytautui Dambraiui priskirti epitetai "garsusis"... "taikos apaštalas" yra nenuoširdūs. Laiškas taip pat parodo, kad jis dr. Dambros minčių nesuvokia, tik, nusitvėręs poros frazių, gnaibosi.

Sveikinu LKDS pirmininką inž. Antaną Rudį ir vadovybę, supratę reikalingą įsikišti organizacinio atsinaujinimo ir parodžiusius krikščioniškos ir demokratinės drąsos, tarnaujant Lietuvai, įsikišti alternatyvos vyriausio laisvinimo organo stiprinimui, parenkant gabų ir patyrusį lietuvių krikščionį, kurio visas gyvenimas rišasi su politika, ir tai tarptautiniu mastu. Tie, kurie dr. V. Dambrovą ir jo darbus pažįsta — jo tinkamumu bet kokioms atsakingsioms pareigoms neabejoja. Dr. Dambrovą būtų likvi-

davęs nesantaiką: VLIKą jis būtų iškeles savo darbu, talentu, ir padaręs jį Lietuvos bei lietuvių pasididžiavimu.

Esu įsitikinęs, kad kai kurioms organizacijoms, nors ir "išsilai-

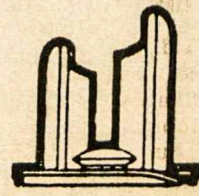
kusioms pusišimtį metų", būtinas naujų jėgų importas. Juk ir pats VLIKas savo laiku buvo importo produktas Amerikoje.

Julius Vaisiūnas, Venezuela

MARIUS E. RUSINAS, turįs septynerių metų patyrimą, patarnauja visose pensijų srityse:

- RRSP — nuo 1 iki 10 metų garantuoti pažymėjimai
- RRIF pensijų fondas
- metinė renta (Annuities) — nuo 5 iki 20 metų išmokos abiem (vyriui ir žmonai) arba vienam (kitam mirus)
- įvairūs fondai (Segregated Funds) — gyvybės, sveikatos, grupinė drauda
- atstovauja visom gyvybės draudimo bendrovėm
- klientų patogumui, susitarus, atvažiuoja į namus

Canada Life Assurance Company
390 Bay St. nr. 600, Toronto M5H 2Y2
Darbo (416) 868-0922, namų (416) 848-0320

Toronto miestas

ATMATŲ IŠVEŽIMO TVARKARAŠTIS

1988 metų gegužės 23 yra Viktorijos diena ir karalienės gimtadienis.

1988 m. gegužės 23, pirmadienį, atmatos nebus išvežamos.

Reguliarus pirmadienio (gegužės 23) atmatų išvežimas bus atliktas antradienį, gegužės 24.

Reguliarus antradienio (gegužės 24) atmatų išvežimas bus atliktas trečiadienį, gegužės 25.

Gegužės 25, trečiadienį, nebus išvežami laikraščiai nei kiti sunkūs daiktai.

Palaikykite laikraščius ir sunkius daiktus išvežimui trečiadienį, birželio 1.

PASTABA: Toronte yra 17 sandėlių stiklo ir metalo indų perdirimui. Vasario mėnesį buvo surinkta 391 tonos laikraščių, 72 tonos stiklo ir 5 tonos skardinių. Smulkesnių informacijų teirautis telefonu 392-7742.

PRAŠOME NEDĖTI STIKLINIŲ ŠUKIŲ AR KITOKIŲ AŠTRIŲ DAIKTŲ Į PLASTIKINIUS MAIŠUS

R. M. BREMNER, P. Eng., F.I.C.E.
viešųjų darbų viršininkas

1988 metų EKSKURSIJOS Į VILNIŲ IR KITUS EUROPOS MIESTUS

2. Gegužės	18 — 1	4. Liepos	6 — 20	6. Rugpjūčio	17 — 31
3. Birželio	15 — 29	5. Liepos	13 — 27	7. Rugsėjo	7 — 21
2. Gegužės	18 — vietų dar yra			8. Spalio	10 — 19

Ekskursijų kainos: II — \$2016.00, III, VI, VII — \$2284.00, IV ir V — \$2384.00, VIII — \$1695.00, įskaitant vizą ir draudimą. Grupės 2 — 7 Vilniuje — 10 dienų, 8 Vilniuje — 6 dienos. Po Vilniaus galima važiuoti ir į kitus miestus ilgesniam laikui pagal Jūsų pasirinkimą. Užsirašyti bent 45 dienas prieš išvažiuojant ir įmokėti \$200 depozitą. Likusi suma reikalinga sumokėti bent 30 dienų prieš išvažiuojant. 2, 5 ir 7 lydesiu aš pats.

Smulkesnių žinių skambinti arba rašyti žemiau nurodytu adresu

V. BAČĖNAS

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.
296 Queen St. W., Toronto, Ontario M5V 2A1

Visais kelionių reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS
tel. (416) 593-0600

Advokatė

JOANA E. KURAS, LL.B.

kartu su advokatu Petru Šimonėliu perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200 prie Windermere Ave.,
Toronto, Ontario M6S 2S4
Telefonas (416) 763-3362

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 Telefonai:
Bloor ir Jane gatvių kampas įstaigos (416) 762-7393
Toronto, Ontario M6S 4W3 namų 233-0303

Advokatas VIKTORAS E. RUDINSKAS, B.C.L., LL.B., M.B.A.

Ontario ir Kvebeko teisininkų organizacijų narys, dirba firmoje advokatų Anderson, Sinclair, Walters, Shaw & Mooney. Barristers and Solicitors. Patent & Trade Mark Agents

Toronto: Suite 209, 3416 Dundas St. W. Toronto, Ontario M6S 2S1 767-2127
Mississauga: Suite 200, Plaza One, 2000 Argentia Road, Mississauga, Ontario, L5N 1P7, 821-8522 TELEX: 06-960168

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS, B.A. M.L.S. LL.B.

kartu su advokate Joana Kuraite perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200 Telefonai:
prie Windermere Ave. įstaigos (416) 763-3362
Toronto, Ontario M6S 2S4 namų 621-2136

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.

Telefonas (416) 864-2734

- Turi daugiau kaip 10 metų patyrimo investicijų srityje
- Aukso kasyklų analizuotojas
- Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds"
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai

Moss, Lawson & Co. Limited
48 Yonge Street, Toronto, Ont. M5E 1G7

west realty inc., realtor
an independent member broker

Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas

patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas

Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3

769-1616

DRAUDA

"ALL THE
CHOICE IN THE
WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪSIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS ir
RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 10 v.r. — 7 v.v., šeštadieniais — 10 v.r. — 2 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas — greitas ir tikslus!

V. Dauginis — telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121

Jei norite pirkti ar parduoti namą,
ar gauti informaciją, prašau man
paskambinti.

Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė tel. 534-7788
431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7
Telefonas: 625-0707 Savininkas — Tom Thompson

"MIRAPOL" BENDROVĖ PRANEŠA,

kad perveža keleivius iš Montrealio (Mirabel)
į Torontą ir nuo Toronto į Montrealį (Mirabel).

Paima keleivius nuo namų ir atveža į namus. Padeda su lagaminais orauostyje.

Kaina asmeniui į vieną pusę — \$60, į abi puses — \$100,
įskaitant ir lagaminų pervežimą.

Skambinkite tel. 239-9411, tel. 275-7747,
(kalba rusiškai, lenkiškai ir angliškai).

homecentre inc., realtor
an independent member broker

birute spudas, B.A.
sales representative

LAKESHORE ir KIPLING rajonuose pus dvių miegamųjų butas. Langai į parką. Kaina \$99,900.

ŪKIS — 204 akrų žemės, namas ir kiti pastatai. Nuo Otavos į šiaurės vakarus 100 km prie Constan ežero. Kaina \$130,000.

1280 dundas street west
toronto, ontario M6J 1X7
res: 445-9469

535-2500

TORONTONT

Anapilio žinios

— Laisvės lyga Lietuvoje paskelbė kvietimą visur lietuviams paminėti 40-sias metines nuo didžiųjų sibirinių tremimų, kurie Lietuvoje vyko 1948 m. gegužės 22 d. Lietuvoje tie paminėjimai-pamaldos Vilniuje numatytos Šv. Petro ir Povilo bei Šv. Teresės šventovėse, o Kaune — Kauno katedroje bei Vytauto Didžiojo šventovėje. Mūsų parapijoje minėjimas bus per ateinančio sekmadienio pamaldas.

— Pakrikštyta: Petro ir Marytės (Bizinkauskaitės) Bildų dukrelė Vilija-Teresė.

— Kanados lietuvių muziejaus statyba Anapilyje jau prasidėjo. Statybai ir toliau telkiami pinigai. Aukojantieji daugiau kaip \$1.000 bus įrašomi muziejaus rėmėjų lentoje. Aukojantieji daugiau kaip \$5.000 bus įrašomi muziejaus mecenatų lentoje. Statyba kainuos daugiau kaip milijonas dolerių. Iki šiol statybai jau surinkta \$101.820.21.

— Kapinių lankymo diena — gegužės 29, sekmadienį. Pamaldos kapinėse — 3 v.p.p. Šaulių parapiškų žuvusiems šventins prel. J. Tadarauškas. Gegužės 28-29 d.d. Anapilio moterų būrelis ruošia Anapilio parodų salėje Broniaus Marijošiaus tapybos darbų parodą. Pietus gegužės 29 Anapilio salėje ruoš parapijos KLK moterų draugijos skyrius.

— Aukojimo Kanados Lietuvių muziejaus statybai: \$100 — F. Juzėnas; Šv. Jono kapinėms: \$100 — M. Vaskevičienė; Relig. Lietuvos šalpai: \$100 — M. Vaskevičienė; par. skoloms numokėti: \$200 — M. Vaskevičienė; \$50 — R. M. Rusinai, V. G. Balčiūnai. — Mišios gegužės 22, sekmadienį, 9.30 v.r. — už a.a. Petrą Traškevičių, 11.00 v.r. — už parapiją. Wasagoje — 11.00 v.r. už a.a. Stasį Vaineikį.

Išganytojo parapijos žinios

— Gegužės 15 d. pamaldų metu buvo prisimintas a.a. Petras Šernas, sulaukęs 90 m. amžiaus, palaidotas gegužės 14 d. Šv. Jono kapinėse, Mississaugoje. Velionis buvo Lietuvių evangelikų reformų bažnyčios kuratorius. Jo prisiminimų vietoje gėlių suaukota Išganytojo parapijai \$893 ir Lietuvių slaugos namų fondui — \$570. Buvo prisimintas ir a.a. Andrius Vyšniauskas, sulaukęs 99 m. amžiaus; palaidotas gegužės 12 d. Šv. Jono kapinėse, Mississaugoje. Vietoje gėlių suaukota Išganytojo parapijai \$413. Taip pat buvo prisiminta a.a. dr. Adelė Trakienė, vyskupo a.a. Anso Trakio žmona, 68 metų amžiaus. Kun. P. Dilys atsisveikino su velione Čikagoje Toronto Išganytojo parapijos ir jos moterų draugijos vardu.

— Gegužės 22, Sekminių dieną, pamaldos įprastu laiku, 11.15 v.r. — Kun. P. Dilys laikys gegužės 29 d. pamaldas lietuviams evangelikams Montrealyje ir grįžt Toronto gegužės 30, pirmadienį. Pamaldas Toronte laikys parapijos tarybos nariai.

Lietuvių namų žinios

— LN valdybos posėdis — gegužės 19 d., 7.30 v.v.

— LN vyrų būrelio valdybos posėdis — gegužės 26 d., 7.30 v.v., buvusiam pensininkų kambaryje. Valdybos nariams dalyvavimas būtinas. Kviečiami dalyvauti ir būrelio nariai.

— Atnaujintos grindys, išdarytos lubos ir sienos Vytauto Didžiojo menėje.

— Gegužės 25, trečiadienį, 7.30 v.v., įvyks socialinių reikalų ir ligonių lankymo komiteto posėdis. Visi galintys prisidėti prie ligonių lankymo kviečiami šiame posėdyje dalyvauti.

— Žinantieji apie sergančius arba socialinės paramos reikalingus tautiečius, prašomi pranešti Lietuvių namams darbo valandomis tel. 532-3311 arba bet kuriuo laiku V. Kulnui tel. 769-1266.

— Lietuvių slaugos namams aukoję: \$2.000 — V. Narkevičius, V. Rutkauskas; \$1.000 — I. Antanaitis, Bernadeta Staloraitis; \$500 — P. Kripas; \$200 — B. G. Čičikai, E. P. Juodkajai; \$100 — E. Jankus, S. Petryla; \$50 — K. Bubliauskienė, V. Gudaitis. — A. a. Petro Šerno atminimui Lietuvių slaugos namams aukoję: \$100 — Viktorija Kregždienė iš Arkanso, JAV; \$55 — T. Stanulis; \$50 — V. Šimkus, Algis Pacevičius; \$25 — V. Dauginis, K. R. Poškai; \$20 — A. M. Vasiliauskai, Paulina Šimkus, Irena Vibrys, Lydija Balsys, Edita Uleckienė, A. O. Gedris iš Klivlando, G. V. Balsiai, V. L. Sendžikai, L. I. Adomavičiai; \$15 — S. Rudienė; \$10 — O. Gailiūnaitė, E. Senkuvienė, V. J. Balsiai, G. Baltaduonienė, A. Krakaitis; \$5 — A. Valiūnas, A. P. Viso \$570. Salyginau paaukojo \$100 Greta Buntins. Statybos fondas yra \$63,785.75. Aukos priimamos tiesiogiai "Paramoje" ir Prisiškelimo parapijos kooperatyve.

Prisiškelimo parapijos žinios

— Parapijos Sekminių pasirušimui yra pakviestas prel. V. Balčiūnas. Jis laikys Mišias ir pasakys pamokslą gegužės 20, penktadienį, 7.30 v.v. ir gegužės 21, šeštadienį, 5 v.p.p., o sekmadienį sakys pamokslus per visas Mišias.

— Maldininkų kelienei yra užsakyta antras autobusas, todėl dar yra vietų. Išvyksta autobusai gegužės 20, penktadienį, 7 v.r., iš parapijos kiemo ir grįžta pirmadienį, 11 v. vakare. Kelionės kaina, įskaitant 3 pusryčius, 2 pietus, autobusus, 3 nakvynes moteliuose — \$340.

— Parapijos tarybos labdaros sekcija, kuriai pirmininkauja dr. J. Čuplinskienė, vėl pasiuntė 25 siuntinius lietuviams gyvenantiems Lenkijoje.

— Vaikų Mišios birželio 12 d., 10.15 v.r. Jų metu vaikučiai bus įjungti į Mišių eigą; jaunų šeimų gegužinė tuoj po Mišių Etienne Brule parke, kur visi atsiveža sau maistą ir ką nors iš vaisių ar saldumynų bendram stalui. Jaunų šeimų stovykla jau turi 35 šeimas iš Kanados ir JAV, kurios dalyvaus vienos savaitės stovykloje.

— Kapinių lankymo dieną, gegužės 29, sekmadienį, bus šventinami paminklai.

— Karavano pasus platina knygyne, parapijos banke ir raštinėje.

— Parapijai aukoję: \$500 Dalė ir Laima Simanavičiūtės, a.a. tėvelio Vlado atminimui; \$200 — F. Žukas; \$160 — St. Račickienė; \$100 — I. V. Biskiai, V. Kulikauskas, O. Mitalienė; \$50 — A. Ledienė, O. Skėrienė, U. Žilinskienė; klierikų fondui: \$100 — M. Caprackaitė; \$80 — S. M. Gudaiciai; Šv. Tėvo labdaros darbas: \$50 — I. V. Ignaičiai, S. Povilenskis; novenai: \$100 — V. Bartinkaitis, dr. R. J. Barakauskas; \$50 — J. B. Danaiciai.

— Mišios gegužės 22, per Sekmines, 8.30 v.r. — už a.a. Gottliebą ir Marijoną Hirsch, 9.20 v.r. — už Manglių šeimos mirusius, 10.15 v.r. — už gyvas ir mirusias motinas (novenas), už a.a. Joną R. Simanavičių, 11.30 v.r. — už gyvus ir mirusius parapijiečius, 7 v.v. — už a.a. Eleną Šaltmirienę.

— Kanados lietuvių fondas praneša, kad metinis narių susirinkimas įvyks gegužės 28 d., 11 v.r., Toronto Lietuvių namuose.

— Toronto VI. Pūtvio šaulių kuopa gegužės 28, šeštadienį, 6.30 v.v. Toronto Lietuvių namuose ruošia 20-čio sukaktuvinių minėjimą — banketą. Bus oficialioji dalis, meninė programa, vakarienė ir šokiai. Laukiama svečių iš Kanados ir Amerikos įvairių vietovių.

— Pasaulio lietuvių IV kultūros kongresas vyksta Toronte š. m. birželio 24-27 d.d., PLB seimas — birželio 28-30 d.d. Reikia nakvynių atstovams. Galintys priimti asmenis namųne, prašomi skambinti vakarais P. Saplienei 654-9052, dienomis — A. Jankaitienei 762-3838.

— Organizuojami autobusai iš Toronto į Tautinių šokių šventę Hamiltone. Norintys jais pasinaudoti, prašome nedelsiant kreiptis į B. Genčių tel. 532-8531.

— Toronto apylinkės valdyba ruošiasi "Karavanui", kuris vyks birželio 17-25 d.d. Vilniaus paviljonas rengiamas Prisiškelimo parapijos patalpose. "Karavano" pasai platunami Prisiškelimo parapijos ir Anapilio knygynuose, "Paramos" ir Prisiškelimo parapijos bankeliuose, Lietuvių namuose ir pas apylinkės valdybos narius. Stengiamasi mažinti Vilniaus paviljono išlaidas, iš anksto paruošiant maisto dalį. Tam tikslui gegužės 24 d., antradienį, 7 v.v., Prisiškelimo parapijos patalpose kviečiama kaldūnų gaminimo talka. Kaldūnų virimo metodus demonstruos ir gaminimą praves prityrę virėjai ir virėjos. Galintys prisidėti prie šios talkos arba norintys pasimokyti kaldūnų gaminimo kviečiami dalyvauti. V.K.

— I Romą balandžio pirmos savaitės buvo atvykęs "ad limina" vizitui ir arkivyskupas K. Salatkas iš JAV-bių. Aplanke lietuvių kolegiją ir balandžio 17 d. atnašavo Mišias bei pasakė pamokslą per Vatikano radiją į Lietuvą. Jau nuo 1979 metų kas sekmadienį yra transliuojamos Mišios lietuvių kalba į Lietuvą. Statistika rodo, kad yra 100.000 klausytojų.

Toronto Maironio mokykla ir Aukštesnieji lituanistiniai kursai

maloniai kviečia Jus dalyvauti

IŠKILMINGAME UŽBAIGIMO AKTE ir VAKARIENĖJE,

kuri įvyks gegužės 27, penktadienį, 7 v.v., Prisiškelimo parapijos salėje.

Bilietus galima įsigyti iki gegužės 20 d. šeštadieniais mokykloje arba pas B. Batraks tel. 271-1640.

Maironio mokyklos tėvų komitetas

Dailininko Broniaus Marijošiaus tapybos darbų PARODA

gegužės 28-29 dienomis Anapilio Parodų salėje.

Atidarymas — gegužės 28, šeštadienį, 4 valandą po pietų.

Gegužės 29, sekmadienį, paroda bus atidaryta nuo 10 v.r. iki 5 v.p.p.

Parodą rengia ir visus dalyvauti kviečia —

Anapilio moterų būrelis

Maloniai kviečiame dalyvauti Kanados šaulių rinktinės dvidešimtmečio sukaktuviniame MINĖJIME-BANKETE,

kuris įvyks 1988 m. gegužės 28, šeštadienį, 6.30 v. vakaro,

Toronto Lietuvių namuose, 1573 Bloor Street West.

Trumpa oficialioji dalis, graži meninė programa, gera vakarienė su vynu, puiki šokių muzika.

Bilietai: \$18 asmeniui, iš anksto gaunami pas: B. Savicką tel. 244-2267, V. Pečiulį tel. 767-8877, S. Jokubaitį tel. 537-2869.

Minėjimą-banketą rengia: Toronto VI. Pūtvio šaulių kuopa

PRANEŠIMAS

“Žuvusiems už Lietuvos laisvę”

paminklo iškilmingas šventinimas

įvyks gegužės 29, sekmadienį, 2.45 v.p.p. prieš pamaldas),

šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississaugoje, Ontario.

Po pamaldų kapinėse (apie 4 v.p.p.) Lietuvos kankinių parapijos salėje bus aukojusiems paminklo statymui padėkos lapų įteikimas ir užkandžiai. Visi aukotojai kviečiami dalyvauti.

Organizacijos kviečiamos paminklo šventinimo iškilmėse dalyvauti su vėliavomis ir gėlėmis pagerbti žuvusius visus mūsų tautos didvyrius. Apie savo dalyvavimą prašome iš anksto pranešti paminklo statymo komisijos pirm. St. Jokubaičiui tel. 537-2869.

Visi maloniai kviečiami iškilmėse dalyvauti.

LŠST Vilniaus šaulių rinktinė Kanadoje

A. a. Petras Šernas, 90 m. amžiaus, mirė gegužės 11 d., Šv. Juozapo ligoninėje, palaidotas gegužės 14 d. iš evangelikų Išganytojo šventovės Šv. Jono kapinėse, Anapilyje. "The Toronto Star" gegužės 13 d. rašė, kad velionis padėjo įsteigti kredito kooperatyvą "Parama", kuri šiuo metu yra viena iš didžiausių tokių institucijų Toronte. Pradžioje buvo valdybos pirmininkas, o vėliau šios institucijos vedėjas. Gimė Biržuose. Aktyviai dalyvavo Lietuvos valstybės atstatymo judėjime ir tarnavo jos kariuomenėje. Berlyne 1925 m. baigė ekonomijos mokslus. Po kurio laiko tapo Žemės ūkio banko direktorium Klaipėdoje. Prieš vokeiečiams užimant Klaipėdą, P. Šernui vadovaujant buvo spėtas likviduoti banko turtas. Dėl to, sūnus Gytis, kuris vadovauja vienai Mississaugos inžinerijos firmai, pažymėjo: "Naciai mūsų nesunaikino, kaip mano tėvas tikėjosi, bet deportavo į Vokietiją, Dresdeno miestą". Jame 1945 m. vasario 13-14 d.d. teko pergyventi didžiulius bombardavimus. 1949 m. atvyko į Kanadą. Dirbo Simpsono ir kredito kooperatyve "Parama". Velionis belmineto sūnaus Gyčio paliko dar žmoną Eriką, dukteris Aloną ir Ireną, ir kitą sūnų Valentiną, Rutgers universiteto, JAV, profesorius. Jo sesuo Emilija dar gyvena Lietuvoje.

A. a. Eugenijaus Kroko atminimui Vladas Bartninkas "Tėviškės žiburiams" aukoję \$10.

A. a. Eugenijaus Kroko atminimui Zita ir Pranas Sakalai "Tėviškės žiburiams" aukoję \$20.

A. a. Vaclovo Paliūno mirties metinių prisiminimui L. V. Morkūnai aukoję "Tėviškės žiburiams" \$50.

Tėvui mirus, užjaušdami Ireną Grabošaitę-Ross bei jos šeimą R. V. Augaičiai ir S. V. Liuišos "Tėviškės žiburiams" aukoję \$50.

PADEKA

Toronto teatras "Aitvaras" po sėkmingos gastrolės Čikagoje su V. Alanto pjesės "Aukštadvaris" nuoširdžiai dėkoja Kanados lietuvių fondui ir lietuvių kredito kooperatyvui "Parama" už finansinę pagalbą, be kurios mūsų gastrolė į Čikagą būtų buvusi neįmanoma.

Aitvariečiai

Anapilio knygyne jau galima gauti "LITUANIAN SASHES" — A. Tamošaitienė ir A. Tamošaitis, \$50. (Persiuntimas \$5). Užsakyti: Anapilio knygyne 29 Sun Row Dr., Weston, Ont. M9P 3H5.

MONTREALQUE

Motinos dienos minėjimas įvyko gegužės 8 d. AV parapijos salėje. Po pamaldų susirinkus visiems dalyviams, Kanados lietuvių jaunimo sąjungos Montrealeio skyriaus pirm. Živilė Jurkutė trumpu žodžiu visus pasveikino ir pakvietė mirusias motinas pagerbti vienos minutės susikaupimu. Silvija Piečaitienė savo paskaitoje ryškino motinų darbų, atliktus per paskutinius kelis dešimtmečius. Sekė Montrealeio "Gintaro" dviejų grupių šokiai, kuriuos publika labai nuoširdžiai priėmė. Montrealeio lituanistinės mokyklos mokiniai deklamavo atskirais skyriais paruoštus eilėraščius ir baigė bendromis gražiomis dainomis. KLB Montrealeio apylinkės valdybos pirm. Arūnas Staškevičius baigiamuoju žodžiu sveikino visas motinas ir dėkojo šios šventės organizatoriams: KL jaunimo sąjungai, "Gintaro" vadovams Silvijai Staškevičienei, Irenai ir Remigijui Satkauskams bei Linui Staškevičiui ir Montrealeio lituanistinės mokyklos vedėjai Joana Adamonytei bei jos mokytojams. Kiekvieną motiną papuošė gėlė, minėjimas baigtas "Marija, Marija" giesme. Pasivaistinta kava ir pyragai.

"Rūtos" klubo ekskursiją, kurią organizavo Eugenija Urbonaitė balandžio 28 d., vaizdžiai aprašo "Nepriklausomoje Lietuvoje" Birutė Nagienė, dalyvavusi toje išvykoje. Pilnas autobusas (47 asmenys) turėjo progą pamatyti vėno daryklos "Andres" St. Hyacinthe produkcijos eigą ir dalyvauti vėno, sūrio, kavos bei saldaus gerimo vaišėse. Visi ekskursantai buvo taip patenkinti, kad pabaigoje padainavo lietuviškų dainų, kurias užtikurdavo vėno daryklos organizatoriai.

KLK moterų draugijos Montrealeio skyriaus naujoji valdyba pasiskirstė pareigoms sekančiai: pirm. Genovaitė Kudžmienė, vicepirm. Danutė Staškevičienė, sek. Nijolė Bagdžiūnienė, izd. Elena Kerbelienė ir valdybos narė J. nina Adomoniene.

Teresė (Keršytė) ir Antanas Mickevičius antro sūnelio — Pauliaus. Nauju vaikais džiaugiasi seneliai Anelė ir Juozas Keršiai bei Julija ir Pranas Mickai.

A. a. Antanas Ališauskas (Tony Allen), 88 m. amžiaus, mirė balandžio 30 d. Gegužės 3 d. iš AV šventos palaikai sudeginti Mount Royal krematoriume. Liūdi žmona ir duktė su šeima. B.S.

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545 PETRAS ADAMONIS
Res.: 256-5355 C. I. B.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyriai: 3907A Rosemont Blvd. ir Šv. Kazimiero parapija

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$23,000,000 REZERVAS — virš \$750,000.

Certifikatus	9 %	Taupymo — special.	5 1/4 %
Term. indėlius:		Taupymo — su gyv. dr.	5 %
1 metų	8 1/4 %	Taupymo — kasdienines	4 1/4 %
180 d. - 364 d.	7 1/4 %	Einamos sąsk.	4 1/2 %
120 d. - 179 d.	7 %	RRIF — RRSP — term.	9 1/4 %
60 d. - 119 d.	6 3/4 %	RRIF — RRSP — taup.	6 %
30 d. - 59 d.	6 1/2 %		

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 10 1/4 %, asmenines — nuo 11 %

Nekiln. turto nuo 9 3/4 %, asmenines — nuo 10 1/2 %

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	Rosemont	Šv. Kazimiero par.
Pirm., antr., treč.	9.00-3.00	—	—
Ketvirtadieniai	12.00- 8.00	4.00-8.00	—
Penktadieniai	10.00- 6.00	2.00-6.00	—
			10.30-12.30

Keston College of Canada delegatai neseniai lankėsi Baltijos kraštuose ir Sovietų Sąjungoje. Gegužės 25, trečiadienį, 7.30 p.p., delegacijos nariai kun. J. Calitis, kun. J. Staškus, kun. A. Taul ir Keston College prezidentė Maureen Giroux kalbės tema "Religija ir glasnost". Paskaita vyks Tartu College, 310 Bloor St. W., įėjimas iš Madison Ave. (1 blokas į rytus nuo Spadina Ave.). Visi kviečiami pasiklausti to svarbaus pranešimo. Įėjimas \$6.00.

Baltiečių moterų organizacija

Andrew Witer, Toronto High Park rajonui atstovaujančiam Kanados parlamento nariui lešų telkimo vajuas vakaras buvo gegužės 12 d., Boulevard klubo patalpose, Ontario ežero pakrantėje. Dalyvavo visi žymesni to rajono bei apylinkių konservatoriai ir daugelis atstovų iš įvairių etninių grupių. Ypač daug matėsi lietuvių. Tai įrodymas, kad lietuviai jaučia didelę padėką šiam parlamento nariui už nuolatines paslaugas bei pagalbą lietuvių ir aplamai visų baltiečių reikaluose. Vakaro pagrindiniu kalbėtoju buvo Kanados ministerio pirmininko pavaduotojas Don Mazankowski. Padėkos žodį visiems tarė Andrew Witer. Paskui visi rėmėjai šnekučiavosi bei vaišinosi įvairiais skanėstais bei gėrimais. J.S.

ĮŠNUOMOJU du kambarius ir prausyklą nerūkantiems asmeniui. Skambinti tel. 626-3298 Islingtone.

CHESSINGTON LIMOUSINES

vestuvėms, gimnazijos, universiteto mokslo užbaigimo ir kitom progom.

Lietuviams nuolaida

C. Jason (Jasiūnas) Toronte

Tel. (416) 624-8181

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka statinius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronte.

PARDUODU automobilį, del senatvės negaliu vairuoti. Skambinti tel. 536-0513 ir klausiti Mikas.

ATLIEKAM visus namų remonto darbus — vandentiekio, šildymo ir kt. Skambinti K. Cibas 534-3882 arba J. Zaleskis 663-2125 Toronte.

NORIU SUSIRAŠINĖTI su lietuvišiais, kurie galėtų pasikeisti pašto ženklais. Rašyti — V. Povilionis, Šilo gatvė 30-14, Vilnius 32055, Lithuania, LTSR.

ATLIEKAM IVAIRIUS sunkius darbus: išpjaunam medžius, išvalom garažus, rūsius ir t.t. Skambinti Vincui tel. 416-857-3372.

REIKALINGA lietuviškai kalbanti moteris prižiūrėti 2 vaikus lėpos 2 ir 3 d.d. Skambinti rytais ar vakarais tel. 845-6084, Oakville, Ont.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom. parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Toronte.

FUTURE.I

REAL ESTATE LTD. REALTOR

Nijolė Bates

Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė verslo 769-3300 namų 769-1835

• Patarnauja lietuvių kalba.

• Nemokamas namų įvertinimas

130 Kennedy Avenue,

Toronto, Ontario M6S 2X9

Ne tik namai,

bet ir jūsų ateitis